

מדינת ישראל
משרד הממשלה

১৭৭৮

311.5

מח' תש"ח

תשובות ומהלכים

1-97-6-98

סיון תשס"ו

41917

152

מחלקה

Drill Nest

ח'ק'ס

שני תיקי לשכת שר, מנכ"ל וסמנכ"ל - עניני ירושלים

גל-8-41917/17

מחיר: 0008ykd

תאריך הדפסה 04/11/2018

2-109-5-7-2 ינונת

משרד ראש הממשלה

הועדה לחיזוק ירושלים

המלצות הוועדה

מוגש לראש הממשלה

כד' סיון תשנ"ח

18 ביוני 1998

9137/ש

יהושע ננר, עו"ד
רח' יפו 33
ירושלים 94211
טל: 02-6254161
פקס: 02-6221805

יוסף בביוף, עו"ד
בית ארלדן, רח' הנביאים 31
ירושלים 95103
טל: 02-6250261
פקס: 02-6250604

12-06-1998

98-35513

לכבוד
שר האוצר, מר יעקב נאמן
ממשלת ישראל
ירושלים

שר נכבד,

007730

הנדון: "דו"ח הועדה לחיזוק ירושלים"

בשם מרשתנו. העמותה למניעת סיפוח מבשרת ציון. הנני מתכבד לפנות אליך בענין שבנדון.

1. נודע למרשתנו כי בזמן הקרוב יובא לשולחן הועדה הדו"ח שבנדון.
2. למרשתנו טענות קשות וחמורות כנגד הדו"ח האמור ונציין בקצרה רק חלק מהן:

א. **הרכב בלתי מאוזן** - הועדה הוצגה בפני הציבור כ"ועדת מנכ"לים" ונוצר הרושם בציבור כאילו המדובר בועדה ממשלתית או בייקטיבית שבראשותה מנכ"לים של מספר משרדי ממשלה.

בפועל הועדה מונה שני מנכ"לים של משרדי ממשלה, מנכ"ל עיריית ירושלים ויו"ר הרשות לפיתוח ירושלים. אין בועדה כל ייצוג לנציגי הישובים הנוספים אליהם מתייחס הדו"ח האמור ואין הוא כולל רק את נציגי הממשלה.

ב. הועדה קיבלה החלטותיה בלי שהאילה לשמוע את נציגי התושבים ו/או הישובים נשוא הדו"ח וזאת על אף פניותנו בענין.

ג. הועדה נמנעה מלערוך כל בדיקות מקצועיות קודם לקבלת ההמלצות אף שהמדובר בנושאים כבדי משקל ובעלי השלכות דמוגרפיות, אורבניות, סוציולוגיות, בתחום התכנון והבניה, גיאוגרפיות תחבורתיות וכדומה.

ד. הועדה קיבלה החלטותיה על סמך המלצות ועדת קוברסקי - וועדת חקירה אשר הגישה המלצותיה לפני כשמונה שנים וכאשר המלצותיה לא יושמו לאחר ובזמנו פנינו בעתירה לבג"צ בשם תושבי מבשרת ציון ושר הפנים חזר בו בעקבות העתירה מכוונתו ליישם את המלצות ועדת קוברסקי.

רצ"ב למכתבי זה כנספח א' עוהק מכתבו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה מיום 10.5.98 שבסעיף 3 שבו מצויין כי הועדה הנוכחית התבססה בעבודתה על דו"ח ועדת קוברסקי וכן כנספח ב' עותק הודעת פרקליטות המדינה לבג"צ 3403/91.

ה. המלצות הועדה פוגעות בזכויות יסוד אזרחיות של תושבי מבשרת, כופה עליהם חיים בישוב שלא בחרו לחיות בו ושוללת את עצמאות הישוב ואת חופש הבחירה של אזרחי המדינה. התושבים המקופחים שלא נותנים להם אפילו להתייחס לנושאים הנוגעים לחייהם, לכבודם ולאיכות חייהם כהוא זה.

3. לנזף ההמלכות מרשתי מתנגדת נחרצות
בהטעמים הבאים:

א. אמנם קיימות התחייבויות חד משמעיות של רה"מ בענין אי סיפוחה של מבשרת ציון, אך העברת סמכויות לתכנון ובניה ו/או העברת שטחים סטון למבשרת ציון בהם תבוצע בניה מאצת. יפגע קשות באופי הישוב.

ב. כן מתנגדת העמותה להקמת עיריית הנג שמשמעה ליצירת "מדינה בתוך מדינה" שכן עפ"י ההמלצה האמורה, יועברו לעיריית ירושלים סמכויות משרדי ממשלה שונים לא נראה לעמותה שיש מקום ליצירת שתי שיטות משל במדינת ישראל.

ג. גם אם קיימת ההתחייבות לאי סיפוחה של מבשרת ציון לירושלים, הרי היה ותהיה כוונה לכלול אותה בעיריית הנג סוגב ירושלים פירוש הדבר יהיה למעשה העברת חלק ניכר מהסמכויות המוענקות כיום לרשות המקומית עיריית ירושלים.

4. נוכח כל האמור לעיל, אנו פונים בהצגת אליך כי לא תאשר את דו"ח הוועדה האמורה.

המדובר בענינים קריטיים בעלי השלכה רבה ביותר אשר מן הראוי כי יבהנו היטב לעומקם בצורה הסבועית הטובה ביותר טרם שיתקבלו ההחלטות בענין. לצערנו הדבר לא נעשה במקרה דגן וכאשר עד סמך אנשי המקצוע שבהם התייעצה מרשתי, משמעות אימץ המלצות הדו"ח משמעה פגיעה קשה בהושבי הישוב מכינה אקולוגית מבחינת אופי הישוב התכנון והבניה וכדומה.

5. נודה לד אם תיכח להשומה לבך פנייתנו זו.

בבניד רב,

יובל בביוף, עו"ד

יהודה נגר, עו"ד

972 2 632580

שר התעשייה והמסחר

19 יוני, 1998
כ"ח סיון, תשצ"ח

דחוף

לכבוד
מר בנימין נתניהו
ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה
ירושלים

שלום רב,

הנדון: דו"ח הוועדה לחיזוק ירושלים

ברצוני להסתייג מנוסח סעיף ג' בדו"ח הוועדה לחיזוק ירושלים אשר חוגש לקראת הדיון בישיבת הממשלה הקרובה.

1. ראשית כל, יש לכלול בתוכניות לפיתוח תעשיות עתירות טכנולוגיות לא רק את העיר ירושלים אלא גם את הסביבה הסמוכה לה (דוגמת מעלה אדומים). על כן אני מציע שייכתב כדלקמן:

"לפיתוח תעשיות עתירות טכנולוגיות בירושלים וסביבתה, יוקצה מתקציב המדינה סך של 30 מיליון ש"ח..."

הצעה זו מובאת בהתאם למדיניות של תעסוקה מרחבית שבמסגרתה אף מוקמות מנהלות משותפות של פארקי תעשייה בין רשויות מוניציפליות שכנות.

2. בנוסף לכך, יש לדאוג כי ההקצאה התקציבית לפיתוח אזורי תעשייה תתבצע בדרכים הרגילות באמצעות משרד התעשייה והמסחר. על כן, יש לתקן את נוסח סעיף ג' כדלקמן:

"פיתוח אזורי תעשייה בירושלים יתקצב כמקובל במשרד התעשייה והמסחר. הרשות לפיתוח ירושלים תוכל להשתלב בביצוע בתוכניות הפיתוח כמקובל כיום."

אודה לך על הבאת תיקונים אלו לישיבת הממשלה הקרובה.

בברכה,
נתן שרנסקיהעתק: מר דני נווה, מזכיר הממשלה
מר משה לאון, מנכ"ל משרד ראש הממשלה

מנהל כללי

DIRECTOR GENERAL

18 יוני, 1998
כד' סיון, תשנ"ח

בס"ד

ראש הממשלה

הנדון: המלצות הועדה לחיזוק ירושלים

על פי החלטתך, לבקשת ר' העיר ירושלים, כוננה ועדה בראשותי, עליה הוטל לגבש המלצות לפעילות ממשלתית שמטרתה חיזוק ירושלים.

להלן תמצית עיקרי המלצות הועדה:

- א. להרחיב את תחום השיפוט של ירושלים.
- ב. להקים "עיריית גג - סובב ירושלים" ליושבים סביב ירושלים.
- ג. לתת הטבות להקמת תעשיות עתירות טכנולוגיה בירושלים.
- ד. לתת הטבות לדיור בירושלים.
- ה. לבחון הצעות לשדרוג קו הרכבת ת"א - ירושלים.
- ו. להאיץ הקמת מערכת הסעה המונית בירושלים.
- ז. להאיץ את פיתוח מערכת הדרכים בירושלים.
- ח. להאיץ סלילת כביש הטבעת המזרחית.
- ט. לתת עדיפות לפרוייקטים של התחדשות שכונות בירושלים.
- י. להגביר את קצב פיתוח התשתיות החברתיות בירושלים.
- יא. להגביר את קצב ההשקעות בתשתית תיירותית בירושלים, לקראת שנת 2000.
- יב. להקים ועדת מנכ"לים למעקב ובקרה על יישום ההחלטות.

אבקש להודות לחברי הועדה וליועצים השונים שנטלו חלק בדיונים וסייעו לגיבוש המלצות אלה ובמיוחד למר ניסים סולומון, אשר ריכוז את עבודת הועדה, למר יעקב גדיש, היועץ הכלכלי לועדה, לעו"ד יחזקאל לוי היועץ המשפטי לועדה, למר אהוד תייר היועץ ההנדסי לועדה ולמר דב קהת, היועץ האסטרטגי. תודה נוספת למר יאיר מעיין, ר' אגף מעקב ובקרה במשרד ראש הממשלה ולגבי גולן, יועץ ראש הממשלה לתכנון ופיתוח.

אני תקווה כי ההמלצות יסייעו לממשלה לגבש החלטות אשר יישומן יתרום תרומה של ממש לחיזוקה של ירושלים כבירת מדינת ישראל.

בברכה,

משה ליאון

העתק: חברי הועדה

דו"ח הועדה לחיזוק ירושלים:

חברי הועדה:

מר משה ליאון, מנכ"ל משרד רה"מ (יו"ר)

מר יעקב אפרתי, מנכ"ל משרד הפנים

מר רענן דינור, מנכ"ל עיריית ירושלים

מר עוזי וכסלר, יו"ר הרשות לפיתוח ירושלים

א. יורחב תחום שיפוט ירושלים:

להטיל על שר הפנים לפעול להרחבת תחומי השיפוט ומרחב התכנון של ירושלים ולעשות את כל הנדרש, לרבות יזום חקיקה, כדי לענות על צרכי פיתוחה ושגשוגה של ירושלים. שר הפנים ידווח לממשלה בדבר התכנית המפורטת להרחבת תחומי שיפוט ירושלים עד לאחד באוגוסט 1998.

שר הפנים יפעל לתכנון השטחים שצורפו לתחום שיפוט ירושלים משנת 1992 ואילך, במגמה לאפשר מיצוי הבניה למגורים בשטחים אלה. המימון לקידום התכנון האמור יהיה מתקציב המדינה.

ב. הקמת עיריית גג - סובב ירושלים:

בהמשך להחלטת הממשלה מס' 1604 מיום 12.2.97 בדבר הכנת הצעה להקמת עיריית גג - סובב ירושלים ובגין מעמדה המיוחד של ירושלים, תפעל ועדת מנכ"לים בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה ובהשתתפות משרדי הממשלה הנוגעים בדבר, לגיבוש המלצות בדבר העברת סמכויות הנמצאות כיום בידי משרדי הממשלה, ברמת המחוז, לידי עיריית הגג. הועדה תתאם עם נציגי משרד הביטחון אופן שילובם של הישובים ממזרח, מצפון ומדרום, במיוחד בתחום התכנון והבניה.

בראש מועצת עיריית הגג, שתורכב מראשי הרשויות המשתתפות בה, יעמוד ראש עיריית ירושלים.

הפעילות המשותפת, כפי שתקבע ע"י מועצת עיריית הגג, תתבסס אך ורק על כח אדם הקיים ברשויות המקומיות.

עיריית הגג תפעל לייעול השירותים תוך ניצול יתרונות לגודל ותוך התבססות, ככל הניתן, על עקרונות איגוד ערים לנושאים מסוימים.

שר הפנים יקים ועדה מקצועית, בראשותו של מנכ"ל משרד הפנים ובהשתתפות נציגי משרדי הממשלה הנוגעים בדבר, נציגי עיריית ירושלים ונציגי הרשויות המיועדות להיכלל בעיריית הגג. תפקיד הועדה לגבש המלצות בדבר מבנה עיריית הגג, רשימת הרשויות שיכללו בה, הסמכויות שיועברו אליה מהרשויות החברות ודרכי פעולתה. הועדה תגיש המלצותיה לשר הפנים. שר הפנים יגיש המלצותיו לממשלה בנדון עד ערב ראש השנה תשנ"ט (20 בספטמבר 1998). הועדה המקצועית תמשיך ותלווה את שלבי הקמתה של עיריית הגג.

ג. עידוד תעשיות עתירות טכנולוגיה בירושלים:

הממשלה רואה חשיבות בשמירת יתרונה היחסי של ירושלים בכל הקשור לתעשיות עתירות טכנולוגיה, במטרה לעודד קליטת אכלוסיה צעירה ומשכילה בירושלים.

לפיתוח תעשיות עתירות טכנולוגיה בירושלים, יוקצה מתקציב המדינה סך של 30 מליון ש"ח לשנה, במשך שלוש שנים, לתחומים רלוונטיים כגון: פיתוח אזורי תעשייה, תמיכה במו"פ, הכשרת והסבת כוח אדם (כולל הכשרת עובדים מקרב המיגזר החרדי) ועוד. בתום שלוש השנים האמורות, לאחר בחינת עלות-תועלת, תבחן הממשלה הארכת התמיכה המוגברת לירושלים בשנתיים נוספות.

ההקצאה לפיתוח אזורי תעשייה תעשה על ידי תקנה תקציבית לטובת הרשות לפיתוח ירושלים.

ד. הטבות בדיוור:

במגמה לצמצם עד למינימום האפשרי, את פערי המחירים הקיימים בין דירות בירושלים לדירות דומות ביישובי המטרופולין שלה, יפעלו מנהל מקרקעי ישראל ומשרד הבינוי והשיכון, בשיתוף עיריית ירושלים, להגדלה משמעותית של הצע הקרקעות הזמינות לבניה למגורים בשטחי העיר.

צוות משותף לגורמים הנ"ל יכין תכנית עבודה רב שנתית, הכוללת יעדים כמותיים ולוחות זמנים כמו גם פרוט האתרים המיועדים לבניה.

התכנית תוגש לממשלה עד ערב ראש השנה תשנ"ט (20 בספטמבר 1998).

בשיווק קרקעות לבניה למגורים בירושלים תופעל שיטה שתאפשר קביעת זוכים גם במחיר הנמוך מהערכת השמאי.

ה. שדרוג קו הרכבת תל אביב - ירושלים:

שר התשתיות הלאומיות יפעל לפרסום "קריאה ליזמים" (R.F.I) לשדרוג מסילת הברזל בין ת"א לירושלים במתכונת של B.O.T, במגמה לפרסם R.F.P בהתאם לניתוח מסקנות השלב הראשון.

הוצאות הקשורות בעבודת הממשלה בכל הנוגע לסקר הייתכנות ולפרסום המכרזים ימומנו מתקציב המדינה.

ו. הקמת מערכת הסעה המונית משולבת, רכבת קלה ואוטובוסים, בירושלים:

שר התחבורה שר האוצר ור' העיר ירושלים יפעלו להכנת תכנית רב שנתית, להקמת מערכת הסעה המונית המשלבת רכבת קלה ואוטובוסים, בירושלים. לצורך כך תוקם "מנהלת להקמת מערכת הסעה המונית בירושלים". המנהלת תורכב מנציגי משרד התחבורה, האוצר, הפנים, עיריית ירושלים, הרשות לפיתוח ירושלים ונציגים נוספים הנוגעים בדבר. הרכבה המדויק של המנהלת ותחומי פעולתה ייקבעו בתאום בין שר האוצר, שר התחבורה ור' עיריית ירושלים. במקרה של מחלוקת על הרכב המנהלת או על תחומי פעולתה, יכריע ראש הממשלה. תימשך הפעילות הראשונית הקיימת כיום מתקציב המדינה לקידום הפרוייקט.

ז. האצת פיתוח מערכת הכבישים העורקיים בירושלים:

בשלוש השנים הבאות, תישמר רמת ההשקעות בכבישים העורקיים בירושלים, הנהוגה בשנים האחרונות (כ-250 מליון ש"ח לשנה, מהם 175 מליון ש"ח מתקציב משרד התחבורה). תינתן קדימות, בנהלי משרד התחבורה, לפיתוח כבישים עורקיים בירושלים.

כביש עירוני מס' 9 יקבל עדיפות לביצוע, בהתאם לסדרי העדיפויות המקצועיים של משרד התחבורה ולבדיקות תכנוניות שיערכו עם עיריית ירושלים.

ח. הקמת כביש הטבעת המזרחית.

הקמת כביש הטבעת המזרחית, במתכונת של כביש בטחון, יקבל עדיפות לביצוע בתקציב המדינה (מ.ע.צ.) לשנת 1999. עד ערב ראש השנה תשנ"ט (20 בספטמבר 1998) תכין מ.ע.צ. תכנית עבודה ואמון עלויות לביצוע הכביש תוך שלוש שנים.

ט. האצת פרויקטים של התחדשות השכונות בירושלים:

הצוות הבינמשרדי העוסק בגיבוש הצעות להתחדשות שכונות, שהוקם בהחלטת הממשלה מס' 805, יקים ועדת משנה, בהשתתפות נציגי עיריית ירושלים, אשר תגבש, תוך שישה חודשים, הצעה למסגרת ייחודית לביצוע התחדשות שכונות בירושלים.

י. הגברת קצב פיתוח השרותים החברתיים:

הגדלת תקציבי התרבות והאומנות: שר החינוך והתרבות יעניק העדפה למוסדות תרבות ואומנות בירושלים, תוך הגדלת התקציבים המיועדים לתמיכה במוסדות אלה, מתקציב משרד החינוך והתרבות, ב-25 מליון ש"ח בשנת 1999 וב-25 מליון ש"ח נוספים בשנת 2000. תקנה תקציבית חדשה תפתח למטרה זו.

קידום לימודי ההנדסה והטכנולוגיה: בהמשך להמלצות דו"ח הועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה "כח אדם אקדמי במקצועות הטכנולוגיה העילית" תיתן הות"ת עדיפות להקצאת משאבים להגדלה משמעותית של מספר הלומדים במקצועות של טכנולוגיה עילית בירושלים. הות"ת מתבקשת לבחון תוך שלושה חודשים את הצרכים והמשמעויות הכספיות הכרוכים בהקמה של:

- (1). בית ספר להנדסה במסגרת האוניברסיטה העברית.
- (2). מכללה טכנולוגית עצמאית בירושלים.

בחינה כנ"ל תעשה על סמך תכניות שתגובשנה ע"י המוסדות להשכלה גבוהה בירושלים ותתבסס על הבנה שתושג עם האוצר לגבי התאמות פנימיות הנדרשות להסכם הרב שנתי לצורך הקמת מסגרות אקדמיות אלה.

מלגות לסטודנטים: הועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה תיזום תכנית להפעלה ניסיונית לחמש שנים בירושלים למתן הלוואות בתנאי החזר מועדפים לעידוד מהותי לכ-1,000 סטודנטים נוספים לשנה הלומדים בירושלים, הלומדים לתארים מתקדמים והלומדים בתחומים של טכנולוגיה עלית.

תגבור תקציבי רווחה: שר העבודה והרווחה יפעל לתגבור תקציבי הרווחה בירושלים, במגמה לצמצם הפערים הקיימים בתחום זה, בהתחשב בגודל האוכלוסייה הנזקקת לסיוע בירושלים, ביחס לערים אחרות. למטרה זו יוקצה סך של 10 מליון ש"ח בשנת 1999 ו-10 מליון ש"ח בשנת 2000 מתקציב משרד העבודה והרווחה, בתקנה תקציבית חדשה.

יא. הגברת השקעות בתשתית התיירות לקראת שנת 2000:

שר התיירות יפעל להגדלת תקציבי הפיתוח המיועדים לתשתית תיירותית בירושלים לקראת שנת 2000, בסך של 25 מליון ש"ח, במסגרת המשאבים שסוכמו לנושא ההערכות לשנת 2000.

עיריית ירושלים, באמצעות משרד הפנים, תקבל "מענק בירה" בסך של 5 מליון ש"ח לשנה, במשך שנתיים, לסיוע בקליטת מספר גדול של תיירים, מעבר למספר המקובל בשנים רגילות, הצפויים להגיע לירושלים לקראת שנת 2000. 15 מליון ש"ח נוספים לשנה יוקצו בכפוף למספר התיירים הנוספים שיגיעו בפועל, לפי נוסחה שתקבע.

יב. מעקב ובקרה על יישום ההחלטות:

לצורך מעקב ובקרה על יישום הפעולות לחיזוק ירושלים, תוקם ועדת מנכ"לים בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, בהשתתפות המשרדים הנוגעים בדבר וכן נציגי עיריית ירושלים. הועדה תבצע בקרה מיוחדת בכל הנוגע למימוש לוח הזמנים.

משרד ראש הממשלה

הועדה לחיזוק ירושלים

נמלון' רקע

הנתונים הוכנו ע"י עיריית ירושלים

חוק-יסוד: ירושלים בירת ישראל¹

1. ירושלים השלמה והמאוחדת היא בירת ישראל.
  2. ירושלים היא מקום מושבם של נשיא המדינה, הכנסת, הממשלה ובית המשפט העליון.
  3. המקומות הקדושים יהיו שמורים מפני חילול וכל פגיעה אחרת ומפני כל דבר העלול לפגוע בחופש הגישה של בני הדתות אל המקומות המקודשים להם או ברגשותיהם כלפי אותם המקומות.
  4. (א) הממשלה תשקוד על פיתוחה ושגשוגה של ירושלים ועל רווחת תושביה על-ידי הקצאת משאבים מיוחדים, לרבות מענק שנתי מיוחד לעיריית ירושלים (מענק הבירה) באישור ועדת הכספים של הכנסת.
(ב) לירושלים יינתנו עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוחה של ירושלים בנושאי משק וכלכלה ובנושאים אחרים.
(ג) הממשלה תכונן גוף או גופים מיוחדים לביצוע סעיף זה.
- מנחם בגין
ראש הממשלה

יצחק נבון
נשיא המדינה

1. ס"ח 980, התש"ס (5.8.1980), עמ' 186.

ירושלים - רקע ומאפיינים עיקריים

ירושלים, עיר הבירה של מדינת ישראל ושל העם היהודי, היא העיר הגדולה ביותר במדינת ישראל באוכלוסייתה, בשטחה ובפריסת שכונותיה. מבנה העיר מצביע על מערך מורכב של אוכלוסיות חלשות ומבנה כלכלי לא מאוזן. מסביבה מרחב מטרופוליני יהודי וערבי, הנמצא בתהליך גידול ומאופיין בתלות גדולה בירושלים כמרכז. כבירה, מרוכזים בעיר מוסדות הממשל המרכזיים, מוסדות ציבור, השכלה, תרבות ועוד. ירושלים מהווה מרכז עלייה לרגל לשלוש הדתות המונותיאסטיות ומוקד תיירות לאומי ובינלאומי.

כבירה, מרוכזים בעיר מוסדות הממשל המרכזיים, מוסדות ציבור, השכלה, תרבות ועוד. בירושלים בעיות בטחון מורכבות.

כל אלה, מעמידים בפני העירייה מערכת אילוצים מורכבת בניהול העיר, בתפעול השוטף של השרותים העירוניים, בפעולות התכנוניות של פיתוח העיר, במתן מענה לדרישות המגוונות של מגזרי האוכלוסייה השונים ובחיזוק מעמדה כעיר בירה וכעיר מאוחדת.

אל מול האילוצים, עומדת רמה נמוכה של הכנסות עירוניות ממקורות עצמיים, בעוד שתמיכת הממשלה בעיר אינה מספיקה לגשר בין הוצאות הגדולות והמיוחדות המוטלות על המערכת העירונית, בפיתוח תשתיות ובאספקת שרותים ברמה נאותה, לבין רמת ההכנסה הנמוכה של העירייה.

השטח

ירושלים היא העיר הגדולה ביותר בישראל בשטחה, במספר תושביה, באוכלוסייתה היהודית ובמיעוט הלא-יהודי שבה. שטח השיפוט של ירושלים הוא 123,000 דונם. לשם השוואה, שטחה של העיר תל אביב יפו הוא 51,133 דונם ושל חיפה 48,605 דונם.

גודל והרכב האוכלוסייה

בסוף שנת 1995 מנתה אוכלוסיית ירושלים 591.4 אלף נפש, שהם 10.5% מאוכלוסיית ישראל. האוכלוסייה היהודית בירושלים הוותה 9.2% מהאוכלוסייה היהודית בישראל. בירושלים התגוררו בשנה זו 417.0 אלף יהודים (70.5%) ו-174.4 אלף ערבים (29.5%). בסוף שנת 1995 כללה האוכלוסיה הערבית בירושלים 155 אלף (90.8%) מוסלמים, ומיעוט ערבי נוצרי בן 15.6 אלף (9.1%).

*סקירה זו הוכנה על בסיס השנתון הסטטיסטי לירושלים בהוצאת עיריית ירושלים ומכון ירושלים לחקר ישראל (1996) ועל עבודה של החטיבה לתכנון אסטרטגי בעיריית ירושלים (1998).

חלקה של האוכלוסייה היהודית בירושלים ירד מ- 74.2% בשנת 1967 ל- 70.5% בשנת 1995. חלקה של האוכלוסייה הערבית עלה מ- 25.8% ב- 1967 ל- 29.5% בשנת 1995.

פריסה גיאוגרפית של האוכלוסייה

כ- 325 אלף מתושבי ירושלים התגוררו בסוף שנת 1995 באזורים שנוספו לעיר עם איחודה בשנת 1967, והן היוו 55% מכלל תושבי העיר. כ- 48% מתושבים אלו הם יהודים. בשכונת הלווין היהודיות של ירושלים (הנכללות בתחום בשיפוט של העיר), מתגוררים כ- 128,100 תושבים יהודים, כ- 44,400 בנוה יעקב ופסגת זאב, כ- 39,500 ברמות אלון, כ- 29,600 בגילה וכ 14,600 בתלפיות מזרח.

גידול האוכלוסיה

במשך תקופה ארוכה שיעור גידול האוכלוסייה בירושלים היה גבוה מזה שבישראל, בעיקר בשל שיעורי ילודה גבוהים בירושלים. משנת 1990, שיעור הגידול של אוכלוסיית ירושלים נמוך מזה שבישראל, בשל חלקה הקטן יחסית של ירושלים בקליטת עלייה. בשנת 1995 הגידול השנתי של האוכלוסייה היהודית בירושלים היה 1.2% בשנה, לעומת 2.4% בקרב האוכלוסייה היהודית בישראל. בשנת 1994 שיעור הגידול בקרב האוכלוסייה הערבית בירושלים היה זהה לזה של הערבים בישראל ועמד על 3.8%. בשנת 1995 היה גידול האוכלוסייה הערבית בירושלים גבוה כמעט פי 4! מקצב גידול האוכלוסייה היהודית: גידולה של האוכלוסייה היהודית היה 1.2% וגידולה של האוכלוסייה הערבית- 4.5%. משנת 1967 גדלה אוכלוסיית ירושלים ב- 139%, באותה תקופה גדלה האוכלוסייה היהודית ב- 114% והאוכלוסייה הערבית ב- 163%. המבנה ההטרוגני של האוכלוסייה בירושלים, הכוללת יהודים ולא יהודים, מאופיין גם בפילוג פנימי עמוק. בתוך האוכלוסייה היהודית: חרדים, דתיים לאומיים וחילוניים. בתוך האוכלוסייה הלא יהודית: מוסלמים ונוצרים.

מגמות הגירה מהעיר

גידול האוכלוסייה בירושלים מאופיין בכך שמרכיב הריבוי הטבעי הוא בעל התרומה הדומיננטית בגידול. בראשית שנות התשעים, בעקבות גל העלייה מבריה"מ לשעבר, היה לעולים משקל בגידול. ואולם, מאזן ההגירה השלילי של ירושלים בעשור האחרון גורם להפסד משמעותי של אוכלוסייה בעיר, הן כמותית וביחוד מהבחינה האיכותית. עיקר העוזבים הם צעירים ומשפחות עם ילדים. בשנים האחרונות ניכרת מגמת עזיבה של עולים שעם הגעתם השתקעו בירושלים. ב- 1994 עזבו את העיר כ- 3,370 עולים, וב- 1995 עזבו קרוב ל- 3,221 עולים. שני הגורמים העיקריים לעזיבת אוכלוסייה את ירושלים הם יוקר הדירה והעדר היצע מספיק גדול ומגוון של מקורות תעסוקה. למאזן ההגירה השלילי מהעיר יש השפעה מכבידה על המבנה הדמוגרפי והסוציו-כלכלי של האוכלוסייה.

עיר של שכונות ופריסת השירותים

חלק מהשכונות בירושלים הוא בסדר גודל של עיר בינונית, (רמות כ- 40 אלף תושב, פסגת זאב ונווה יעקב כ- 45 אלף, גילה כ- 30 אלף). שכונות אלה ממוקמות בחלקים החיצוניים של העיר ומחייבות פריסה ארוכה של השירותים העירוניים. עוד נמצאות בבנייה שתי שכונות חדשות: רכס שועפט וגבעת משואה. בשלבי ביצוע ראשוניים הבנייה בהר חומה וכן הרחבתן של שכונות קיימות.

תחזית אוכלוסייה

לאחרונה נעשתה עבודה מקיפה על ידי צוות בראשותו של פרופ' דה לה פרגולה, במסגרת עבודת הכנת תכנית אב לירושלים. מן הנתונים עולה שאם ישמרו נתוני הגידול כפי שהם קיימים היום בעיר, יגיע בשנת 2020 חלקה של האוכלוסייה הלא יהודית בעיר לכדי 40% ויותר מכלל תושבי ירושלים, בגבולותיה הנוכחיים. הדבר נובע ממאזן הגירה שלילי ומתמשך לאורך שנים ומפערים במימדי הריבוי הטבעי בין האוכלוסיות. גל העלייה הגדול לישראל מאז סוף שנות ה- 80 וחלקה הקטן של ירושלים, ביחס לגודלה, בקליטת עולים לא שינו באופן מובהק מגמות אלה.

מעמדה הכלכלי של ירושלים

מבנה התעסוקה והכנסה פנויה

מבנה התעסוקה בירושלים אינו מאוזן. כ- 47% מהמועסקים בירושלים עובדים במגזר השירותים הציבוריים, הקהילתיים והאישיים, רק כ- 10% בתעשייה וכ- 12% בפיננסים ובשירותים עסקיים. מבנה התעסוקה גורר רמת הכנסות נמוכה, וארנונה נמוכה משימושים שאינם למגורים. ההכנסה הפנויה הממוצעת בירושלים דומה לזו שבישראל, אך נמוכה מזו שבתל אביב - יפו, בגוש דן ובחיפה. אם ההכנסה הפנויה למשפחה בישראל הוא 100, בירושלים היא 102.1, בתל אביב- יפו היא 121.7, בחיפה 111.1, ברמת גן 125.4 ובערי הפיתוח היא 82.6.

תחולת העוני

במדד תחולת העוני המציין את היקף העוני במונחים של שיעור העניים מכלל האוכלוסייה, מלמד כי ירושלים היא עיר עניה. תחולת העוני בירושלים גבוהה בקרב הילדים. בשנת 1995 37% מהילדים בירושלים נמצאו מתחת לקו העוני, לעומת 23.2% בישראל כולה, 13.1% בפתח תקוה, 16.8% בתל אביב- יפו ו- 46.1% בבני ברק. לחלקם הגדול של החרדים באוכלוסיית ירושלים ישנה השפעה רבה על מספרם הרב של הילדים הנמצאים מתחת לקו העוני. המדד המחושב על ידי המוסד לביטוח לאומי כמעט ואינו כולל אוכלוסייה ערבית, כך שלמעשה האוכלוסייה הנמצאת מתחת לקו העוני.

ואינו כולל אוכלוסייה ערבית כך שלמעשה נמצאת מתחת לקו העוני בירושלים גדולה מזו המחושבת ומוצגת כאן. במדרג עול של רשויות מקומיות, לפי מעמד חברתי כלכלי, נמצאת ירושלים באשכול השישי מתוך עשרה. באשכול הראשון נמצאים היישובים שמעמדם החברתי כלכלי הוא הנמוך ביותר. באשכול השישי נמצאים "לצידה" של ירושלים בנימינה, אזור, עתלית, אריאל וישובים נוספים.

צפיפות דיור ובעלות על רכב

צפיפות הדיור הממוצעת לחדר בקרב האוכלוסייה היהודית בירושלים בשנת 1995 הייתה 1.1 נפשות לחדר ובקר האוכלוסייה ערבית 2.2 נפשות לחדר. בישראל ממוצע נפשות לחדר בקרב האוכלוסייה היהודית הוא 1.0 ובתל אביב - יפו וחיפה הוא 0.9. בשנת 1979 שיעור הבעלות על רכב בירושלים היה 104.6 לכל אלף תושבים ובישראל 136.8. בשנת 1990 עלה שיעור הבעלות על רכב ל- 169.1 בירושלים ול- 224.0 בישראל. ב- 1995 היגע שיעור הבעלות ל- 202.6 כלי רכב לכל אלף תושבים בירושלים לעומת 260.1 בישראל.

מזרח העיר

מבחינה כלכלית מהווה מזרח העיר נטל כבד על העירייה שכן, לאורך השנים, נוצר פער גדול בין רמת התשתיות והשירותים הפיזיים והחברתיים במזרח העיר, לעומת מערבה. החל ב- 1997 הוחל בהשקעות משמעותיות לשפר התשתיות הפיזיות במזרח ירושלים, לאחר שהממשלה אישרה לנושא זה תקציב מיוחד של 130 מליון ש"ח, כחלק מתכנית עבודה 5 שנתית.

העומס על תקציב העירייה

מכלול האנדיקטורים שפורטו לעיל ועוד אחרים מצביעים על הקשיים הכלכליים שמאפיינים את העיר וכתוצאה מכך העומס הרובץ על העירייה כבד ותקציב העירייה אינו מאוזן. העירייה נזקקת לסיוע ממשלתי לאיזון תקציבה. חלק מהגרעון ממומן ע"י הלוואות וכתוצאה מכך הולך וגדל העומס של נטל החזר החובות של העירייה.

הרחבת תחומי השיפוט של ירושלים

הנחות היסוד:

* ירושלים בירת ישראל, עיר מאוחדת החייבת להבטיח מענה הולם לכל מגורי האוכלוסייה ברמת פיתוח התשתית העירונית והשכונתית, בהיצע מגורים מגוון וברמת שירות דומים.

* שמירה על המשקל היחסי בין האוכלוסייה היהודית והלא-יהודית בתחום העיר.

* אי שינוי במצב המדיני הקיים כיום.

מימוש שתי ההנחות לעיל והחלטה על מימוש ההנחה השלישית מחייב יעד של 70% יהודים מול 30% ערבים בעיר לשנת 2020. בהנחה של מיצוי קיבולת הבנייה בשטחים המיועדים לבנייה למגורים באזורים המיועדים לבנייה לערבים, ניתן לקלוט 325,000 נפש נוספים בשכונות אלה.

על מנת לשמור על יחס נדרש בין יהודים וערבים, יש לקבוע את יעד האוכלוסייה היהודית לכדי כ- 758,000 נפש, כך שבעיר יחיו 1,083,000 נפש בשנת 2020. על מנת להבטיח את האפשרות של יישום יעד זה, דרוש היצע קרקעי מתוכנן למגורים בהיקף של כ- 142,000 יח"ד למגור היהודית (כמפורט להלן), מול היצע מתוכנן (כמפורט להלן) של כ- 119,000 יח"ד בלבד.

מימוש יעד זה אינו מתאפשר בתחומי השיפוט הנוכחיים, ועל כך מוצע להרחיב את גבול השיפוט מערבה למרחבים שכיום טרם הוחל בתכנונם כמו רכס אורה-עמידנב, אזור אבן-ספיר ואזור הר-איתן.

כלומר, במרחב הגיאוגרפי אשר כולל את תחום השיפוח לעיר בשנת 1992 ותחום ההרחבה המוצע גם יחד יש צורך לתכנן כ- 100,000 יח"ד. היצע הקרקע המתוכננת לתעסוקה בתחום השיפוט העירוני מסתכם בכ- 9.8 מליון מ"ר, ובנוסף יש להתייחס לתוכניות עתידיות בתחומי ההרחבה של 1992.

כלומר, מבחינת שטחים לתעסוקה המיועדים לשרת אוכלוסייה זו, קיים היצע מספק בתחומי השיפוט הנוכחיים.

תחזית הצרכים למגורים בירושלים

1. בשנת 2020 יהיו בירושלים כ- 268 אלף משפחות בשוואה לכ- 155 אלף משפחות בשנת 1995. גידול זה של משפחות כ- 72,000 דירות נוספות במגזר היהודי.
2. בהנחה הסבירה כי בכל "שוק" קיים אי איזון מסוים, מתחייב היצע גדול במקצת מה"ביקוש". כלומר תוספת ל"ביקוש" לדירות ריקות בדיעבד. אנו נניח כי המקדם "הנכון" הוא בשיעור של 3%, כלומר המלאי המאוכלס מהווה רק 97% מהמלאי הכולל, כלומר תוספת של 6,100 דירות בלתי מאוכלסות בדיעבד.
3. מעבר לדירות אלה, יש לקחת בחשבון גם תהליך של "הפחתת" דירות מהמלאי הקיים. על פי נתונים שהתפרסמו על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה של 16 רשויות מקומיות גדולות מאז ראשית שנות ה-80, מתברר כי בפועל מופחת מדי שנה כ- 0.3% עד 0.5% מהמלאי השנתי. זאת על ידי הריסת דירות, איחוד דירות ושינוי יעוד של דירות ליעדי קרקע אחרים. אנו מניחים כי גם בעתיד יתקיים תהליך דומה, שאף יתעצם כתוצאה מתהליך "ההתחדשות העירונית" (תהליך יזום על ידי העירייה ומנהל מקרקעי ישראל). על כן אנו מניחים כי בעתיד ימשך תהליך של הפחתה בשיעור שנתי ממוצע של 0.4% לשנה. המשמעות הכמותית של הנחה זו היא פחת של כ- 16,000 דירות משנת 1996 עד סוף 2020, טווח של 25 שנה.
4. מעבר לפחת, יש לקחת בחשבון עלייה ברווחת המתגוררים. עלייה בשטח המגורים לנפש שהנה תופעה קיימת בכל ארצות המערב וישראל בתוכן, באה לידי ביטוי באופנים שונים. אנו נניח כי העלייה ברווחה מבוטאת במספר דירות תסתכם בשיעור של 20% ממספר הדירות שנמדד בסוף 1995, כלומר כ- 30,200 דירות בסך הכל. על אף התקפות של מרכיב הרווחה בביקוש לדור, אנו נתעלם ממרכיב זה לצורך אמידת הצרכים במושגים של יחידות דור.
5. סך כל ה"ביקוש" ליהודים בירושלים לשנים 1996-2020 מסתכם בכ- 95,000 דירות.
6. בהנחה הסבירה והמבוססת על ניסין עשיר מהעבר, אין אתרים נבנים בתקופת זמן נתונה למלוא הפוטנציאל התכנוני אלא רק בשיעור חלקי, יש צורך בקיום מלאי תכנוני ישים בכמות גדולה משמעותית מהצורך הכמותי. אנו נניח כי שיעור המיצוי המוצע בין אתרים גדולים בבעלות ציבורית ואתרים קטנים יותר בבעלויות מעורבות, בשיעור ממוצע של 67% בלבד.
7. שנת 2020, דרוש מלאי תכנוני של כ- 142,000 יח"ד.

*סקירה זו, עבור ועדת המנכ"לים, הוכנה על ידי מר זאב ברקאי

ההיצע הצפוי לדירות בירושלים עד שנת 2020

1. ניתוח תכניות לבנייה למגורים באתרים גדולים מ- 1,000 יחידות דיור בבעלות ציבורית בירושלים, מראה כי קיימות 7 תכניות ובהן מתוכננות כ- 18,300 יח"ד:

7,500 יח"ד	הר-חומה
3,900 יח"ד	פסגת זאב
2,200 יח"ד	גבעת המטוס
2,000 יח"ד	רמת בית הכרם (בבנייה)
1,400 יח"ד	רמת רחל
1,300 יח"ד	רוממה החדשה
<u>18,300 יח"ד</u>	<u>סך הכל</u>

2. מעבר לתכניות אלה, קיימות עשרות תכניות לבנייה של אתרים "קטנים" וחלקם בבעלות פרטים ובהם מאות יח"ד, ועל כן סבירות מיצוי הזכויות בטווח הזמן הנדון מוגבל יחסית, מהם:

3,500 יח"ד	דרום העיר (גונן ותלפיות)
6,600 יח"ד	מערב העיר
3,500 יח"ד	מרכז העיר
2,000 יח"ד	צפון העיר
<u>15,600 יח"ד</u>	<u>סך הכל</u>

3. על הנתונים לפיתוח בשטחים פנויים בתחום השיפוט, יש להוסיף את ההיצע האפשרי, במידה ויעשה מאמץ תכנוני משמעותי, לבנית עוד כ- 30.000 יחידות דיור בשטחים שסופחו לעיר בשנת 1992. זאת על אף קיום רעיונות תכנוניים המציעים הפחתה משמעותית מיעד כמותי זה.
4. הוחל בשנה האחרונה ביזמה תכנונית של "התחדשות עירונית" בשכונות שנבנו בשנים הראשונות לקיום המדינה בעיקר בשכונות הגוננים וקרית- יובל. אנו נניח כי בתום תהליך תכנון ארוך יתכן וניתן יהיה להוסיף למספר היחידות הקיים בהן כיום עוד 10.000 יחידות דיור על 2020.
5. לנושא ה"התחדשות העירונית" בשכונות המגורים, ניתן להוסיף מרכיב מיוחד והוא התכנון לפיתוח מרכז העיר. בהנחה שתכניות אלה תבאנה בין השאר לחיזוק המגורים במרכז העיר, ניתן להניח תוספת של של כ- 3.000 דירות לכל היותר.
6. ניתן להניח כי בגלל מדיניות העירייה והיצע של משרדים בבניינים חדשים יאפשר מחזור חלק ממלאי השרדים הנוכחי המתפקד בדירות, לחזור ולתפקד כדירות מגורים. אנו מעריכים כי משתנה עשוי לתרום כ- 2.000 דירות נוספות.
7. במרחב הירושלמי מסביב לעיר בעיקר בתחומי הישוב מבשרת ירושלים, בתחומי המועצה האזורית מטה-יהודה, מדובר בתכניות המיועדות לכ- 10,000 יחידות לכל היותר. תכניות אלא כוללות תוספת של כ- 4,000 יח"ד בתחומי מבשרת, כ- 1,000 יח"ד במתחם "נחלת יצחק פלר" דרומית לכביש מספר 1, מערבית למעוז ציון, וכ- 5,000 יח"ד לכל היותר באתר הידוע כ- "בית נקופה", צפונית לכביש מספר 1.
8. מעבר לתכניות הבודדות הנ"ל קיימת יזמה תכנונית המצויה בהליכי תכנון מתקדמים של האזור הידוע כ"מבוא ביתר-צור הדסה" בדרום-מערב המרחב, ובו מתוכנן ישוב עירוני בהיקף כולל של כד כדי 30,000 יחידות דיור. תכניות אלה זכו להתנגדויות רבות מצד "פורום הירוקים" וגורמים אחרים, כך שאומדן זה עלול להראות כגבוה בסופו של הליך התכנון.

סיכום תכניות ידועות במרחב ירושלים

תכניות באתרים גדולים	18,300 יח"ד
תכניות באתרים קטנים	15,600 יח"ד
תכניות בשטחי סיפוח 1992	30,000 יח"ד
התחדשות עירונית	10,000 יח"ד
התחדשות במרכז העיר	3,000 יח"ד
מחזור משרדים לדירות	2,000 יח"ד
פיתוח אתרים בינוניים במרחב ירושלים	10,000 יח"ד
פיתוח מבוא ביתר-צור הדסה	30,000 יח"ד
סך הכל	<u>118,900 יח"ד</u>

1. בסך הכל אנו מניחים כי ניתן להציע כ- 119,000 יחידות דיור, ואף זאת בהנחות אופטימיות ביותר, הן לגבי אישור התכניות בוועדות, והן באשר לשיעור היישום בפועל של תכניות לאחר שהן מאושרות והוחל בהן פיתוח.

2. כלומר, מול "צרכים" בהיקף של כ- 142,000 יחידות דיור נראה כי קיים היצע ברמות זמינות שונות של כ- 119,000 יחידות דיור בלבד.

3. על מנת לאפשר אכלוס ירושלים בהיקפים הרצויים, יש להרחיב את תחום התכנון גם למרחבים שכיום טרם הוחל בתכנונם כמו רכס אור-עמינדב, אזור אבן-ספיר, הר-איתן.

הקמת עיריית גג - סובב ירושלים

רקע

במסגרת התכנית האסטרטגית לחיזוקה של ירושלים, מוצע מבנה ארגוני מרחבי שיוכל לסייע בהשגת יעדי התכנית כולה. המבנה המרחבי- סובב ירושלים, נועד להבטיח שעיריית ירושלים תעמוד במרכזה של מסגרת מטרופולינית מחייבת ושיהיו בידה כלים לתיאום וייזום תכניות ופרוייקטים אזוריים, בנוסף להיותה מייצגת את ירושלים כבירת ישראל וכעיר מרכזית לעולם כולו. המסגרת המטרופולינית למרחב הסובב, תוכל לספק כלים מוניציפליים, כלכליים וחברתיים, משותפים לכל תושבי עיריית הגג כדי שיוכלו להנות מהיתרונות של חיים במרחב מטרופוליני. בתוך המסגרת של עיריית הגג, תוכל כל רשות מקומית להתנהל כמסגרת אוטונומית השומרת על היחידותה. עולה איפוא שעיריית גג, תוכל לתפקד באם יואצלו לה תפקידים וסמכויות הנתונים בידי משרדי הממשלה, ביחוד בדרג המחוזי. במבנה החדש, יהיה על משרדי הממשלה להסתפק בקביעת מדיניות כוללת, ולשתף את עיריית הגג בכל הדיונים, כנהוג בעבודה עם המשרדים והמנהלים המחוזיים. תמ"א 31 (לקליטת עליה ולפיתוח) שיוזמה על ידי משרד הפנים נועדה ליישם גישה מודרנית, חדשנית של הגדרת מרחבים מטרופוליניים בישראל. ירושלים, במסגרת תכניתה האסטרטגית לדור הבא (2020), מתמודדת עם הצורך לתת מענה לבעיות העיקריות עימן היא מתמודדת ובהם:

א. המאזן הדמוגרפי.

ב. הצורך לשנות מבנה התעסוקה בעיר ולחזק את הבסיס הכלכלי של העיר ותושביה.

ג. חיים משותפים, בעיר עם מבנה חברתי מורכב.

ד. פיתוח התשתיות הפיזיות של העיר, בכל חלקיה.

כפועל יוצא מהעיסוק בנושאים אלה והדיון בחלופות השונות, התגבש הצורך להקים מערך מוניציפלי לשיתוף פעולה, במרחב הישובים היהודיים, במסרת עיריית גג- סובב ירושלים. הקונפיגורציה החדשה- עיריית הגג, כמסגרת על מוניציפלית, הנה פרי של עבודה מקצועית מקפת, לרבות בחינת נסיונם של אחרים (סאן פרנסיסקו, מונטראול, טורונטו, בריסל, ליאון, ז'נבה וכדו'), כמו גם את הנסיון שהצטבר בישראל, בתחום השלטון המקומי.

פיתוח תעשיות עתירות טכנולוגיה בירושלים

ההתפתחות התעשייתית בירושלים בעשור האחרון נשענה בעיקרה על הקמת מפעלים עתירי ידע ועתירי טכנולוגיה. המעמד המועדף שניתן להשקעות בתעשייה המתקדמת, החל משנת 1989 על פי תיקון לחוק הרשות לפיתוח ירושלים, הביאו בעשור האחרון להיקף השקעה בתעשיית ההיי-טק בירושלים של כ- 900 מליון \$ אשר יצר כ- 5,000 מקומות עבודה חדשים בירושלים בתקופה זו. תעשיית ההיי-טק מקיפה כיום כרבע מכלל 20 אלף המועסקים בתעשייה בירושלים והתפתחותה בעשור האחרון, על רקע גריעת חלקה וצימצום מקומה של התעשייה המסורתית בירושלים איפשרה לשמור על חלקה של התעשייה, בכלל התעסוקה בירושלים, על רמה של כ- 11% לעומת 21.3% בכלל ישראל, 15.6% בתל אביב ו- 18.9% בחיפה.

קיים חשש כי השינויים שנעשו לאחרונה במערכת עידוד ההשקעות בתעשייה ופגיעה במעמדה היחודי של ירושלים, יפגעו בהמשך תהליך הצמיחה של התעשייה המתקדמת ולהביא לצמצום חלקה של התעשייה בתעסוקה בעיר. בטווח הארוך, עולים תהליכים אלו להשפיע באופן שלילי על רמת ההכנסה בירושלים ועל המבנה הדמוגרפי שלה.

שידורג קו הרכבת לירושלים

כיום רוב רובה של התחבורה ממערב נכנסת מהכביש הארצי מספר 1, העולה ממוצא. שעות השיא הולכות ומתארכות. השיפורים שנעשו והכניסות הצדדיות שהווספו "בגיונת סחרוב" דרך מבושרת, מדביקים בקושי את הגידול במספר כלי הרכב המתווסף במדינה. לבלות חצי שעה עד 45 דקות ממוצא עד לב העיר, הוא חזון שכיח ביותר בשעות שבין 7:30 ועד 9:00. גם בשעות מאוחרות יותר התנועה אינה חופשית. הכביש האלטרנטיבי מצפון, כביש 443, איננו מצליח להפחית את הצפיפות בכניסה לעיר. יש להניח שגורל דומה יהיה לכביש מספר 4. לכשתסתיים סלילתו, הוא יקל במידה ניכרת את המצב שילך ויחמיר, כלומר יצליח אולי להתמודד עם התוספת של התנועה, מבלי לשפר את המצב כיום. מכאן שיש הכרח אורבני להפחית את העומס של הכניסה לעיר ולגרום להזרמה מסיבית של תנוע מהקצה הדרומי ההולך ומתאכלס במהירות ובצפיפות (תכנית הפיתוח של רמת רחל - הר חומה - גבעת המטוס - הולילנד - אזור אורה עמידב - מתחם הרכבת ומחנה אלנבי שיוסיפו לפחות 10-15 אלף יחידות דיור). רק רכבת שתגיע למלחה יכולה לגרום לפיזור זה.

רכבת בציר A שתגיע לאזור התחנה המרכזית במערב העיר, בסמוך לכניסה של כביש מספר 1, רק תרבה עומס בתוך העיר עצמה. פיזור הנוסעים שיגיעו גם ברכב וגם ברכבת לנקודה שכבר כיום היא קריטית, יגרום למצב חמור יותר מזה הקיים כיום.

חניון "חנה וסע" המתוכנן בכניסה לעיר, ו 2500 מקומות חניה, איננו יכול לתת פתרון לתנועה יומית של 26,000 נוסעים המתכננים לנסוע ברכבת. מה עוד שחניון זה אמור לתת שירותי חניה לאוכלוסיה בתוך העיר עצמה ולא רק ליוצאים ממנה והנכנסים אליה.

מבלי להכנס לשיקולי כדאיות מפורטים, בוצעה בדיקה כלכלית על שיפור תוואי G על ידי מינהור של אותם הקטעים בהם יש רדיוס סיבוב קטן (כ-8 ק"מ) ויישור הקו, הכפלתו וחישמולו, דבר היכול להביא לזמן נסיעה מתל אביב לתחנת מלחה, בזמן סביר הנע בסביבות ה-40 דקות, בהשקעה של כ-400 מליון \$, כולל ב.צ.מ. של 20%, במחירי 1992 (דולריים). בבדיקה שנעשתה על ידי כלכלן תחבורה (בני אלנבוגן), נמצא שבתחזית לשנת 1997 (העבודה נעשתה בנובמבר 1992 על ידי יעקב גדיש ושלמה שטרן), אומדן העשויים להשתמש ברכבת כזו היה 22,360 אלף נוסעים ביום, עם גידול צפוי ל-35 אלף בשנת 2010. יש לזכור שלרכבת ישראל יש זכות דרך בקו הקיים והיא מרחיבה אותו למסילה כפולה ומחושמלת (?) עד לוד. כך שלהמשך לירושלים, מדובר בהשקעה רק מלוד.

הפחד מ"הירוקים" הוא פחד מתמיד ויכול לשרת כל מטרה, אך גם הם יודעים שאין מזהם יותר גדול מאשר תחבורה של כלי רכב מוטוריים ואין כיעור גדול יותר מאשר אספלט וכבישים. לכן רכבת בנחל שורק תביא את נופו לעיני ההמונים והוא לא ישאר רק נחלתם של בודדים המטיילים בו. מינהרה בהר לא פוצעת אותו, אלא משמרת את ההר. לכן אין להם לירוקים מה להלין, אם יולט על ניצול הזכות החוקית שמוקנית לרכבת להלך בנחל שורק, בואכה ירושלים. מכל האמור לעיל נראה שיש עדיפות ניכרת של מסלול G על מסלול A. ההצעה דלעיל משמעותה שהולכים בשכנוע עמוק ובעזרת הון פרטי עד כמה שאפשר. לפי העבודה שנעשתה על ידינו ב-1992 היה נראה שחסרים כ-100 מליון \$ לכלכליות הרכבת הכבדה מתל אביב לירושלים (מלחה), דבר שצריך להבחן שוב במטרה להפוך הפרוייקט זמין לזכיין B.O.T.

לכן מוצע לבדוק היתכנות לשדורג קו הרכבת מתל אביב לירושלים בתוואי G, עם מינהרה בתוך העיר, לפחות עד גן העצמאות, בשיטת B.O.T.

רכבת קלה בירושלים

מספר הנוסעים בתחבורה הציבורית בירושלים הוא הגדול ביותר, מכל הערים בארץ ועומד על כ- 400 אלף נוסעים ביממה, מתוך כ- 1.2 מליון נוסעים. רמת השימוש הגבוהה נובעת מרמת מינוע נמוכה ומרמת הכנסה נמוכה בעיר.

מערכת האוטובוסים ותשתית הכבישים בעיר, המשרתות את הביקוש הגיעו לקצה הקיבולת שלהם. מספר האוטובוסים הגדול שדרוש, גרום לבעיות קשות בתפעול הסדיר של התחבורה הציבורית בירושלים.

כדי לאפשר הגדלת העיר לכמיליון תושבים, הכרחי להקים מערכת תחבורה ציבורית, בעלת קיבולת גבוהה יותר.

בדיקות מקצועיות שנערכו על ידי עיריית ירושלים ומשרד התחבורה הראו כי הפתרון המועדף היא הקמת מערכת תח"צ עירונית, המבוססת על רכבת קלה.

מערכת כזו נמצאת בעלת כדאיות גבוהה למשק הלאומי. מספר הנוסעים הגדול הצפוי להשתמש במערכת, מאפשר להקימה תוך שיתוף הון פרטי.

הצעת ההחלטה נגזרת מהליך תכנוני שנמשך מספר שנים ואשר מגדיר תוכנית אב ארוכת טווח וכן שלבי ביצוע מפורטים הכוללים ארגון מחדש של קוי האוטובוסים, סלילת נתיבים בלעדיים לתחבורה הציבורית והקמת הרכבת הקלה.

עיריית ירושלים ומשרד התחבורה יכינו, במקביל, תוכנית להגבלת התנועה הפרטית במרכז העיר, באמצעות הסדרי תנועה ומדיניות מחניה מגבילה.

כדי לעמוד בלוח הזמנים הדרוש, חיוני שהביצוע יחל מוקדם ככל האפשר, מאחר והתליך הקמת הרכבת הינו ממושך. ההתקדמות הרבה בתחום התכנון שכבר הושגה, מאפשרת הערכות להתחיל בעבודות בהקדם.

כביש הטבעת המזרחי

חשיבות הכביש

- א. ערך בטחוני גדול, בהיותו מעביר תנועה של אוכלוסיה פלשתינאית מבית לחם לרמאללה, שלא דרך מרכז העיר ירושלים.
- ב. ערך כלכלי גדול בהיותו מחולל פיתוח במזרח העיר.

תוואי הכביש

הכביש מותווה על גבי כביש הרכבת מצור באחר, המשך כביש הרכבת מצור באחר כולל ביצוע חיבור דרומי של הכביש לשיח סעיד. שיפור הכביש האמרקאי מצומת שיח סעיד עד לכניסה למנהרה- הר הזיתים. ביצוע מסלול אחד של מנהרת הר הזיתים והמשך ביצוע מסלול אחד של הטבעת עד לכביש 45.

אומדן עלות

אומדן ביצוע תוואי הכביש בחלופה המוצעת הינו כ- 120 מליון ש"ח.

שלבי ביצוע

- א. תחילת חישוף וגידור להבטחת זמינות התוואי.
- ב. שיפור דרכים קיימות.
- ג. כריית מנהרה מתחת להר הזיתים במסלול אחד בלבד.
- ד. ביצוע מסלול אחד מכביש 9 עד לכביש 45.

התחדשות שכונות (פינוי בינוי), בירושלים

בירושלים, כמו גם בערים אחרות, יש כמה שכונות שנבנו בשנות ה-50 וה-60 במטרה לקלוט נפח עליה גדול. שכונות אלה, מלבד היותן מרכזי מצוקה ובעלות דימוי סוציו-אקונומי נמוך, בנויות בצורה שיש בה בזבז הקרקע. בזמנו נבנו שכונות אלה בשולי העיר, עם התפתחותה של ירושלים הן הפכו חלק ממרכז העיר.

פינוי ובינוי של שכונות אלה נועד להשיג בעת ובעונה אחת כמה מטרות:

- א. להעלות את רמת הדיור למשתכנים.
- ב. להעלות את רמת הינצול של הקרקע לכפליים ופי שלוש.
- ג. לצרף לשכונות ולדיריהן אוכלוסיה בעלת פרופיל סוציו אקונומי גבוה יותר.
- ד. לנצל תשתיות קיימות, גם אם יצטרכו תיגבור.

האמצעים

- א. טיפול מקצועי על מנת להשיג את שיתוף הפעולה של הדיירים, לשכנע אותם שהפיתוח מיטיב עימם.
- ב. לפטור ממס את כל תהליך ההחלפה ולמסות רק את הרווחים שיהיו ליזם (הפרטי) מסה"כ התהליך, הטבה זו מחייבת חקיקה מיוחדת.
- ג. הסכם בין העירייה ליזמים בדבר תשתיות ומבני ציבור שיהיו חלק מהעיסקה, בתמורה להיטלים, אגרות או מחויבויות אחרות.
- ד. תהליך מזורז של אישורי תכנון.
- ה. כל שכונה שתיכנס לקטגוריה זו צריכה להוכיח כדאיות כלכלית, כך שכמשך סגור היא לא תיפול כנטל על הציבור.
- ו. להשיג הסכמת מ.מ.י לויתור על תקבולים בגין השיקום.

הפעולות הנדרשות

- א. החלטה עקרונית של הממשלה שהתחדשות הינה אחת ממטרותיה, להעלאת רווחת התושבים בשכונה, לנצל באופן מיטבי ערכי קרקע ולשפר פני העיר.
  - ב. בהחלטת מ.מ.י שהיא מאשרת ניצול ערכי קרקע ללא תמורה. תפקיד התמורה יהיה לפצות את היזם ולשכנע את הדייר הקיים בכך שיקבל רמת דיור מרווחת ומשופרת יותר.
  - ג. ירושלים תוכרז כפיילוט לאומי לישום החלטות אלה.
- יש צורך לבדוק ולשנות את ההתייחסות בנושאים הבאים:
1. יש לקבוע הסדרים באשר למערכת האחראית, פיסית ופיננסית לתשתיות.
  2. יש לחזור ולבדוק את מערכת המסים המוטלים על יזמים הרוכשים דירות במקום קרקע פנויה, לצורך בנייה מחודשת.
  3. יש לחזור ולבדוק את נושא היטל ההשבחה, מועד החיוב, וצורת ההתחשבנות.
  4. יש לערוך ריפורמה משמעותית ביחס למגרשים המתחייבים לצרכי ציבור. מאידך חייבים לבטיח רמת שירות "מקובלת" לתושבים החדשים, מאידך, אי אפשר להניח התחדשות ללא שינוי הנורמות והמקובלות בתחום זה.
  5. יש לשנות החוק באשר לזכויות פרט להתנגד ליישום תכנית שעברה את כל הליכי התכנון והאישור, כאשר צריך למצוא הסדר שדמי הפינוי יאושרו על ידי בית משפט, ודמי הפינוי יופקדו אצל נאמן לזכות המפונה, ללא יכול למנוע הפינוי עד להשלמת הדיון המשפטי.

פיתוח השרותים החברתיים בירושלים

תרבות ואומנות

במונח תרבות ואומנות אנחנו כוללים מכלול המוסדות בעיר ובהם תזמורות, תאטרונים, מוזיאונים, בת"ס גבוהים לאומנות ופסטיבל ישראל. פיתוח חיי התרבות והאומנות בירושלים משתלב עם הרצון להעצים את מעמדה הבינלאומי של בירת ישראל ולהרחיב שיתוף הפעולה עם בירות מרכזיות בעולם. צעדים ממשיים בכוון זה נעשו השנים האחרונות, הוכתרו בהצלחה מרובה ומאפילים על מחלוקות פוליטיות ומדיניות הכרוכות במעמדה של ירושלים. מצד אופיה הדמוגרפי והחברתי, משמשת ירושלים נקודת מפגש של תרבויות. ההווה לורליסטית שבה, מגלמת פוטנציאל ליצירה אומנותית מגוונת וייחודית. חיי תרבות מפותחים בקהילות השונות וביניהן, יכולים ומשמשים גשר לריכוך ועידון ניגודים חברתיים בעיר. לקיום המערך הגדול והמגוון של מוסדות תרבות בעיר יש עלויות מיוחדות הנגרמות מבעיות ביטחון יחודיות, אופי המבנים ואחזקתם, הפיזור הגדול של העיר והמבנה השכונתי בה, עם העדר עומק מטרופוליני. ירושלים הנה היעד התיירותי המרכזי של מדינת ישראל וככזו היא נדרשת לקיים ולהבטיח שפע רב של פעולות תרבות ואומנות בעיר ולקהלים מגוונים. בהיותה המרכז הרוחני לעם היהודי כולו, מתקיימת בה פעילות תרבותית עניפה לכל הרבדים של הפלורליזם היהודי ומרכיביו.

לפני מספר שנים הוכר הצורך ביחודיות של ירושלים בתחום החינוך ונקבעה תקנה מיוחדת של מענק ירושלים - לחינוך. שר האוצר לשעבר מר (בייגה) שוחט, הכיר בצורך החינוכי של ירושלים בתחומי התרבות והאומנות וקבע לה מכסה של 8-10 מליון ש"ח שהועברו באמצעות התקנה לנושאי חינוך.

לסיכום, ברבות מבירות העולם המודרניות, מעורבת המדינה ונושאת בחלק עיקרי, לעתים ברוב המכריע של ההוצאות למימון מוסדות התרבות והאומנות בבירותיהן. ושינגטון D.C היא דוגמא מובהקת לכך. ואילו בישראל, עיקר המענקים למוסדות תרבות ואומנות הופנו ומופנים עדיין לתל אביב.

תרבות ואומנות בירושלים - כוון הפעולה הנדרש

בשנים האחרונות נעשתה עבודה מקפת על ידי משרד החינוך והתרבות ועיריית ירושלים, כדי לזהות חסכים בתמיכה במוסדות תרבות ואומנות בבירה. בנובמבר 96 הוגש מסמך משותף על ידי ראש מינהל התרבות במשרד החינוך (אז), ד"ר דוד אלכסנדר ומנהל אגף תרבות בעירייה, מר עודד פלדמן. לאחר שבחנו באופן יסודי הנתונים של ירושלים ומוסדות התרבות והאומנות הפועלים בה, בהשוואה לנעשה בערים אחרות וביחוד בתל אביב, המליצו השניים על תוספת תקציב לירושלים בהיקף של 38 מליון ש"ח (נתוני 96). שר החינוך המנוח, מר זבולון המר, ז"ל, הכיר ביחודיות של ירושלים ובמימדי הקיפוח שלה, ביחס להקצבות למוסדות ומפעלים אחרים בארץ והנחה לתקן המצב. לצערנו לא הגיעו הסיכומים לכלל מימוש. בנתוני התקציב של 1998 מסתכמות ההקצבות הממשלתיות, באמצעות משרד החינוך והתרבות, ב- 30 מליון ש"ח. ההקצבות לתל אביב עומדות על כ - 90 מליון ש"ח. איננו סבורים שצריך וואו אפשר לאזן המצב על ידי

קיצוץ בתקציב המענקים של ערים אחרות. תהליך הקונסולידציה של ירושלים מחייב הקצבה נוספת של כ- 20-25 מליון ש"ח בשנה (נתוני 98), אופן מצטבר, כדי שבתהליך תלת שנתי נגיע למצב שיאפשר את תחזוקת הקיים ברמה נאותה ויסלול דרכים לפיתוח נוסף של חי התרבות בעיר. הדבר יכול להעשות על ידי קביעת תקנה מיוחדת בתקציב - מענק ירושלים לתרבות ולאומנות שתעוגן בבסיס התקציב.

ההשכלה הגבוהה

ירושלים שימשה לאורך שנים כמרכז הארצי של ההשכלה הגבוהה בישראל. פוטנציאל גדול טמון באוניברסיטה העברית, כגורם מושך לצעירים וות בעלי איכות, שיובאו ללמוד בעיר וישתקעו בה. האוניברסיטה העברית עושה צעדים נמרצים לממש הפוטנציאל הגלום בה ולחזק את המצוינות, להבדיל מאליתזם, בקרב ציבור הסטודנטים הלומדים בה. כדי להגביר כח המשיכה של האוניברסיטה העברית והמוסדות המסונפים לה, נדרשות הטבות בשלושה תחומים עיקריים:

א. גוון תחומי הלימודים.

ב. מילוג משמעותי של סטודנטים, ביחוד לתארים המתקדמים.

ג. סיוע בדיור ובמעונות סטודנטים.

א. גוון תחומי הלימודים

ירושלים חסרה מוסד אקדמי מרכזי ובעל איכות, לקדם את ההשכלה הטכנולוגית. האוכלוסיה הנפגעת ראשונה הם בני/בנות העיר שנדרשים לנדוד למוסדות השכלה גבוהה בערים אחרות ולטכניון. על פי רוב הם משתקעים שם לאחר סיום הלימודים. יוצא אפוא שירושלים מוכה פעמים: היא מאבדת כוחות איכותיים שעוזבים את העיר, בעוד החסך שנוצר לאחר עזיבתם פוגע באפשרות לפתח תעשייה טכנולוגית ברמה גבוהה בעיר.

לפני כשנתיים הוחלט על הקמתה של מכללה טכנולוגית בעיר שתכשיר כח אדם ברמת מהנדסים. המכללה תפתח את שעריה בתשנ"ט ולכלל המאוחר בתש"ס. במקביל, הנהלת האוניברסיטה העברית נמצאת בשלבים מתקדמים של דיונים להקים ביה"ס להנדסה, במסגרת הפקולטה למדעי הטבע. בכוונת האוניברסיטה לבנות תכנית לימודים שתכשיר מהנדסים מזן חדש המאופיין על ידי בסיס איתן במדעים הבסיסיים. בשלב ראשון, יתמקדו הלימודים בתחומי המחשבים, התקשורת ומיקרו - אלקטרוניקה. בנוסף למסמך זה, צרפנו קווי מתאר ראשונים שהוכנו על ידי פרופ' מיכה ספירא, דיקן הפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע. לדבריו, שני המוסדות משלימים זה את זה ומאפשרים רבדים שונים וחיוניים של אנשי מקצוע הדרושים לתעשיית ההיי-טק בעיר. הקמת בית הספר להנדסה מחיבת גיוס משאבים כספיים לקליטת סגל חדש, בניית תשתיות, הקמת מעבדות הוראה מתקדמות וספריה. העלות הכוללת של ההשקעה בתכנית, לרבות המבנה, מסתכמת בכ- 25 מליון דולר. האוניברסיטה מבקשת השתתפות הממשלה בהשקעה הראשונה בהיקף של כ- 10-12 מליון דולר. במקביל, נעשים מאמצים לשלב המוסדות הגבוהים: ביה"ס לקלנוע וטלויזיה וביה"ס מעלה תקשורת ולזכותם במעמד אקדמי, בחסות האוניברסיטה העברית.

ב. מילוג סטודנטים

כחלק ממדיניות לאומית כוללת, אנחנו מבקשים שהממשלה תכריז על מתן הלוואות/מלגות מיוחדות, בשכר הלימוד, ללומדים באוניברסיטה העברית בירושלים. ההלוואות/המלגות תגדלנה לסטודנטים הלומדים לתואר שני ושלישי ביחוד בתחומי המדע והטכנולוגיה. ההלוואות חלקן או רובן, על פי נוסחה שתיקבע, תהפוכנה להלוואה עומדת לאלה שיתמידו במגוריהם בעיר.

רווחה

המבנה הדמוגרפי המיוחד של ירושלים וכתוצאה מכך המצב הסוציו אקונומי הירוד של תושבי העיר, גורם לכך שכ-25% מכלל משקי הבית בה, מטופלים על ידי אגף הרווחה. בקטגוריית הגיל הנמוך (0-4) עולה אחוז הילדים מקרב האוכלוסיה בירושלים, כמעט ב-30% על הממצע הארצי ופי שתיים! על זה בתל אביב ובחיפה. המצב הסוציו אקונומי הירוד של תושבי העיר ומספר הילדים בממצע גבוה למשפחה, יוצרים מצב שתחולת העוני באחוזים, מקרב הילדים בירושלים, הגיעה ב-1996 ל-40%, כמעט פי שתיים מן הממוצע הארצי. באגף הרווחה העירוני מזוהים למעלה מ-33 אלף ילדים שהם כ-13.6% מכלל ילדי העיר (244 אלף) כילדים בסיכון. רק כ-5,000 ילדים מטופלים על ידי תכניות בקהילה ובטיפול חוץ ביתי. למרות החומרה המהותית של הנתונים בירושלים, לא קבלה העיר את היחס הראוי לצרכיה, מתקציבי הרווחה של העוגה הלאומית.

כווני הפעולה הנדרשים

מצב זה מוביל להתפתחויות שטומנות סכנות רבות לרווחת התושבים בעיר ומאימות על השקט החברתי בירושלים. על מנת למנוע קריסת שרותי הרווחה בעיר וכדי לאפשר תחזוקת הקיים ופיתוח מערכת רווחה שתתאים למורכבותה ויחודיותה של ירושלים, חיוני להקצות לה מענק רווחה יחודי. בדצמבר 1997, סוכם עם משרד העבודה והרווחה על מענק ירושלים ל-1998 בהקף של 7.5 מליון ש"ח, מתוך הרזרבה בספר התקציב ואולם, חיוני לעגן המענק לירושלים בבסיס התקציב וכמענק שיינתן מדי שנה. בנתונים שהוצגו לעיל, המיחדים את ירושלים מכל עיר גדולה אחרת בישראל.

פיתוח התיירות ואחזקה תיירותית בירושלים

ירושלים מוגדרת על פי תמ"א 12 כאתר התיירות המרכזי בישראל והיא מהווה תנאי להגעתם של מרבית התיירים לישראל. לקביעה זו יש משנה תוקף, ביחס לתיירות הצלינית סביב שנת 2000. בעבודה מקיפה שנעשתה על ידי משרדי התיירות והאוצר בשיתוף עיריית ירושלים, באמצעות חברת יוזמה (נובמבר '97), אותרו צווארי הבקבוק נוכח מתארי התיירות הצפויה. בירושלים פועל פורום בין משרדי, של כל הגופים העירוניים השותפים בפרויקט ובהשתתפות משרדי התיירות, משטרת ישראל וגורמי הקשר עם הכנסיות הנוצריות.

פיתוח אזורי התיירות ואחזקה תיירותית, בירושלים

עבודה מקיפה שנעשתה על ידי עיריית ירושלים ביחס לאחזקת אזורי התיירות בעיר, מזהה צורך מידי של תוספת תקציב בהיקף של כ- 37 מליון ש"ח בשנה, על הסכום המוצא כיום עומד על כ- 46 מליון ש"ח, לתחזוקה נאותה של אזורי התיירות, בשיאה של התיירות הצלינית, פסח 1999- פסח 2001. עיריית ירושלים מבקשת שמשרדי הפנים והאוצר יסייעו לעירייה בסכום של כ- 20-25 מליון ש"ח לתחזוקה התיירותית, בכל אחת משנות השיא. משרד התיירות תומך בתביעה זו. עיריית ירושלים מקבלת הניתוח והצרכים להשקיע בתשתיות, שנעשה על ידי משרדי התיירות והאוצר לעיל. עד היום, הופשר סכום של 18 מליון ש"ח מתקציב 1998, לביצוע ההשקעה בתשתיות התיירות בעיר. אילוצי הזמן מחייבים סדרה של השקעות בפיתוח אזורי התיירות לצלינים והמסתכמות לשנה הקרובה בעוד בכ- 50 מליון ש"ח. סה"כ ההשקעות בפיתוח התשתית התיירותית, על פי תכניות הקיימות בעיריית ירושלים, מסתכמות בכ- 100 מליון ש"ח. הסכום הנדרש ממשרד התיירות לשנה הקרובה עומד על כ- 31 מליון ש"ח, תכניות מפורטות הוגשו על ידי המינהל הפיסי של העירייה למשרד התיירות. הסכום הנוסף, הנדרש להשקעות על פי התכניות הקיימות, מסתכם ב- 20-25 מליון ש"ח. מן הראוי לציין שבצד ההשקעות הישירות באתרי התיירות ובדרכי הגישה אליהם, על עיריית ירושלים להעריך עם שרותיה, כך שתבטיח לתושבי ירושלים לנהל את חייהם בנוחות ובתנאים סבירים, גם בנתונים של עומס תיירותי רב על התשתיות הכוללות בעיר ובדרכי הגישה אליה.

AM ORIGINAL BINDOMATIC DFG COVER
Clear/White 3 mm for 16-30 sheets

מדינת ישראל

משרד האוצר

הממונה על התקציבים

ד' בתמוז התשנ"ח
28 ביוני 1998
1998-2780

אל:

מר יעקב נאמן

שר האוצר

הנדרון: בקשת ראש העיר ירושלים

ברצוני להתייחס לתביעתו הנוספת של ראש העיר ירושלים לאחר שלל ההטבות שאישרה הממשלה באחרונה, התביעה מתייחסת ל"מענק בירה".

בשנת 1997 קיבלה ועדת השרים לענייני ירושלים החלטה לחיזוק הריבונות בירושלים, גם אשתקד ההחלטה לוותה בלחצים שהופעלו על ידי ראש העיר.

במסגרת ההחלטה נקבע כי שר האוצר וראש העיר ירושלים יגבשו הצעה מוסכמת למענק בירה שתובא לאישור הממשלה ותמומן מתקציבי משרדי הממשלה השונים (ראה ההחלטה ים/ 7 מיום 26 בינואר 1997 סעיף ד' המצ"ב).

עיריית ירושלים הציגה בפני שר האוצר שורה של פרויקטים בעיקר בתחומי התשתיות בעיר ולאור זאת החליט שר האוצר על מענק בהיקף של 50 מיליוני ש"ח בשנת 1997.

המענק לא אושר על ידי הממשלה כפי שנדרש בהחלטה, בין השאר כיוון שניתן היה במסגרת תקציב 1997 לממן סכום זה מהרזרבה הכללית.

המענק לא תוקצב בשנת 1998 מאחר שהממשלה לא החליטה כי המענק ישולם מידי שנה, ומעבר לכך לא נמצא להוצאה זאת מקור רב שנתי מתקציבי המשרדים.

תמונת מצב זאת הוצגה לראש העיר וצוותו, ואנו התבקשנו לבחון אפשרות לקדם השקעות בתשתית בעיר, ואכן במסגרת הצעדים המשלימים להאצת הצמיחה כללנו לא במקרה סכום בהיקף של 50 מיליוני שקלים לפרויקטי תשתית בירושלים וזאת כדי למנוע כל פתחון פה מצד העירייה בנושא (הגם שלא סברנו כי יש צדק בתביעת העירייה).

מאחר שיידעתי אותך במהלך התכנית לסכום שהוקצה לעירייה סברתי כי הבאת זאת לידיעת ראש העיר ולכן רבה היתה הפתעתי כי לאחר הגדלת ההעברה לתשתיות בהיקף של 50 מיליוני שקלים שתוקצבו אך באחרונה מבוקשת מנה נוספת.

לסיום ברצוני להדגיש:

- עיריית ירושלים זכתה וזוכה להטבות חסרות תקדים (ראה החלטת ממשלה אחרונה בנושא).

- אין כל מקום לתביעה לתשלום מענק בירה מיוחד בשנת 1998, בטח ובטח לאחר שתקצבו 50 מיליוני ש"ח נוספים עבור פרויקטים תשתית בעיר.

- אין כל מקור ברורבה הכללית למימון הוצאה זאת.

דומני כי הפעם חייב ראש העיר ירושלים רבתי (+ גג) לקבל תשובה אחת ויחידה - לא באלף רבתי.

בברכה,
דוד מילגרם

העתק:

מר בן-ציון זילברפרב - מנכ"ל משרד האוצר
מר איתי אייגס - סגן הממונה על התקציבים

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ' בשבט התשנ"ז
28 בינואר 1997

ש מ ו ר

אל : חברי הממשלה
ראש עיריית ירושלים

מאת : מזכיר הממשלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. 7/ס של ועדת השרים לענייני ירושלים מישיבתה ביום א', י"ח בשבט התשנ"ז (26.1.97):

יס/7. חידוק הריבונות בירושלים

מ ח ל י ט י ס :

א. 1. ממשלת ישראל תפעל לחידוק הריבונות הישראלית בירושלים ותקצה לשם כך את האמצעים ואת המשאבים הדרושים.

2. תינתן עדיפות לאומית לפיתוח ירושלים על כל חלקיה ולהשוואת התשתיות והשירותים בין שכונותיה היהודיות של העיר לבין שכונותיה הערביות.

3. תחזק נוכחות רשויות השלטון בשכונות הערביות בירושלים. תועמק אכיפת החוק שם ויתוגברו האמצעים לאכיפת החוק בשכונות אלה, ובראש וראשונה הנוכחות המשטרתית.

4. באמצעות אכיפת החוק ובאמצעים מדיניים ובטחוניים תימנע כל פעילות שלטונית ומדינית זרה בירושלים, המנוגדת לחוקי מדינת ישראל.

ב. 1. לאחר הקצאה של 130 מליון ש"ח במסגרת התקציב לשנת 1997 לפיתוח תשתיות ושירותים בשכונות הערביות בירושלים לפי מיתווה של פרויקטים שיאושרו ויסוכמו בין משרד האוצר לבין עיריית ירושלים.

2. הסכום הנ"ל יוקצה מן המקורות שיפורטו להלן ובתנאים בדלקמן:

(א) 60 מליון ש"ח - מתקציב המדינה (רזרבה)
- הקצאה זו מותנית במימוש סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) שלהלן.

(ב) 17 מליון ש"ח - מעיריית ירושלים.

(ג) 53 מליון ש"ח - מתוך התקציבים של משרדי הממשלה השונים לשנת 1997.

לענין מימוש סעיף קטן (ג) שלעיל (53 מליון ש"ח) - להטיל על שרי האוצר ובטחון הפנים, ביחד עם ראש עיריית ירושלים, להגיע להסכמה עם חברי הממשלה האחרים לאיגום הסכום הנ"ל של 53 מליון ש"ח מתוך תקציבי המשרדים השונים וזאת על ידי שינוי בסדרי העדיפויות של המשרדים. ההסכמה שתושג בענין זה לגבי שינוי סדרי העדיפויות או הסכום הבלתי מוסכם שיוותר כדי להשלים את הסכום ל-53 מליון ש"ח יובאו לידיעתה ולאישורה של הממשלה, הכל לפי הענין.

ג. (1) לאשר את דרישת המשרד לבטחון הפנים לתוספת של 400 שוטרים לתיגבור הנוכחות המשטרתית בשכונות הערביות של ירושלים ולהקמת תחנת משטרה בעלות של כ-75.3 מליון ש"ח בדרך המימון שתפורט להלן.

(2) להטיל על השר לבטחון הפנים, ביחד עם שר האוצר, לבוא בדברים עם שר הבטחון על מנת לבדוק האפשרות להקצות את 400 השוטרים הנזכרים לעיל באמצעות שח"מ (שירות חובה משטרה) וזאת מתוך חיילי החובה המתגייסים לצה"ל.

(3) אם יתברר כי ניתן להקצות את 400 השוטרים מקרב המתגייסים לצה"ל כאמור בסעיף קטן (2) לעיל, תקוזז העלות הנדרשת למימנם של 400 השוטרים או כל מספר אחר שיגוייס באמצעות שח"מ, מן הסכום של 75.3 מליון ש"ח הנזכר בסעיף קטן (1) לעיל. הסכום הנדרש בסעיף ג(1) לעיל יוקצה מתוך תקציבי המשרדים הממשלתיים בדרך ובאופן שסוכם עליו בסיפא של סעיף ב(2) ג(ג) בהחלטה זו.

ד. שר האוצר וראש עיריית ירושלים יגבשו הצעה מוסכמת למענק מיוחד - מענק הבירה, בהתאם לחוק יסוד: ירושלים. ההצעה שתגובש תובא לאישור הממשלה.

מענק הבירה, שיסוכם כאמור לעיל, יהיה גדול יותר מההקצבה שניתנה לעיריית ירושלים עד כה והמקורות לתוספת יבואו מתקציבי משרדי הממשלה השונים.

ה. ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה.

ב ב ר כ ה,

2
דו"ח

העתק: המנהלים הכלליים, משרדי הממשלה
הממונה על התקציבים, משרד האוצר

24.6-18

לשכת שר האוצר

666

יחידה,

חיצוני. פ.

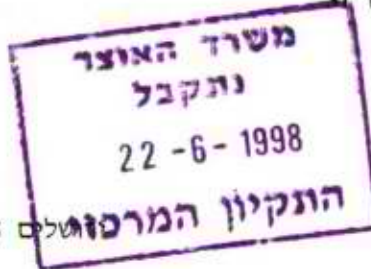
עו"ד מרים שטילמן

יועצת השו

007782

יושע ננר, עו"ד
רח' יפו 33
ירושלים 94211
טל: 02-6254161
פקס: 02-6221805

יוסף בביף, עו"ד
בית ארלדן, רח' הנביאים 31
ירושלים 95103
טל: 02-6250261
פקס: 02-6250604

לכבוד

מר יעקב נאמן
שר האוצר
ממשלת ישראל
ירושלים

18/06/98

בפקס 02-5635769 +רגיל

שר נכבד,

הנדון: מניעת סיפוח שטחים לירושלים

בשם מרשתנו, העמותה למניעת סיפוח מבשרת ציון, הננו מתכבדים לפנות אליך בענין שבנדון.

1. כפי שנודע למרשתנו, עומדות להיות מובאות בישיבת הממשלה הקרובה המלצות הכוללות סיפוח שטחים לירושלים. יודגש כי אין המדובר בהמלצות שמשמעותן חיזוקה של ירושלים, אלא המלצות שמשמען פגיעה חמורה בזכותם הבסיסית של תושבי הישובים באזור לבחור את מקום מגוריהם ודרך חייהם. ואין בהמלצות אלה דבר התורם לחיזוקה של ירושלים, למעט ריצויים של בעלי אינטרסים נדל"ם כאלה ואחרים.

2. ההמלצות שיובאו לישיבת הממשלה יש בהן כביכול משום אימוץ המלצות ועדה בראשותו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מר ליאון, למרשתנו טענות קשות וחמורות כנגד המלצות הועדה האמורה ובין היתר בשל כך שהמדובר בהרכב בלתי מאוזן של חבריה (שניים מבין ארבעת חברי הועדה הינם נציגי ירושלים, מנכ"ל עיריית ירושלים ויו"ר הרשות לפיתוח ירושלים) הועדה קיבלה החלטותיה בלי שהואילה לשמוע דעות התושבים ו/או הישובים. הועדה נמנעה מלערוך כל בדיקות מקצועיות קודם לקבלת ההמלצות והיא קיבלה את המלצותיה על סמך ועדת קוברסקי, ועדה שהמלצותיה ניתנו לפני כשמונה שנים ולא יושמו בעקבות פניית תושבי מבשרת ציון לביהמ"ש הגבוה לצדק. (מצורף למכתבנו זה עותק פסק הדין בבג"צ 3403/91).

3. לא יעלה על הדעת כי החלטות הרות גורל שכאלה יפלו בדרך אגב בצורה חפוזה ללא בדיקה מקצועית מתאימה ובלי לשמוע את הנפגעים מהתכנית. לא יתכן להבליע בתוך ההצעות השונות הנוגעות לחיזוקה של ירושלים אף המלצות שמשמעותן האמיתית הינה פגיעה חמורה בעשרות אלפי תושבים וישובים בעלי אופי מיוחד, כפרי וקהילתי הרחוקים מירושלים ושאינן להם כל קשר עימה.

4. הובטח חד-משמעית כי הרחבת הגבולות המתכוננת של ירושלים לא תכלול את מבשרת ציון. תשומת לבך מופנית למכתב משרד רה"מ מיום 26.4.98 שעותקו רצוף בזה.

5. אנו פונים איפוא אליך כי תתנגד לקבלת המלצות אלה ככל שהן נוגעות לצורך שטחים לירושלים ושינוי מרחבי התכנון או כל המלצה אחרת שמשמעותה פגיעה בישובים הקיימים ובתושביהם, ותעמוד על בדיקת ההמלצות בצורה מקצועית ומעמיקה תוך שמיעת התייחסות התושבים והתנגדותם להמלצות המוצעות טרם שתובאנה להחלטת מליאת הממשלה.

6. נשמח לעמוד לרשותך לצורך מתן כל הבהרות וכל הסברים במידה וידרשו.

בכבוד רב,

יושע ננר, עו"ד

יוסף בביף, עו"ד

RECEIVED
JAN 10 1964
U.S. AIR FORCE
HONOLULU, HAWAII

100-100000-100000

18-06-1998

9157/ש

יהושע ננר, עו"ד
רח' יפו 33
ירושלים 94211
טל: 02-6254161
פקס: 02-6221805

98-35061

יוסף בביוף, עו"ד
בית ארלדן, רח' הנביאים 31
ירושלים 95103
טל: 02-6250261
פקס: 02-6250604

לכבוד

18/06/98 ירושלים

מר יעקב נאמן
שר האוצר
ממשלת ישראל
ירושלים

בפקס 02-5635769 +רגיל

שר נכבד,

הנדון: מניעת סיפוח שטחים לירושלים

בשם מרשתנו, העמותה למניעת סיפוח מבשרת ציון, חננו מתכבדים לפנות אליך בענין שבנדון.

1. כפי שנודע למרשתנו, עומדות להיות מובאות בישיבת הממשלה הקרובה המלצות הכוללות סיפוח שטחים לירושלים. יודגש כי אין המדובר בהמלצות שמשמעותן חיזוקה של ירושלים, אלא המלצות שמשמען פגיעה חמורה בזכותם הבסיסית של תושבי הישובים באזור לבחור את מקום מגוריהם ודרך חייהם. ואין בהמלצות אלה דבר התורם לחיזוקה של ירושלים, למעט ריצויים של בעלי אינטרסים נדלג"ם כאלה ואחרים.

2. ההמלצות שיובאו לישיבת הממשלה יש בהן כביכול משום אימוץ המלצות ועדה בראשותו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מר ליאון, למרשתנו טענות קשות וחמורות כנגד המלצות הועדה האמורה ובין היתר בשל כך שהמדובר בהרכב בלתי מאוזן של חבריה (שניים מבין ארבעת חברי הועדה הינם נציגי ירושלים, מנכ"ל עיריית ירושלים ויו"ר הרשות לפיתוח ירושלים) הועדה קיבלה החלטותיה בלי שהואילה לשמוע דעות התושבים ו/או חישובים. הועדה נמנעה מלערוך כל בדיקות מקצועיות קודם לקבלת ההמלצות והיא קיבלה את המלצותיה על סמך ועדת קוברסקי. ועדה שהמלצותיה ניתנו לפני כשמונה שנים ולא יושמו בעקבות פניית תושבי מבשרת ציון לביהמ"ש הגבוה לצדק. (מצורף למכתבנו זה עותק פסק הדין בבג"צ 3403/91).

3. לא יעלה על הדעת כי החלטות הרות גורל שכאלה יפלו בדרך אגב בצורה חפוזה ללא בדיקה מקצועית מתאימה ובלי לשמוע את הנפגעים מהתכנית. לא יתכן להבליע בתוך ההצעות השונות הנוגעות לחיזוקה של ירושלים אף המלצות שמשמעותן האמיתית הינה פגיעה חמורה בעשרות אלפי תושבים וישובים בעלי אופי מיוחד, כפרי וקהילתי הרחוקים מירושלים ושאינן להם כל קשר עימה.

4. הובטה חד-משמעית כי הרחבת הגבולות המתכוננת של ירושלים לא תכלול את מבשרת ציון. תשומת לבך מופנית למכתב משרד רה"מ מיום 26.4.98 שעותקו רצוף בזה.

5. אנו פונים איפוא אליך כי תתנגד לקבלת המלצות אלה ככל שהן נוגעות לצורך שטחים לירושלים ושינוי מרחבי התכנון או כל המלצה אחרת שמשמעותה פגיעה בישובים הקיימים ובתושביהם. ותעמוד על בדיקות ההמלצות בצורה מקצועית ומעמיקה תוך שמיעת התייחסות התושבים והתנגדותם להמלצות המוצעות טרם שתובאנה להחלטת מליאת הממשלה.

6. נשמח לעמוד לרשותך לצורך מתן כל הבהרות וכל הסברים במידה וידרשו.

יהושע ננר, עו"ד

יוסף בביוף, עו"ד

18-JUN-98 THU 14:33

LAW OFFICE BABAIOFF

111/332

בהתאם לתוספת העליון בשבת
בית משפט גבוה לצדק

כג"צ 3403/91

בענין שכין : מילכת דונחין ו-183 אחי

ע"י ב"כ עוז"ר יהושע נכר
ו/או דוד שמרון ו/או יוסף בכור
ו/או רינה אורון ו/או אליזבט שכין

אשר לצרכי עתירת דו כנובחת
לחסימת כתבי גידין מוא
אצל עו"ר יהושע נכר
רח' חלל 10 ירושלים 9655

(לחלון: "העותרים")

ג ג ד

שר השנים, הרב איח דרעי
משרד השנים, קרית הממשלה ירושלים

ע"י פרקליטות המדינה
רח' טאלח א-דין ירושלים

(להלן: "המטיב")

חודעת טעם פרקליטות המדינה
ובקשה מוסכמת לביטול העתירה

פרקליטות המדינה מוזכרת בזה להודיע לכב' ביהמ"ש כדלקמן:

1. כב' שר השנים החליט שלא לקבל את המלצה "ועדה קוברסקי" ברבר
ביטולה של המועצה המקומית מבשרת ציון וצורה לשטח השיפוט של
עיריית ירושלים.

2. אשר על כן חתם מבשרת ציון להיות מועצה מקומית עצמאית.

3. כפי שפורטת בילקוט הפירסומים, ב-22.3.98 יתקיימו בחירות במבשרת
ציון לבחירת המועצה וראש המועצה.

בכוח האמור בהודעה פרקליטות המדינה ממפורטת לעיל מתכננת בזה כב'
ביומ"ט מטעם שני הצדדים לבטל את העתירה וחצו על הנאי שגיתו כאשר כל
צד נושא בהוצאותיו.

עו"ר יהושע נכר
ב"כ העותרים

עוזי פוגלמן
סגן בכיר לפרקליט המדינה

המלצה
קובצת
ממלכת
המדינה
ב-22.3.98

22/3/98

18 MAY '98 11:59 IMPLEMENTATION

u

Prime Minister's Office
Division For Policy Implementation

ראש הממשלה
תאום מעב ובקרה

ירושלים, ל' בניסן התשנ"ח
26 באפריל 1998
I - דש 1996

לכבוד
מר אלי מויאל
ראש מועצת מבשרת ציון

חנדון: הרחבת גבולות ירושלים

הריני להודיע כי הרחבת גבולות המתוכננת של ירושלים לא תכלול את

מבשרת ציון.

ב ב ר כ ה,

יאיר מעין
ראש האגף

העתק: לשכת ראש הממשלה

3. לגוף ההמלצות מרשתי מתנגדת נחרצות לדו"ח הועדה והמלצותיה וזאת מהטעמים הבאים:

א. אמנם קיימות התחייבויות הד משמעות של רו"מ בענין אי סיפוח של מבשרת ציון, אך העברת סמכויות לתכנון ובניה ו/או העברת שטחים סגור למבשרת ציון בהם תבוצע בניה מואצת, יפגע קשות באופי הישוב.

ב. כן מתנגדת העמותה להקמת עיריית הנג משמעה ליצירת 'מדינה בתוך מדינה' שכן עפ"י ההמלצה האמורה, יועברו לעיריית ירושלים סמכויות משרדי ממשלה שונים לא נראה לעמותה שיש מקום ליצירת שתי שיטות ממשל במדינת ישראל.

ג. גם אם קיימת ההתחייבות לאי סיפוח של מבשרת ציון לירושלים, הרי היה ותהיה כוונה לכלול אותה בעיריית הנג סוגג ירושלים פירוש הדבר יהיה למעשה העברת חלק ניכר מהסמכויות המוענקות כיום לרשות המקומית עיריית ירושלים.

4. נוכח כל האמור לעיל, אנו מונים בזאת אליך כי לא תאשר את דו"ח הועדה האמורה.

המדובר בעניינים קרדינלים בעלי השלכה רחבה ביותר אשר מן הראוי כי יבחנו היטב לעומקם בצורה המקצועית הטובה ביותר טרם שיחשבו ההחלטות בענין, לצערנו הדבר לא נעשה במקרה דגן וכאשר עד סמך אנשי המקצוע שבהם התיעצה מרשתי, משמעות אימץ המלצות הדו"ח משמעת פגיעה קשה בתושבי הישוב מכרינה אקולוגית מבחינת אופי הישוב התכנון והבניה וכדומה.

5. נודה לך אם תיקח להשומת לבך פנייתנו זו.

בכבוד רב,

יוסף בביוף, עו"ד

יהוא נגר, עו"ד

המנהל הכללי
Director General
المدير العام

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية أورشليم - القدس

יובל החמישים לישראל
ISRAEL 50 JUBILEE
٥٠ سنة لدولة اسرائيل

כ"א בסיון תשנ"ח
15 ביוני 1998

600
164-
164-

1000-15-5

1000-15-5

לכבוד

מר משה ליאון

מנכ"ל משרד ראש הממשלה

משה שלום,

הנדון: דו"ח הועדה לחיזוק ירושלים - הפערים

במסמך להלן, נפרט השגותינו על המסמך ה"מתקן" שהועבר אלינו (14 ביוני 1998), בעקבות הדיונים עם האוצר.

ברצוני לחזור ולהדגיש שתכלית הועדה היתה למצוא דרכים לחזק את ירושלים. במהלך העבודה יכולת להוכיח עד כמה ירושלים מקופחת ואף ביטאת זאת בדיונים שקיימנו. אנחנו למדנו להתפשר בין הצורך הזועק של ירושלים, לבין האילוצים האובייקטיביים שעלו בדיונים עם משרדי הממשלה. כך יצא מסמך שנראה לכולנו מאוזן, מצד האילוצים והמענים שנתנו לירושלים.

אני חושש שהדיונים עם האוצר, בשלב כל כך מאוחר ועם עמדה כל כך בלתי מתפשרת, עלולים לפגוע בהמלצות ובמהותן, שנועדו כאמור לחזק את ירושלים. כדי להקל, נציב הסעיפים כפי שהם מופיעים בהמלצות החתומות של הועדה, וביחס לסעיפים שנוסחו על ידי מר גבי גולן, בעקבות הדיונים עם האוצר (הגרסה מה- 14 ביוני 1998). ביקשתי שיובלטו ההבדלים שהם מבחינתנו קווים אדומים.

א. הרחבת תחום שיפוט ירושלים

ללא שינוי

אין הבדלים בין שתי הגרסאות.

משרד ראש הממשלה

הועדה לחיזוק ירושלים

המלצות הוועדה

מוגש לראש הממשלה

כד' סיון תשנ"ח

18 ביוני 1998

15.6.28

לשכת שר האוצר

יסקה נאמן

בוצו מילכיוס
יוסי קולצ'ק

האם יש לכם תעודת זכויות
הסיכום פמ"צק?

עו"ד מרים שטילמן
יועצת השר

מ.מ.
נא לזהר
דו"צ: האם תעודת
סיכום !!!

22.6.98

מ ז כ ר
פ א ק ט

600

14 ביוני 1998

אל: ראש העיר ח"כ אחד אולמרט
מאת: עוזי וכסלר

הנדון: חזרה "הגיון" - עירייה/ארגון העובדים

בהמשך לדיונים שהתקיימו במהלך השבועיים האחרונים, חלקם אצל שר האוצר בהשתתפות וחלקם בהרכבים שונים, וכפי שדיווחתי לך בסופשבוע, קיבלנו מסמך NON-PAPER שעליו קיימנו דיונים, הן דיון פנימי כאן והן דיונים עם אנשי אגף תקציבים באוצר.

בהמשך לדיון שלנו מהבוקר עם יושב ראש ארגון העובדים בעירייה, להלן הנוסח המוסכם שנתקבל בדיון והמבוסס על אותו מסמך. כזכור במסמך היו 5 סעיפים, בתוכם סעיף 4 שהיה כלתי מוסכם (חלופה לסעיפים 2 ו 3). במקום הסעיף הנ"ל סיכמנו היום על סעיף 4 חדש-שלדעתנו הוגן יותר כלפי כל המעורבים, הן מבחינת העובדים וארגונם הן מבחינת החברה והן בהתאמה לדרישות האוצר.

להלן הנקודות שסוכמו היום, כבאות להבהרה ולחידוק ההסכם שנחתם ב 2.3.98:

1. עובדי אגף חמים יעברו לעבוד בחברת "הגיון" ויקבלו תוספת שכר של 15% (התוספת כפי שנקבעה בהסכם).
2. למרות שהעובדים יהיו עובדי חברת "הגיון" ויהיו קיימים יחסי עובד ומעביד, בינם לבין "הגיון", בתקופה של 10 שנים (12 שנים לעובדים מעל גיל 50), יוכלו העובדים לחזור לעירייה בכל התקופה הנ"ל כפי שנקבע בהסכם.

במקרה של חזרת העובד לעירייה, תופחת תוספת השכר שניתנה.

3. העובדים מעל גיל 50 יוכלו להשאר בפנסיה תקציבית אשר תכלול את תוספת השכר שניתנה. העובדים מתחת לגיל 50 יוכלו להשאר בפנסיה תקציבית אך במקרה זה לא תיכלל תוספת השכר (15%) ברכיבים המוכרים לפנסיה. עובד שיבחר לעבור לפנסיה צוברת, תכלול הפנסיה מרגע המעבר גם את תוספת השכר.

4. עובדים משתי הקבוצות שיחליטו לוותר על המשך צבירת פנסיה תקציבית בעירייה, ולעבור לפנסיה צוברת ב"הגיון", יקבלו תוספת שכר של 20% (במקום 15%); זאת בתנאי ולגבי אותם עובדים שיחליטו לנהוג כך לפני 31.12.2000.

5. כל העובדים החדשים בחברה יהיו בחוזים אישיים בלבד, כפי שמתבצע היום. תנאי השכר ואושרו ע"י הממונה על השכר.

אני שמח לציין שהגענו לסיכום עם כל הגורמים, ואני מקווה שאישור הממונה על השכר להסכם (כולל נספח זה), ייעשה מיד, כדי שאפשר יהיה לממשו.

במרכה,
ע. וכסלר

העמק:
שר האוצר פרופ' יעקב נאמן;
הממונה על התקציבים מר דוד מילגרום;
הממונה על השכר מר יוסף קוצ'יק;
מנכ"ל העירייה מר רענן דינור;
מנכ"ל "הגיון" מר נלז רובין;
יו"ר ארגון העובדים בעירייה מר דני בונפיל;

15.6.88

לשכת שר האוצר

י"א, נאמן
13.10.88
יו"ר קצ"ק

אל: ראש העיר ח"כ אהוד אולמרט
מאת: עוזי ובסלר

הנדון: חזרת "הגיוחון" - עיריית

בהמשך לדיונים שהתקיימו במסגרת
והלקט בהרכבים שונים, וכפי
קיימנו דיונים, הן דיון פנימי

בהמשך לדיון שלנו מהבוקר עם
שנתקבל בדיון והמבוסס על או
בלתי מוסכם (חלופה לסעיפים
שלדעתנו הוגן יותר כלפי כל
והן בהתאמה לדרישות האוצר.

להלן הנקודות שסוכמו היום,

1. עובדי אגף המים יעברו ל
כפי שנקבעה בהסכם).
2. למרות שהעובדים יהיו עובדי
לבין "הגיוחון", בתקופה של
לחזור לעירייה בכל התקופה

במקרה של חזרת העובד לעירייה

3. העובדים מעל גיל 50 יוגו
שניתנה. העובדים מתחת לגיל
תוספת השכר (15%) ברכיבים
הפנסיה מרגע המעבר גם את

4. עובדים משתי הקבוצות ש
ולעבור לפנסיה צוברת ב"הגיוחון"
ולגבי אותם עובדים שיחליטו

5. כל העובדים החדשים בחבר
אושרו ע"י הממונה על השכר

אני שמח לציין שהגענו לסי
להסכם (כולל נספח זה), ייע

בברכה,
ע. ובסלר

הערות:
שר האוצר פרופ' י
הממונה על התקציב
הממונה על השכר מ
מנכ"ל העירייה מר
מנכ"ל "הגיוחון" מ
יו"ר ארגון העובד

עוזיאל ובסלר - מ"מ יו"ר

האם יש לכם תשובה?
הסיכום פתוח?

עו"ד מרים שטילמן
יועצת השר

18/6
איומים
2
אני לא מתכוון!

J.D.A

מ ז כ ר
פ א ק ס

1000-1000

14 ביוני 1998

אל: ראש העיר ח"כ אהוד אולמרט
מאת: עוזי וכסלר

הנדון: חוזה "הג'יחון" - עירייה/ארגון העובדים

בהמשך לדיונים שהתקיימו במהלך השבועיים האחרונים, חלקם אצל שר האוצר בהשתתפות וחלקם בהרכבים שונים, וכפי שדיווחתי לך בסופשבוע, קיבלנו מסמך NON-PAPER שעליו קיימנו דיונים, הן דיון פנימי כאן והן דיונים עם אנשי אנף תקציבים באוצר.

בהמשך לדיון שלנו מהבוקר עם יושב ראש ארגון העובדים בעירייה, להלן הנוסח המוסכם שנתקבל בדיון והמבוסס על אותו מסמך. כזכור במסמך היו 5 סעיפים, בתוכם סעיף 4 שהיה בלתי מוסכם (חלופה לסעיפים 2 ו 3). במקום הסעיף הנ"ל סיכמנו היום על סעיף 4 חדש-שלדעתנו הוגן יותר כלפי כל המעורבים, הן מבחינת העובדים וארגונם הן מבחינת החברה והן בהתאמה לדרישות האוצר.

להלן הנקודות שסוכמו היום, כבאות להבחרה ולחיזוק ההסכם שנחתם ב 2.3.98.

1. עובדי אנף המים יעברו לעבוד בחברת "הג'יחון" ויקבלו תוספת שכר של 15% (התוספת כפי שנקבעה בהסכם).
2. למרות שהעובדים יהיו עובדי חברת "הג'יחון" ויהיו קיימים יחסי עובד ומעביד, בינם לבין "הג'יחון", בתקופה של 10 שנים (12 שנים לעובדים מעל גיל 50), יוכלו העובדים לחזור לעירייה בכל התקופה הנ"ל כפי שנקבע בהסכם.

במקרה של חזרת העובד לעירייה, תופחת תוספת השכר שניתנה.

3. העובדים מעל גיל 50 יוכלו להשאיר בפנסיה תקציבית אשר תכלול את תוספת השכר שניתנה. העובדים מתחת לגיל 50 יוכלו להשאיר בפנסיה תקציבית אך במקרה זה לא תיכלל תוספת השכר (15%) ברכיבים המוכרים לפנסיה. עובד שיבחר לעבור לפנסיה צוברת, תכלול הפנסיה מרגע המעבר גם את תוספת השכר.

4. עובדים משתי הקבוצות שיחליטו לוותר על המשך צבירת פנסיה תקציבית בעירייה, ולעבור לפנסיה צוברת ב"הג'יחון", יקבלו תוספת שכר של 20% (במקום 15%); זאת בתנאי ולגבי אותם עובדים שיחליטו לנהוג כך לפני 31.12.2000.

5. כל העובדים החדשים בחברה יהיו בחוזים אישיים בלבד, כפי שמתבצע היום. תנאי השכר לאושרו ע"י הממונה על השכר.

אני שמח לציין שהגענו לסיכום עם כל הגורמים, ואני מקווה שאישור הממונה על השכר להסכם (כולל נספח זה), ייעשה מיד, כדי שאפשר יהיה לממשו.

במרכה,
ע. וכסלר

הערה: שר האוצר פרופ' יעקב נאמן;
הממונה על התקציבים מר דוד מילגרום;
הממונה על השכר מר יוסף קוצ'יק;
מנכ"ל העירייה מר רענן דינור;
מנכ"ל "הג'יחון" מר נלז רובין;
יו"ר ארגון העובדים בעירייה מר דני בונפיל;

15.6.88

לשכת שר האוצר

א"ק נאמן
בוצא מילגרום
יוסי קוצ'ק

האם יש לכם תשובה לגבי
הסיכום מל"ק?

עו"ד מרים שטילמן

יועצת השר

אל: ראש העיר ח"כ אחד אולמרט
מאת עוזי וכסלר

הנדון: חזרה "הגיוחון" - עיריית

בהמשך לדיונים שהתקיימו במח
וחלקם בהרכבים שונים, וכפי
קיימנו דיונים, הן דיון פנימי

בהמשך לדיון שלנו מהבוקר עם
שנתקבל בדיון והמבוסס על אור
בלתי מוסכם (חלופה לסעיפים
שלדעתנו הוגן יותר כלפי כל
והן בהתאמה לדרישות האוצר.

להלן הנקודות שסוכמו היום,

1. עובדי אגף המים יעברו ל
כפי שנקבעה בהסכם).
2. למרות שהעובדים יהיו עובדי
לבין "הגיוחון", בתאופה של
לחזור לעירייה בכל התקופה

במקרה של חזרת העובד לעירייה

3. העובדים מעל גיל 50 יוכ
שניתנה. העובדים מתחת לגיל
תוספת השכר (15%) ברכיבים ה
הפנסיה מרגע המעבר גם את ת

4. עובדים משתי הקבוצות ש
ולעבור לפנסיה צוברת ב"הגיוח
ולגבי אותם עובדים שיחליטו

5. כל העובדים החדשים בחברה
לאושרו ע"י הממונה על השכר

אני שמח לציין שהגענו לסי
להסכם (כולל נספח זה), ייע

בברכה,
ע. וכסלר

הערת:
שר האוצר פרופ' י
הממונה על התקציב
הממונה על השכר מ
מנכ"ל העירייה מר
מנכ"ל "הגיוחון" מ
יו"ר ארגון העובד

עוזיאל וכסלר - מ"מ יו"ר

מ ז כ ר
פ א ק ס

100-100

14 ביוני 1998

אל: ראש העיר ח"כ אהוד אולמרט
מאת: עוזי וכסלר

הנדון: חוזה "הגייחון" - עירייה/ארגון העובדים

בהמשך לדיונים שהתקיימו במהלך השבועיים האחרונים, חלקם אצל שר האוצר בחשתתפות וחלקם בהרכבים שונים, וכפי שדיווחתי לך בסופשבוע, קיבלנו מסמך NON-PAPER שעליו קיימנו דיונים, הן דיון פנימי כאן והן דיונים עם אנשי אגף תקציבים באוצר.

בהמשך לדיון שלנו מהבוקר עם יושב ראש ארגון העובדים בעירייה, להלן הנוסח המוסכם שנתקבל בדיון והמבוסס על אותו מסמך. כזכור במסמך היו 5 סעיפים, בתוכם סעיף 4 שהיה בלתי מוסכם (חלופה לסעיפים 2 ו 3). במקום הסעיף הנ"ל סיכמנו היום על סעיף 4 חדש-שלדעתנו הוגן יותר כלפי כל המעורבים, הן מבחינת העובדים וארגונם הן מבחינת החברה והן בהתאמה לדרישות האוצר.

להלן הנקודות שסוכמו היום, כבאות להבהרה ולחיזוק ההסכם שנחתם ב 2.3.98.

1. עובדי אגף המים יעברו לעבוד בחברת "הגייחון" ויקבלו תוספת שכר של 15% (התוספת כפי שנקבעה בהסכם).
2. למרות שהעובדים יחיו עובדי חברת "הגייחון" ויהיו קיימים יחסי עובד ומעביד, בינם לבין "הגייחון", בתקופה של 10 שנים (12 שנים לעובדים מעל גיל 50), יוכלו העובדים לחזור לעירייה בכל התקופה הנ"ל כפי שנקבע בהסכם.

במקרה של חזרת העובד לעירייה, תופחת תוספת השכר שניתנה.

3. העובדים מעל גיל 50 יוכלו להשאר בפנסיה תקציבית אשר תכלול את תוספת השכר שניתנה. העובדים מתחת לגיל 50 יוכלו להשאר בפנסיה תקציבית אך במקרה זה לא תיכלל תוספת השכר (15%) ברכיבים המוכרים לפנסיה. עובד שיבחר לעבור לפנסיה צוברת, תכלול הפנסיה מרגע המעבר גם את תוספת השכר.

4. עובדים משתי הקבוצות שיחליטו לוותר על המשך צבירת פנסיה תקציבית בעירייה, ולעבור לפנסיה צוברת ב"הגייחון", יקבלו תוספת שכר של 20% (במקום 15%); זאת בתנאי ולגבי אותם עובדים שיחליטו לנהוג כך לפני 31.12.2000.

5. כל העובדים החדשים בחברה יהיו בחוזים אישיים בלבד, כפי שמתבצע היום. תנאי השכר יאושרו ע"י הממונה על השכר.

אני שמח לציין שהגענו לסיכום עם כל הגורמים, ואני מקווה שאישור הממונה על השכר להסכם (כולל נספח זה), ייעשה מיד, כדי שאפשר יהיה לממשו.

במרכה,
ע. וכסלר

העמית:
שר האוצר פרופ' יעקב נאמן;
הממונה על התקציבים מר דוד מילגרום;
הממונה על השכר מר יוסף קוצ'יק;
מנכ"ל העירייה מר רענן דינור;
מנכ"ל "הגייחון" מר נלו רובין;
יו"ר ארגון העובדים בעירייה מר דני בונפיל;

מדינת ישראל
משרד האוצר - אגף התקציבים

ט"ו בסיון   התשנ"ח
9 ביוני 1998
1998-2150

600

A

סעיף א' - הרחבת תחום שיפוט ירושלים

ללא שינוי

סעיף ב' - הקמת עיריית גג - סוכב ירושלים

לאור הבעיות המשפטיות הכרוכות באיחוד רשויות הכולל את איחוד העיר ירושלים עם חלק מהרשויות הנמצאות מצפון מדרום וממזרח לה, תפעל ועדת מנכ"לים בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה . . .

בראש מועצת עיריית הגג שתורכב מראשי הרשויות המשתתפות בה יעמוד ראש עיריית ירושלים.

הפעילות המשותפת כפי שיקבע לרשויות החברות בעיריית הגג תתבסס אך ורק על כח האדם הקיים ברשויות המקומיות ועיריית הגג לא תעסיק עובדים במישרין או בעקיפין.

עיריית הגג תפעל לייעול השירותים וניצול יתרונות לגודל תוך התבססות על עקרונות איגוד ערים לנושאים מסויימים.

סעיף ג' - עידוד תעשיות עתירות טכנולוגיה בירושלים

1. הממשלה רואה חשיבות בשמירת יתרונה היחסי של ירושלים בכל הקשור לתעשייה עתירת ידע, אשר תאפשר קליטת אוכלוסייה צעירה ומשכילה בעיר הבירה.
2. מתוך התמיכה הממשלתית לפיתוח אזורי תעשייה באמצעות משרד התמ"ס, יוקצה בשנים 1999 - 2000 סכום מצטבר בהיקף של ..... מיליוני ש"ח.
3. במסגרת התכנית להכשרת כח אדם המופעלת על ידי משרד התמ"ס תגובש תכנית להכשרה והסבת עובדים למקצועות עתירי הטכנולוגיה בירושלים (כולל הכשרת עובדים מקרב המגזר החרדי).

סעיף ד' - פעולות להורדת מחירי הדירות בירושלים

על מנת לפעול לצמצום בעיית מחירי הדיור הגבוהים בירושלים ביחס לסביבתה יפעלו ממ"י משב"ש ומינהל התכנון בשיתוף עם עיריית ירושלים להרחבת היצע הקרקעות לבניה למגורים בשטחי העיר.

צוות משותף לגורמים האמורים יכין תוכנית עבודה רב שנתית לעניין זה. התוכנית תקבע יעדים כמותיים ולוחות זמנים כמו גם פרוט של האתרים המיועדים לבנייה. התוכנית תובא לידיעת ועדת השרים לענייני ירושלים.

בשיווק הקרקעות לבניה למגורים בירושלים תופעל שיטה שתאפשר בסופו של התהליך קביעת זוכים גם במחיר הנמוך מהערכת השמאי.

סעיפים ה' - ח' - פרויקטים בתחום התחבורה

1. שדרוג קו הרכבת תל-אביב ירושלים

- א. להטיל על שר התשתיות הלאומיות לפרסם "קריאה ליזמים" (R.F.I) לשדרוג מסילת הברזל בין תל-אביב לבין ירושלים במתכונת של B.O.T ללא תמיכה ממשלתית.
- ב. הוצאות הקשורות בעבודת הממשלה בכל הנוגע לסקר התכנות ולפרסום ה"קריאה ליזמים" ימומנו מתקציב משרד התשתיות הלאומיות.

2. הקמת מערכת הסעה המונית והשקעה בתשתית התחבורתית בירושלים

להמשיך ולהשקיע בפיתוח תשתית התחבורה בירושלים ולשם כך:

- א. בהמשך להחלטה מספר 2457 בדבר התמודדות עם הגודש בדרכים ומתן עדיפות לתחבורה הציבורית בערים הגדולות, להקים מערכת הסעה המונית בירושלים ולהטיל על שר התחבורה להקים לשם כך עד ליום 30 ביולי 1998 מנהלת במשרד התחבורה ובהשתתפות נציגי משרד האוצר, משרד הפנים ועיריית ירושלים. המנהלת, אשר תופעל על ידי חברה מהמגזר הפרטי, תעסוק, בין השאר, בהקמת תשתיות לתחבורה הציבורית בעיר, לרבות סלילתם של מסלולים מיוחדים לתחבורה הציבורית בצירים עורקיים, תוך ארגון מחדש של מערכת קווי האוטובוסים, ותבחן מעבר לטכנולוגיה מסילתית בצירי הביקוש העיקריים, כל זאת בהתבסס על עבודת הצוות המשותף שפעל בנושא זה.
- ב. להקצות בכל אחת משלוש השנים הקרובות במסגרת תקציב הפיתוח של משרד התחבורה סכום של 170 מיליון ש"ח להשקעה בתשתית כבישים ותחבורה ציבורית בירושלים.

3. כביש הטבעת המזרחית בירושלים

להאיץ התהליכים הדרושים להקמתו של כביש הטבעת המזרחית בירושלים במתכונת של כביש בטחון. תכנונו של הכביש וביצועו יעשו על ידי מע"צ במסגרת תקציבה.

סעיף ט' - האצת פרוייקטים של התחדשות השכונות בירושלים

ללא שינוי

פרק י' - תחום החינוך והרווחה

1. על מנת לתגבר ולחזק את תחום התרבות בירושלים, יעניק משרד החינוך והתרבות העדפה למוסדות בירושלים, שתתבטא בקריטריונים להקצאת תקציב התרבות של המשרד.
2. הממשלה רושמת בפניה את הודעת ות"ת אשר נענתה לפניית ראש הממשלה והחליטה כי במוסדות להשכלה גבוהה בירושלים ילמדו בשנת תש"ס 950 סטודנטים בשנה א' במקצועות של טכנולוגיה עילית, וכי תינתן עדיפות למוסדות בירושלים בהקצאת המשאבים להגדלת מספר הלומדים במקצועות של טכנולוגיה עילית.
3. לפנות לות"ת להעניק עדיפות לסטודנטים הלומדים בעיר ירושלים במסגרת תכנית המילגות שמופעלת על ידה.
4. שר העבודה והרווחה יפעל לתגבור תקציבי הרווחה בירושלים במגמה לצמצם הפערים הקיימים בתחום, בהתחשב בגודל האוכלוסייה הנזקקת לסיוע בירושלים ביחס לערים אחרות.

פרק יא' - הגברת השקעות בתשתית תיירותית לקראת שנת 2000

1. הגברת השקעות בתיירות - שר התיירות יפעל להגדלת תקציבי הפיתוח המיועדים לתשתית תיירותית בירושלים לקראת שנת 2000, במסגרת המשאבים שסוכמו לנושא ההערכות לשנת 2000.
2. אחזקה תיירותית - הממשלה תשקול בחיוב פנייה של עיריית ירושלים להעלאה חר פעמית בתעריפי הארנונה למלונות ולעסקים בעיר לצורך מימון אחזקת אתרי התיירות בשנת 2000, כל זאת מתוך הנחה כי היקף התיירים בשנה זו יהיה חריג באופן משמעותי ויביא להגדלה משמעותית בפעילות ענף המלונאות והעסקים בעיר.

נתוני רקע

חומר רקע שהוגש לוועדה על ידי עיריית ירושלים (יש לבצע מספר שינויים בהתאם לאמור לעיל)

מזכיר הממשלה

טכנת שר האוצר
04-06-1998
מסי מסמך
אל

ירושלים, ג' בסיון התשנ"ח
28 במאי, 1998

נשלח גם בפקס
ביום 1.6.98

אל: ראש הממשלה
שר האוצר
השר לבטחון הפנים
שר הפנים

שלום רב,

600

הנדון: חתימי שבות היהודית ברובע המוסלמי בעיר
העתיקה בירושלים

מצורפת הצעה בנושא הנדון אשר שר החינוך, התרבות והספורט
מבקש להביאה להחלטת ועדת השרים לענייני ירושלים.

על-פי סעיף 32 בתקנון לעבודת הממשלה, אודה על חוות
דעתכם תוך שבועיים ימים.

ב ב ר כ ה

דן נוח

העתק: שר החינוך, התרבות והספורט
היועץ המשפטי לממשלה

ריקו

זה המקור שהגיו
וילנו כיווא שנה
שם במקום את
האותק שהגיו כסס
אז- עיפוק.

שר החינוך התרבות והספורט

בס"ד

ירושלים, ב' סיון, תשנ"ח
27 מאי, 1998
4

לכבוד
ראש הממשלה
יו"ר ועדת השרים לענייני ירושלים

שלום רב,

אבקש לחעלות כנושא דחוף לסדר היום את נושא ההתיישבות היהודית ברובע המוסלמי בעיר העתיקה בירושלים חיזוקה ובטחונה.

דברי תסבר

לאור האירועים האחרונים אשר ערערו את בטחונם של היהודים הגרים ברובע ולאור האינטרס הלאומי שיש לממשלה בהתיישבות יהודית - ירושלים.

אבקש לדון:

- א. אגום משאבים להגדלת יחידות הדיור לתוספת התיישבות יהודית בעיר העתיקה.
- ב. הערכות בטחונית מיוחדת לבטחונם של המתגוררים, המטיילים ועוברי האורח ופתרונות תקציביים להערכות זו.
- ג. עודוד מטיילים לירושלים.

במרכה דבה וכטו"ס

יצחק לוי

העתק: מזכירות הממשלה ✓

למען ירושלים - אלישע פלג

לראשות העיר ולמועצה ברשימה עצמאית בלתי מפלגתית

י"ז באייר התשנ"ח
13 במאי 1998

600

לכבוד
מר יעקב נאמן - שר האוצר
משרד האוצר
קריית הממשלה
ירושלים

הנידון: העברת כספים לעיריית ירושלים

מר נאמן, שלום רב,

בהמשך למכתבי הקודם, שמחתי לשמוע בכלי התקשורת כי הגעת להסכמה עם ראשי הרשויות המקומיות, בשאלת העברת הכספים לתכנית ההבראה של הרשויות המקומיות.

יחד עם זאת, אני מזכיר שוב את רשימת הדרישות של ראש עיריית ירושלים, מר אהוד אולמרט, בסכום של כ-1.5 מיליארד ש"ח, המיועדים לחיזוק תשתית התיירות, סלילת כביש הטבעת המזרחי, להרחבת שדה התעופה בעטרות, הרכבת הקלה ועוד פרויקטים נוספים.

ברור כי אני תומך בחיזוקה של העיר ירושלים וסבור כי ירושלים המאוחדת, בירתה של מדינת ישראל, זקוקה לחיזוק כלכלי ולפיתוח תשתיות מואץ, פיתוח שהזנח קשות בשנים האחרונות.

אולם אני מזכיר שוב כי בעוד פחות מחצי שנה מתקיימות הבחירות לרשויות המקומיות, וחשש הוא כי כספים אלו יועברו לכיסוי הגירעון הכספי הכבד של עיריית ירושלים, 1.5 מיליארד ש"ח, ובאופן "מקרי" זהו אותו סכום בדיוק שהעירייה מבקשת מהממשלה. הקרבה לבחירות לרשויות המקומיות מגבירה את החשש כי הכסף ינוצל ל-"כלכלת בחירות" ולא למטרת המוצהרת, קרי חיזוקה של ירושלים.

אני מציע שוב כי לפרויקטים חשובים בירושלים בהם העברת הכספים הינה חיונית, יעביר משרד האוצר את הכספים ישירות לפרויקטים או לחילופין תוודא באמצעות צוות משרדך כי הכספים המועברים אכן מנוצלים למטרתם המקורית ואינם מנוצלים למטרות אחרות.

בברכה,

עו"ד אלישע פלג

רח' עוזיה 14, ירושלים 93143. טל. 02-5638775. פקס. 02-5638776

18/5/98.

וועג,

אלע, רוק האט

אן קבאל

הוא מרצדס אלון

אמאלק.

יחד עם זאג -

יש טעם רב!

לשון אלהי

ואיזה טעם

part

(סלי זה בסך)

ראש העיר
Mayor of
Jerusalem
رئيس البلدية

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم-القدس

יובל החמישים לישראל
ISRAEL 50 JUBILEE
٥٠ سنة لدولة اسرائيل

ירושלים, י"ד בניסן התשנ"ח
10 באפריל 1998

לכבוד
מר יעקב נאמן
שר האוצר
ירושלים

יעקב שלום,

העתק מכתבו של עו"ד מנחם דר אליך מיום ה- 23.11.96 בעניינה של הגב' [REDACTED] הגיע לעיוני.

אני מבקש להצטרף ולהמליץ על היענות חיובית לבקשה לתגמול לגב' [REDACTED] כאלמנת פעולות איבה.

בעלה של הגב' [REDACTED] תיבדל לחיים ארוכים, נרצח במרץ 1939 במהלך פרעות הערבים בשנים 1936-1939 והונצח בספר "יזכור" לחללי המאורעות בשיתוף משרד הבטחון והמוסד לביטוח לאומי. למרות זאת, טרם הוכרה גב' [REDACTED] כאלמנת פעולת איבה.

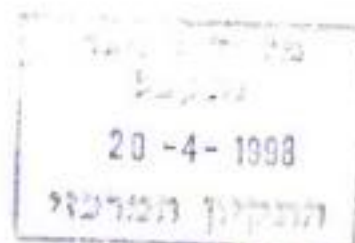
ככל הידוע לי, מצבה הבריאותי אינו תקין (טולדה ב- 1918) וכך גם מצבה הכלכלי.

כאמור, אני ממליץ להיענות לבקשה.

אודה על בדיקתך ועדכוני.

בברכת חג כשר ושמח,

אהוד אולמרט

ב/ 549

ביכר ספרא I. ת.ד. 775, ירושלים, 91007. טלפון 02-6297997. פקס 02-6296014

I Safra Square, POB 775, Jerusalem, 91007, Tel. 02-6297997, Fax. 02-6296014

ميدان سفرا ١، ص.ب. ٧٧٥، اورشليم-القدس ٩١٠٠٧. هاتف ٠٢-٦٢٩٧٩٩٧. فاكس ٠٢-٦٢٩٦٠١٤.

ראש העיר
Mayor of
Jerusalem
رئيس البلدية

ירושלים, ז' בניסן התשנ"ח
3 באפריל 1998

מ
Munic
דס

אכסליון
פלטר

14.6.98
יעקב נאמן

11:12
המחלקה
א.ז.ה.נ.ה.

נח

יובל
EE
3

600

לכבוד
חה"כ שלמה בניזרי
סגן שר הבריאות
ת"ד 1176
ירושלים 91010

חה"כ בניזרי הנכבד,

קיבלתי את מכתבך מיום ה- 29.1.98 בעניין הצעה לתוואי חלופי בכביש מס' 9.

הצעתך לבטל את תוואי כביש מס' 9 בעמק הארזים, המאושר כדרך איזורית בתמ"א 3, ובמקומו לתכנן כביש מקומי אחר שיתפצל בקצהו המערבי מדרך מס' 1 ויתמזג בקצהו המזרחי עם כביש מס' 4 מתחת לשכונת רוממה נבדקה מקצועית ע"י מהנדסי התנועה לכבישים ונמצאה כלא מתאימה.

מטרתו העיקרית של כביש מס' 9 היא להפחית עומס תנועה מדרך ארצית מס' 1 בכניסה לירושלים, מכיוון שאיזור זה מהווה היום צוואר בקבוק לכל הבאים לעיר. כביש מס' 9 צריך לאפשר כניסה נוחה לכביש מס' 4 ולמרכז העיר. הצעתך תמנע למעשה את האפשרות להשתמש בכביש מס' 9 ככניסה נוספת למרכז העיר ותנציח את פקקי התנועה הקיימים כבר היום בכניסה לעיר.

ביטול חלקו הגדול של מחלף רמות והתמזגות הכביש המוצע עם כביש מס' 4 יגדילו את עומס התנועה על כביש מס' 4 הרבה מעבר לקיבולת האפשרית, וכך ייווצר בעתיד פקק תנועה בכניסה העתידית לירושלים מכיוון דרך מס' 45.

לפי הצעתך, תיווצר בכביש מס' 4 ליד שד' גולדה מאיר בעייה של השתזרות בין מחלפים קרובים, שהיא בעייה בסיסית בתכנון מערכת מחלפים ושעלולה להביא לכשל תנועתי בכביש מס' 4, גם אם נפחי התנועה בעתיד יהיו קטנים מהצפוי.

הכביש המוצע יחייב עבודות עפר בסדר גודל עצום במדרון ליפּתא. מדרון ליפּתא הינו מדרון משופע מאוד, עבודות החפירה יגיעו לגובה של כ- 50 מ' ועבודות המילוי לגובה מעל 30 מ'. באיזורים הפנימיים יתפוס הכביש רוחב של 150 מ' שיחייב העתקת הנחל.

איזור ההתמזגות של כביש 4 יגרום לבעייה חמורה במיוחד. עבודות החפירה יגיעו לגובה של 50-60 מ' ויחדרו לתוך חצרות הבתים בשכונת רוממה. איזור זה רגיש מבחינת סוג הקרקע ותהיה קיימת סכנה של גלישת בתי מגורים למדרון.

ד"ר ספרא I, ת.ר. 775, ירושלים, 91007. טלפון 02-6297997, פקס 02-6296014

I Safta Square, POB 775, Jerusalem, 91007, Tel. 02-6297997, Fax. 02-6296014

سفر: ٧٧٥، ورق: ٧٧٥، هاتف: ٠٢-٦٢٩٧٩٩٧، فاكس: ٠٢-٦٢٩٦٠١٤

600
 עיריית יבנאליה

יעקב נאמן

19.3.98

אל: דודו גילוני

בה-חיים אסתר
 דביר. א. אבנר אולרס
 אפרים אסתר
 דודו א. אבנר אולרס
 דביר. א. אבנר אולרס
 דביר. א. אבנר אולרס
 דביר. א. אבנר אולרס
 דביר. א. אבנר אולרס

(לוחכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

מזכר

אל:

שר האוצר

התאריך

18/3

מאת:

הממונה על התקציבים

תיק מס'

הערות:

פירוט לשר האוצר

סימוכין:

ועד שאלה

מ"ל" כק"מ
פירט גמולת / פירוט יו"ש

הוא לפי כי לפי חוק
ההוצאה של יו"ש לפי חוק
1999 כדי של לפי חוק
וכן לפי חוק חס"ח
לפי חוק חס"ח
לפי חוק חס"ח

18-03-1998

94-23795

מדר 1010

משרד האוצר
אגף התקציבים

כ' באדר התשנ"ח
18 במרץ 1998
ת.98-24567

לוח התקדמות פיתוח תשתיות במזרח ירושלים

1. 30.6.98

משרדי הממשלה 7 מיליוני ש"ח

משרד האוצר 8 מיליוני ש"ח

התניות

א. העברת משרד האוצר מותנית בהעברה של המשרדים (משרד האוצר מוכן לסייע בהידברות עם המשרדים, אך לא יכול להיות אחראי על ההעברה).

ב. סיום בפועל של 75% מהפרוייקט של ידי העיריה .

2. 31.10.98

משרדי ממשלה 7 מיליוני ש"ח

משרדי האוצר 8 מיליוני ש"ח

התניות

א. העברת משרד האוצר מותנית בהעברה של המשרדים.

ב. סיום בפועל של 85% מהפרוייקט על ידי העיריה.

3. 1.1.98

משרדי הממשלה 6 מיליוני ש"ח

משרד האוצר 7 מיליוני ש"ח

א. העברת משרד האוצר מותנית בהעברות של המשרדים.

ב. סיום בפועל של 100% מהפרוייקט על ידי העיריה.

שר האוצר

ירושלים, י"ח באדר התשנ"ח
16 במרץ 1998

ת.98-24476

לכבוד
מזכיר
הממשלה

אל:
מר אביגדור קהלני
השר לבטחון פנים
קרית הממשלה שיח ג'ראח
ירושלים 91999

גיליון 107

הנדון: תקציב לפיתוח תשתיות במזרח ירושלים
מתייחס למכתבך מיום 25.2.98

בהמשך לפנייתך שבסימוכין הנני להודיעך כי לאחר שבדקנו את התחייבויות המשרדים להעמדת תקציבים נוספים, העברנו לאחרונה בקשה לתוספת תקציב בסכום של 15 מיליון ש"ח.

לאור חשיבות הנושא נעשים מאמצים לבצע במלואה את החלטת הממשלה הנוכרת במכתבך וזאת ע"י העמדת תקציבים של משרדי הממשלה השונים כאמור בהחלטה.

בברכה,
גיליון 107
יעקב נאמן

העחק:
מר דוד מילגרום - הממונה על התקציבים, משרד האוצר

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم - القدس

ראש העיר
Mayor of
Jerusalem
رئيس البلدية
י"ג אדר, תשנ"ח
11 מרץ, 1998

Handwritten signature

לכבוד
ח"כ יצחק לוי
שר החינוך והתרבות והספורט
משרד החינוך והתרבות והספורט
ירושלים

שלום רב,

הנדון: ביה"ס לקולנוע "מעלה תקשורת" ע"ש זבולון המר

לפני כ- 8 חודשים פנה אלי מר יעקב לוברבאום, יו"ר הנהלת מעלה תקשורת, באמצעות מנכ"ל עיריית ירושלים מר רענן דינור וביקש הסכמתנו לממן 25% מעלות רכישת המבנה בו שוכן ביה"ס מעלה תקשורת (במבנה מרכז תקוונטו).

משום ההערכה הרבה שאני רוחש לביה"ס, להשגיו ותרומתו לירושלים, אישרתי השתתפותנו מיידית בהיקף כספי של 355 אלף דולר.

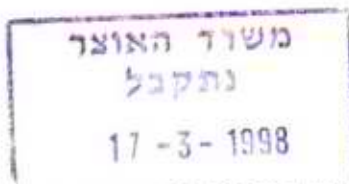
יתרת המימון (השלמה ל- מליון וחצי דולר) הובטחה ע"י משרדך.

לאחרונה הובא לידיעתי כי בכוונת הנהלת ביה"ס לקוראו ע"ש זבולון המר ז"ל ואף נתקבלה הסכמתו של השר נאמן, לגבות את משרדך בהתחייבותו שלע"ל.

מרכז תקוונטו הודיע למנכ"ל העירייה כי המועד האחרון לאישור הרכישה ע"י משרד החינוך ועל ידנו הוא 20 במרץ 98 ולפיכך אני פונה אליך על מנת שתנחה הגורמים הרלוונטיים במשרדך, להתחייב על חלקכם ברכישת המבנה ללא שהוי.

אנו נמשיך לתמוך ולטפח את בית הספר "מעלה תקשורת" כיאה למוסד אשר יקרא על שמו של ידידי ורעי הטוב זבולון המר ז"ל.

ר. ד. ר. ד.
אהוד אולמרט

העתק: ח"כ יעקב נאמן - שר האוצר
מר רענן דינור - המנהל הכללי
מר יעקב לוברבאום - יו"ר הנהלת מעלה תקשורת
C:\MANCHAL\MANC240.DOC

כיכר ספרא I, ת.ד. 775, ירושלים, 91007. טלפון 02-6297997, פקס 02-6296014
Safran Square, POB 775, Jerusalem, 91007, Tel. 02-6297997, Fax. 02-6296014

ميدان سفرا ١، ص.ب. ٧٧٥، اورشليم-القدس ٩١٠٠٧، هاتف ٠٢-٦٢٩٧٩٩٧، فاكس ٠٢-٦٢٩٦٠١٤

הרשות לפיתוח ירושלים

29.3.98

ד"ר טיר

29-03-1998

אז: ריקי-עלמל על האופר,

מצב אישורים של מנהל מחוזות

תכנית תפישת ירושלים בעתיד אט" כ"ז

והיצע הצפון האירופי טבי.

תשמיש אפרים

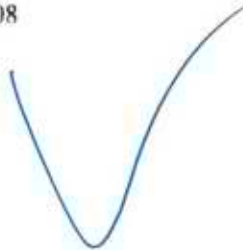
המכרה,

מאיר סגור

ירושלים, ה' באדר התשנ"ח
3 במרץ 1998

ת.98-19608

600

אל:
מר עוזי וכסלר
יושב ראש הרשות לפיתוח ירושלים
ירושלים

הנדון: הרשות לפיתוח ירושלים - היתר לקבלת מלוות
א.ג.נ.

בהתאם לחוק יסודות התקציב ולחוק הרשות לפיתוח ירושלים, הרינו מאשרים בזאת קבלת המלווה של 10 מיליון דולר לתקופה של עד 8 שנים, למימון בניית יציע צפוני באצטדיון טדי בירושלים, וזאת ברבית של עד ליבור + 1.5%.

ב ב ר כ ה,

יעקב נאמן
שר האוצר

בנימין נתניהו
ראש הממשלה ויו"ר ועדת
השרים לענייני ירושלים

העתק:

מר אהוד אולמרט - ראש העיר, ירושלים
מר דוד מילגרום - ממונה על התקציבים, אגף התקציבים
מר מאיר ניצן - מנכ"ל, הרשות לפיתוח ירושלים
מר איתי אייגס - סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר

הרשות לפיתוח ירושלים
יעקב קמינצקי, עוזר
מזכיר הרשות

17 ספטמבר, 1997
ט"ו אלול, תשנ"ז
מספר ק - 195

לכבוד
מר אלכס ויסמן
משרד האוצר
הקריה רושלים

א.נ.,

הנדון: בקשת הרשות לפיתוח ירושלים
לאישור לקבלת הלואה עד 10 מ' דולר עבור בניית יציע צפוני באיצטדיון טדי

לבקשתך, מצ"ב הננו ממציאים לך:

1. מכתבו של מנהל הרשות, מר מאיר ניצן, מיום 13.7.97 לראש הממשלה ולשר האוצר.
2. החלטת ועדת הכספים של עיריית ירושלים מיום 20.2.97 (אושר במועצת העירייה ביום 27.2.97).
3. החלטת מינהלת הרשות לפיתוח ירושלים מיום 13.3.97.
4. מכתבו של מנהל הרשות למנכ"ל המועצה להסדר הימורים בספורט מיום 6.4.97.
5. תכנית עסקית ליציע הצפוני - (הוכנה ע"י גזברות העירייה).
6. נוסח מוצע להתחייבות אגודות הספורט כלפי הרשות והעירייה.
7. אישור המועצה להסדר הימורים בספורט.
8. אישור הלואה קודם משנת 1989.

אודה לך על טיפולכם המהיר במתן אישור ההלואה, כדרוש לפי סעיף 6 (6) לחוק הרשות לפיתוח ירושלים התשמ"ח - 1988.

בברכה,

יעקב קמינצקי, עו"ד
מזכיר הרשות

ח' בתמוז תשנ"ז
13 ביולי 1997

3324 -

לכבוד
מר יעקב נאמן
שר האוצר
הקריה
ירושלים

לכבוד
מר בנימין נתניהו, ראש הממשלה
ויו"ר ועדת השרים לענייני ירושלים
הקריה
ירושלים

א.נ.

הנדון: בקשה לקבלת אישור לפי סעיף 6(6) לחוק
הרשות לפיתוח ירושלים התשמ"ח - 1988

עפ"י האמור בסעיף 6(6) לחוק הרשות לפיתוח ירושלים התשמ"ח -
1988, הוסמכה הרשות לקבל מילוות לצרכי ביצוע תפקידיה, וזאת
באישורם של יו"ר ועדת השרים לענייני ירושלים ושר האוצר.

מינהלת הרשות לפיתוח ירושלים בישיבתה ביום 12.3.97, החליטה לקבל
על עצמה את מימון הקמתו של יציע נוסף באיצטדיון הכדורגל טדי
בירושלים. לפיכך, יש צורך בקבלת הלוואה בהיקף של עד 10 מליון
דולר ל-8 שנים.

ההלוואה תוחזר ממענקי המועצה להסדר ההימורים בספורט עפ"י הסכם
שנחתם עימה; ומהכנסותיהן של אגודות הספורט המשתמשות במגרש, בהתאם
להתחייבויותיהן.

הואילו נא לאשר קבלת ההלוואה.

מצ"ב אישור קודם שניתן בשנת 1989 לרשות לפיתוח ירושלים.

בברכה,

מאיר ניצן
מנהל הרשות

העתק: ח"כ אהוד אולמרט, ראש העיר
עוזי וכסלר, יו"ר הרשות לפיתוח ירושלים

11/20.2.97

97-0070. תקב"ר 1997 ע"ס 3,000,000 ש"ח - איצטדיון טדי
הקמת היציע הצפוני באיצטדיון.

מספר בקשה: 97-62-017

דברי הסבר:

1. מוצע להקים את היציע הצפוני באיצטדיון טדי. תכולת היציע הצפוני 8,000 מקומות ישיבה.

2. מצב סטטוטורי - התכ"ע אושר.
השגת היתרים - כהליכים.
מכרז - זמין לביצוע. (קיים תכנון מפורט).
זמן ביצוע משוער - 18 חודשים.

3. עלות - לרבות: ביצוע, תכנון היסודות חודשיים, ניהול, בנ"מ, התייקרויות הוצאות מימון, מקורות ומע"מ - 31,650 אלפי ש"ח.

4. מימון הפרוייקט - הפרוייקט ימומן מהמקורות הבאים -
א. הלוואה בגובה ההפרש בין הביצוע לגיוס מענקים ותרומות. הלוואה תלקח ע"י הרשות לפיתוח ירושלים, ותנתן לה ערכות עיריית ירושלים אשר תערוך לפרעון הלוואה, לרבות השלמת הסכומים שידרשו לפרעון. לקיחת הלוואה לרבות תנאיה יתואמו ויאושרו ע"י גזבר העירייה.

ב. מענקים ותרומות - באמצעות הקרן לירושלים, קרן ההימנאות, נשיא החינוך התרבות והספורט.

ג. פרעון הלוואה
1. כתוצאה מתוספת מקומות, יורחב פוטנציאל ההכנסות מהפעילות באיצטדיון. יקבע בנוהל ואף יקבעו הסדרים חוזיים עם האגודות המשתמשות באיצטדיון ולפיו בכל אירוע עיסקי (לרבות תחרות כדורגל תגבה השתתפות בשיעור 50% מסך ההכנסות הנובעות ממכירת כרטיסים מעל 12,000 כרטיסים.

2. היתרה לפרעון הלוואה, במידה וההכנסות בגין סעיף קטן (א) דלעיל לא תספיקנה, תמונה ע"י העירייה.

האחריות לביצוע הסדרי המימון הינה של הרשות לפיתוח ירושלים.

5. קידום מימון - מוריה חברה לפיתוח ירושלים בע"מ התקשרה עם מתכננים וביצעה עבודות תכנון בהיקף של 925 אלף ש"ח. נתקבלה תרומה מהקרן לירושלים בסך 352 אלף ש"ח.

היקף עבודות התכנון, לרבות היתרים וזאת עד להסדרת גיוס המשאבים הנ"ל נאמד בכ-3 מיליון ש"ח.
מוצע לאשר קידום מימון עד לסך של 3 מיליון ש"ח.

6. עם גיבוש תוכנית גיוס המשאבים, לרבות קבלת התחייבויות חוזיות של אגודות הספורט והסדרת נוהלי ההתקשראות של הנהלת האיצטדיון עם משתמשי אחרים, תובא התוכנית להקמת היציע הצפוני לאישור נוסף.

הצעת החלטה:

ועדת הכספים ממליצה בפני המועצה לאשר תקב"ר בסך של 3.0 מליון ש"ח, קידום מימון לחברת מוריה, לצורך קידום עבודות התכנון הכרוכות בהקמת היציע הצפוני.

**פרטיכל מישיבת מינהלת הרשות לפיתוח ירושלים מס' 2/97
מיום רביעי ג' אדר ב', 12 במרץ 1997**

יו"ר הישיבה: מר ע. וכסלר - יו"ר מועצת הרשות

1. פרטיכל ישיבה קודמת של מינהלת הרשות מס' 1/97 מיום 15.1.97 - מאושר.

2. פרוייקט איצטדיון טדי - הקמת יציע צפוני:

דברי הסבר:

עיריית ירושלים מעוניינת בהקמת היציע הצפוני באיצטדיון טדי במלחה, בתכולה של 8,000 מקומות ישיבה נוספים, וזאת לאחר שאושרה תב"ע. העלות המתוכננת הכוללת תגיע ל- 31,650 אלפי ש"ח.

לצורך כך פנתה העירייה לרשות בבקשה לטפל בגיבוש התכנית הפיננסית הכוללת לפרוייקט ובגיוס המימון הדרוש אשר יהיו כדלהלן:

(א). מענקים ותרומות - באמצעות הקרן לירושלים, קרן ההימורים ומשרד החינוך התרבות והספורט. (נתקבלה כבר בעיריה תרומה מהקרן לירושלים בסך 352 אלף ש"ח).

(ב). היתרה ע"י גיוס הלוואה בערבות עיריית ירושלים לפרעונה. לקיחת ההלוואה לרבות תנאיה יתואמו ויאושרו ע"י גזבר העירייה.

פרעון ההלוואה ייעשה לפי נוהל והסדרים חוזיים עם האגודות המשתמשות באיצטדיון בדבר העברת 50% מסך ההכנסות שיתקבלו מכל אירוע עסקי ותחרויות כדורגל, ממכירת מעל 12,000 כרטיסים, והיתרה (אם ההכנסות הנ"ל לא תספקנה) תמומן ע"י העירייה.

ועדת הכספים של העירייה אישרה ביום 20.2.97 תקב"ר ע"ס 3 מליון ש"ח לקידום מימון לחב' מוריה לצורך קידום עבודות התכנון הדרושות.

ועדת הכספים של הרשות בישיבתה מיום 12.3.97 המליצה בפני המועצה על אישור התכנית הנ"ל. מצ"ב העתק פרטיכל והחלטה.

החלטה מס' 0194-97-02

מינהלת הרשות מחליטה לאשר טיפול הרשות בגיבוש התכנית הפיננסית הכוללת הקמת היציע הצפוני באיצטדיון טדי, ובהסדרי המימון הדרושים כולל גיוס הלוואה עד לסך 30 מ' ש"ח בתנאים שייקבעו בתאום עם מנהל הרשות, משנה למנהל הרשות וגזבר העיריה, ובכפוף לקבלת ערבות העיריה לפרעון ההלוואה ולעריכת הסכמים עם העיריה ואגודות המשתמשות באיצטדיון להבטחת פרעון ההלוואה. ההסכמים יערכו בתאום עם היועץ המשפטי של הרשות.

הרשות לפיתוח ירושלים
THE JERUSALEM DEVELOPMENT AUTHORITY

6 באפריל 1997
כ"ח באדר ב' התשנ"ז

אל: מר שאול סווירי, מנכ"ל המועצה להסדר הימורים בספורט

שלום רב,

הנדון: איצטדיון טדי - יציע צפוני

עפ"י הסכם מיום 30.8.90 בין המועצה להסדר הימורים בספורט, עיריית ירושלים והרשות לפיתוח ירושלים, תומכת המועצה בהקמת האיצטדיון בסכום שיקלי השווה ל-10 מיליון דולר, במשך 5 שנים מיום חתימת החוזה.

כידוע לך, בנייתו של האיצטדיון הסתיימה, והוא משמש באופן מלא את יעודיו. עד היום, העבירה המועצה על חשבון התחייבותה כ-5 מיליון דולר; הרל"י מימנה באצעות הלוואה בערכות העירייה, את יתרת התחייבות המועצה בסך 5 מיליון דולר. העירייה אף נטלה על עצמה את תשלום הריבית בגין הלוואת הרשות.

עפ"י החלטת ראש העיר, אנו נערכים לבינוי היציע הצפוני הכולל תוספת 8,000 מקומות ישיבה. עבודות ההריסה, הקמת קירות הפרדה זמניים וקידוחים להעמדת כלונסאות יחלו ב-1.6.97. הערכה היא כי העבודה תמשך 18 חדשים.

בנוסף לחשיבות הרחבתו של האיצטדיון להמשך קידום פעילות הספורט בעיר, קירוי של היציע יפחית את מטרדי הרעש לכיוון שכונת קטמון. התב"ע לתכנית אושרה, וניתן לבצעה עפ"י לוח הזמנים המתוכנן.

עלות הפרויקט ובכללה ביצוע, תכנון, היטלים, ניהול, כנ"מ, התייקרויות מימון, תקורות ומע"מ, מסתכמת בכ- 32 מליון ש"ח. אנו מבקשים מהמועצה להסדר ההימורים בספורט, להמשיך ולסייע לפרויקט חשוב זה ע"י העמדת סכום כולל של 10 מליון דולר, שיועבר אלינו במשך 5 שנים, החל משנת 1997 ועד שנת 2001. על סמך התחייבותכם שתועבר לאחד הבנקים, כפי שיוקבע, הרל"י תקבל על עצמה לגייס הלוואה למימון ביניים של הפרויקט.

הואל נא לעשות כל שביכולתך, לקידום ולפיתוח עיר בירתנו.

ב ב ג ה
מאיר
עיצן
מנהל הרשות

העתק: ח"כ אהוד אולמרט, ראש העיר
מר עוזי וכסלר, יו"ר הרל"י
מר רענן דינור, מנכ"ל העירייה
מר יששכר בן חיים, גזבר העירייה
מר יעקב אדרי, מנכ"ל מוריה

תוכנית עיסקית ליציע הצפוני באצטדיון "טדי"

בהמשך להחלטת ועדת כספים העירונית בדבר הקמת יציע צפוני באצטדיון "טדי" ע"י חברת מוריה מצ"ב הצעה לתוכנית עיסקית למימון הפרויקט.

1. עלויות הקמה

אומדן עלות הקמת היציע הצפוני באצטדיון מסתכם ב- 31.5 מליון ש"ח עפ"י הפריסה הבאה:

1997 - 11.5 מליון ש"ח.

1998 - 18.0 מליון ש"ח.

1999 - 2.0 מליון ש"ח.

2. מקורות הכנסה:

מענקי קרן החימורים

3.1.1 קיימת יתרה בסך 3 מליון דולר בגין התחייבות להקמת איצטדיון

טדי. היתרה תשולם בשנים במהלך שלוש השנים הקרובות

בהיקף של מליון דולר לשנה.

3.1.2 החל משנת 2000 צפויה להתקבל סדרה ב' של מענקים ממפעל חטוט

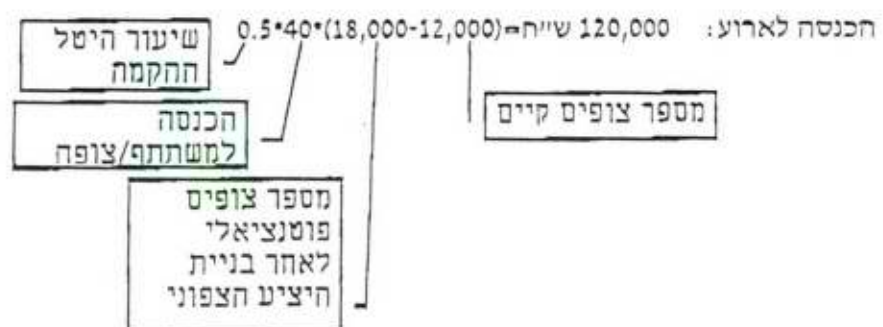
בסך 5 מליון דולר בקצב של 1 מליון דולר בשנה.

הכנסות תפעול -

במסגרת הסדר מתוכנן עם הנהלות האצטדיון וקבוצות הכדורגל בארועים שבהם ישתתפו

מעל 12,000 צופים (מספר המקומות הקיים כיום) ישמשו חלק מההכנסות לטובת מימון

עפ"י הנוסחה הבאה.

ההנחה היא ל- 5 ארועים גדולים בשנה. לכן הכנסות התפעול הצפויות הן $120,000 \cdot 5 = 600,000$

לשנה החל משנת 1999 - גמר בניית היציע.

3. הלוואות:

לצורך השלמת מימון ההשקעה תלקחנה 2 הלוואות בכדי להבטיח איזון.

3.1 הלוואת I - מועד קבלה: עם תחילת הפרויקט יולי 1997. גרייס שנה חצי עד

לינואר 1999. שער הריבית 5%. זמן פרעון 10 שנים לפי שיטת הקרן הקבועה. גובה

ההלוואה 8.3 מליון ש"ח.

3.2 הלוואת II - מועד קבלה: ינואר 1998. גרייס שנתיים עד ינואר 2000. שער ריבית

5%. זמן פרעון 5 שנים לפי שיטת הקרן הקבועה. גובה ההלוואה 15.4 מליון ש"ח.

ההלוואות תהיינה גמשיות במונחי החזר קרן, דהיינו כספים שיתקבלו ממקורות קרן החימורים

ואחרים ישמשו לפרעון ההלוואות.

4. מימון עירוני כגיבוי ואיזון

פערי המימון הצפויים שיווצרו מעודף ההוצאות על תחכנסות יושלמו ע"י העירייה בחתום לתוכנית שלהלן.

תוכנית עיסקית למימון היציע הצפוני

(באלפי ש"ח)

שנה	עלות הפרויקט			הלוואות לקבל			מקורות מימון				פרעון הלוואות			סה"כ תזרים
	ציהול	תקורות והיסלם	תשלום לקבלים	סה"כ	הלוואה ב'	הלוואה א'	מענק קרן ההימורים (הסדר ישן)	מענק קרן ההימורים (הסדר חדש)	הכנסות מתפעול האצטדיון	מימון עירוני נכחי	סה"כ	הלוואה א'	הלוואה ב'	סה"כ
1997				8,308	15,400	8,308	3,400	3,400		0	3,400	208	0	208
1998				11,500	18,000		3,400	3,400	800	0	3,400	385	770	2,016
1999				2,000					800	1,055	5,055	1,205	3,850	5,055
2000								3,400	800	859	4,859	1,163	3,696	4,859
2001								3,400	800	684	4,684	1,122	3,542	4,684
2002								3,400	600	468	4,468	1,088	3,388	4,468
2003								3,400	600	273	4,273	1,039	3,234	4,273
2004									600	397	997	997	0	997
2005									600	355	955	955	0	955
2006									600	314	914	914	0	914
2007									600	272	872	872	0	872
2008									600	0	600	0	0	600
2009									600	0	600	0	0	600
2010									600	0	600	0	0	600
2011									600	0	600	0	0	600
2012									600	0	600	0	0	600
סה"כ	0	0	0	23,708	15,400	8,308	10,200	17,000	8,400	4,673	40,273	11,216	18,865	30,081
											2,400			

תוכנית פריסת פרעון המילואות הקמת היציע הצפוני באצטדיון "טדי"

(באלפי ש"ח)

שנה	יתרת קרן הלוואה א'	פרעון קרן הלוואה א'	פרעון ריבית הלוואה א'	יתרת קרן הלוואה ב'	פרעון קרן הלוואה ב'	פרעון ריבית הלוואה ב'
1997	8,308	0	208			
1998	8,308	0	415	15,400	0	385
1999	7,477	831	415	15,400	0	770
2000	6,646	831	374	12,320	3,080	770
2001	5,816	831	332	9,240	3,080	616
2002	4,985	831	291	6,160	3,080	462
2003	4,154	831	249	3,080	3,080	308
2004	3,323	831	208	0	3,080	154
2005	2,492	831	166	0	0	0
2006	1,662	831	125	0	0	0
2007	831	831	83	0	0	0
2008	0	831	42	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	0	0	0	0
2012	0	0	0	0	0	0

ריבית שנתית 5.00%

לכבוד,
הרשות לפיתוח ירושלים

לכבוד,
עיריית ירושלים

כתב התחייבות

הואיל: ואנו הח"מ פנינו בבקשה לאפשר לנו להשתמש באצטדיון טדי בשכונת מלחה בירושלים למטרת תחרויות ספורט וארועים שונים, ואנו משתמשים באצטדיון לפי הסדרים והסכמים שנקבעו.

והואיל: והנכם מעוניינים להקים יציע צפוני נוסף באצטדיון, שיכיל כ-8,000 מקומות נוספים.

והואיל: ואנו מוכנים להשתתף ולשאת חלקנו בהוצאות הקמת היציע הצפוני הנ"ל, לפי המפורט להלן:

אי לזאת אנו מסכימים ומתחייבים בזה כלפיכם כדלהלן:

1. אנו מתחייבים לשלם ולהעביר אליכם מחצית מהכספים שייגבו על ידינו ממכירת כרטיסים לתחרויות ולארועים שיקוימו על ידינו באצטדיון טדי, וזאת רק ביחס לכמות העולה על 12,000 כרטיסים.
2. בתום כל ארוע או תחרות שיקוימו על ידינו או בהשתתפותנו ושישתתפו בהם מעל 12,000 צופים ומשתתפים, ולא יאוחר מ-7 ימים מהארוע או התחרות, נעביר אליכם פירוט מלא ומדויק של מספר הכרטיסים שנמכרו באותו ארוע ומחיריהם, ובצרוף המחאה על סך השווה למחצית מחירי הכרטיסים שיימכרו מעל ל-12,000 כרטיסים כאמור.
3. מובהר בזה כי באם יהיו מחירים שונים לכרטיסים, יהא החלק המועבר אליכם החלק היחסי של מלוא התקבולים שיתקבלו עבור כרטיסי הכניסה לאצטדיון, ולפי כמות העולה על 12,000 כרטיסים כאמור.
4. כמו כן, אנו מסכימים ומצהירים כי במסגרת הכרטיסים הנמכרים לאצטדיון בכל תחרות או ארוע והנכללים ב-12,000 המקומות הקיימים באצטדיון, ייכללו גם כרטיסי מינוי שימכרו על ידינו מראש וכרטיסי הזמנה שיוצאו על ידינו ללא תשלום.
5. אנו מסכימים ומתחייבים לאפשר לכם ו/או לנציגיכם המוסמכים לבדוק את הפירוט והחשבונות וכל המסמכים הדרושים כדי לוודא את עמידתנו בהתחייבות זו.
6. סכומים שלא יועברו אליכם במועד האמור, ישאו ריבית והצמדה כדין, ותהיו רשאים לפעול לגבייתם ככל שתמצאו לנכון - כולל אפשרות מניעת תחרויות וארועים אחרים על ידינו, עד להסדרת החוב, ובתנאי שנקבל על כך הודעה מוקדמת של 15 יום.

7. התחייבות זו אינה באה לגרוע מההסדרים וההסכמים הקיימים בינינו לבינכם ו/או מי מטעמכם או לגוף המתפעל את האצטדיון, אלא להוסיף עליהם. כמו כן התחייבות זו תחול בנוסף לכל ההסדרים וההסכמים שייחתמו בעתיד בקשר לשימושינו באצטדיון טדי, וכל עוד נשתמש באצטדיון לצרכי תחרויות או ארועים.

ולראיה באנו על החתום

חתימת מורשי חתימה

אישור עו"ד/רו"ח

אני הח"מ עו"ד/רו"ח _____ מרחוב _____
מאשר בזה כי כתב התחייבות זה נחתם ע"י ה"ה _____
מורשי חתימה של _____

עו"ד/רו"ח

המועצה להסדר ההימורים בספורט
רח' הארבעה 8, תל-אביב 64739 ת.ד. 14154 מ 03-5611313
פקס: 03-5610956

15 ספטמבר 1997

לכבוד
הרשות לפיתוח ירושלים
ככר ספרא 2
ירושלים

א . נ . ,

הנדון: כתב התחייבות בלתי חוזרת ובלתי מותנית

הואיל ובכוונת עיריית ירושלים לשפץ את האיצטדיון העירוני ע"ש טדי קולק בשכונת מלחה אשר בירושלים, (להלן "האיצטדיון");

והואיל ועיריית ירושלים פנתה למועצה להסדר ההימורים בספורט (להלן "המועצה") לקבל סיוע;

והואיל והרשות לפיתוח ירושלים (להלן "הרשות") הוטמכה ע"י עיריית ירושלים לפעול בשמה ומטעמה בכל הקשור לשיפוצו והרחבתו של האיצטדיון, וזאת ע"פ החלטת מועצת עיריית ירושלים שנתקבלה ביום 16/2/97;

והואיל וביום 31/8/90 נחתם חוזה בין המועצה, עיריית ירושלים והרשות, לסיוע בבניית האיצטדיון והמועצה נשארת חייבת סך בשקלים השווה ל-3,576,844 דולר ארה"ב;

והואיל והרשות נוהגת לקבל מדי פעם ופעם אשורים מבנק לאומי לישראל בע"מ;

אשר על כן הננו מתחייבים בזה כלפיכם התחייבות בלתי מותנית להעביר לחשבונכם מספר 129700/00 המתנהל בבנק לאומי סניף ראשי ירושלים סך כולל של 3,576,844 דולר ארה"ב, 576,844 דולר ארה"ב בשנת 1997 ותשלומים חלקיים של 1 מיליון דולר בכל אחד מהשנים 1998, 1999 ו-2000 עד ליום 31 בדצמבר של אותה שנה.

התשלומים יועברו במהלך השנה בהתאם לקצב ביצוע התקציב של המועצה באותה שנה. התשלומים יועברו לפי שער היציג של דולר ארה"ב אשר יתפרסם ע"י בנק ישראל ביום העסקים הקודם ליום ביצוע התשלום.

בכבוד רב

המועצה להסדר ההימורים בספורט

דניאל
אליעזר

BUREAU OF THE VICE PREMIER
AND MINISTER OF FINANCE

ת' 13/10/89

לשכת מ"מ ראש הממשלה
ושר האוצר

13 נובמבר, 1989
אמ

לכבוד:
מר א. הורביץ
יו"ר מועצת הרשות לפיתוח ירושלים
ירושלים

א.נ.

הנדון: הרשות לפיתוח ירושלים - קבלת מילווה

על פי סעיף 6(6) לחוק הרשות לפיתוח ירושלים, התשמ"ח - 1988, הריני מאשר בזאת לרשות לפיתוח ירושלים, קבלת מילווה למימון עבודות פיתוח מגרש הכדורגל העירוני וגן החיות החדש שבמנחת, ירושלים, בהיקף של עד 10 מליון ש"ח, לחמש שנים.

האישור על יתרת ההלוואה (30 מליון ש"ח) ינתן מיד לאחר שהמועצה להסדר המורים בספורט תתחייב להעביר לרשות לפיתוח ירושלים את חלקה במימון האצטדיון.

בכ"ח

שמעון פרס
שר האוצר
ויו"ר ועדת השרים
לעניני ירושלים

העתק:
מר טדי קולק - ראש העיריה
מר ע. וכסלר - מנהל הרשות לפיתוח ירושלים
מר א. מראני - סגן הממונה על התקציבים

ירושלים, ה' באדר התשנ"ח
3 במרץ 1998

ת.98-19606

אל:
מר עוזי וכסלר
יושב ראש הרשות לפיתוח ירושלים
ירושלים

30/3/98

הנדון: הרשות לפיתוח ירושלים - היתר לקבלת מלוות
א.ג.ג.

בהתאם לחוק יסודות התקציב ולחוק הרשות לפיתוח ירושלים, הרינו מאשרים בזאת קבלת המלווה של 20 מיליון ש"ח ל-4 שנים, למימון הוצאות החיוון למנהל עבור הקרקע המיועדת להקמת הגן הטכנולוגי בפסגת זאב, וזאת ברבית של עד 6.5%.

ב ב ר כ ה,

יעקב נאמן
שר האוצר

בנימין נתניהו
ראש הממשלה ויו"ר ועדת
השרים לענייני ירושלים

העתק:

מר אהוד אולמרט - ראש העיר, ירושלים
מר דוד מילגרום - ממונה על התקציבים, אגף התקציבים
מר מאיר ניצן - מנכ"ל, הרשות לפיתוח ירושלים
מר איתי אייגס - סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר

30/3/98
לשכת ראש הממשלה
משרד ראש הממשלה
משרד האוצר
משרד הפנים
משרד המשפטים
משרד החינוך
משרד הבריאות
משרד הרווחה
משרד הספורט
משרד התעשייה
משרד המדע
משרד המים
משרד החקלאות
משרד התיירות
משרד הבריאות
משרד החינוך
משרד הרווחה
משרד הספורט
משרד התעשייה
משרד המדע
משרד המים
משרד החקלאות
משרד התיירות

17 בספטמבר, 1997
ט"ו אלול, תשנ"ז
מספר ק - 196

לכבוד
מר אלכס ויסמן
משרד האוצר
הקריה, ירושלים

א.נ.,

הנדון: בקשת הרשות לפיתוח ירושלים לאישור קבלת הלוואה עד 20 מיליון ש"ח
עבור פרוייקט גן טכנולוגי פסגת זאב ירושלים

הננו מתכבדים להמציא לעיונך את המסמכים הבאים.

1. מכתבו של מנהל הרשות, מר מאיר ניצן מיום 4.9.97 לראש הממשלה ולשר האוצר.
2. קבלה ע"ס 9.9 מיליון ש"ח מאת משרד המסחר והתעשייה, עבור הוצאות פיתוח.
3. דרישה מאת מינהל מקרקעי ישראל לתשלום עבור הקרקע להקמת הגן הטכנולוגי.

ההלוואה הנ"ל תוחזר עם מציאת שותף לפרוייקט הגן הטכנולוגי.

הסדר דומה הופעל בזמנו לגבי "גן טכנולוגי ירושלים בע"מ" אשר הוקם בשכונת מלחה בירושלים.

נודה על זרז הטיפול בקבלת האישור, כקבוע בסעיף 6 (6) לחוק הרשות לפיתוח ירושלים
התשמ"ח - 1988.

בברכה,

יעקב קמניצקי, עו"ד
מזכיר הרשות

משהו חדש ומועיל

1875

תאריך 12.9.96

לכבוד הרב אברהם יצחק הכהן קאניוויטש

נממן ובר פראג 1771

מיקור מס' _____

(1) חשבון מס' 165070

סכום הרישועה לתשלום		פרטים	מספר הזמנה או תעודת משלוח
אג'י	שקלים חדשים		
40	28,767.50		
		( )	
40	28,767.50	(3) סה"כ	

מסמך זה ישמש קבלה לאחר הטבעת.
חותמת או הטבעת הקופה הרושמת
של הרואר וחתימת הפקיד

הסכום במילים –

נא לשלם סכום זה תוך 14 יום
לזכות השבוננו בבנק הדואר מס' 4-03151-0
(2) או בשיק לפקודתנו, בצרף הודעת הויכוי המצ"ב

תחיקה וחותמת היחידה

אנא שמור על הקבלה

ככל מקרה פניה או בירור בקשר לתשלום זה יש להציג קבלה זו.

תמס 81.009 (8.90) 200 x 50 x 3

בנק הדואר

העתק

165070

שולם לחשבון בבנק הדואר מספר

על שם: משרד התעשייה והמסחר

0-03151-4

הסכום במילים -

הסך
ש

שולם ע"י

מען המשלם

חותמת הבנק

עוֹתֵק זֶה יִגְנוֹז בְּתִיק הַמַּחֲלָקָה.

משרד התעשייה והמסחר

חתימה

תאריך

לכבוד

נמען

מיקוד מס

חשבון מס' 165069 (ח)

מספר הזמנה או תעודת משלוח		פרטים	סכום הדרישה לתשלום	
			אג'	שקלים חדשים
		חשבוני דיון ויגן לטובת	10.00	4,917.50
		כאשר כספי נא (2)		
		לדיון ויגן		
		המס' 165069 = 10.00		
		(3) סה"כ	10.00	4,917.50

מסמך זה יישמש קבלה לאחר הטבעת חותמת או הטבעת הקופה הרושמת של הדואר ותחיתת הפקיד

הסכום במילים

נא לשלם סכום זה תוך 14 יום לזכות חשבונו בבנק הדואר מס' 0-03151-4 או בשיק לפקדוננו. בצרוף הודעת הוכיח המציב (2)

חתימה וחותמת דיוחורה

אנא שמור על הקבלה בכל מקרה פניה או בירור בקשר לשלום זה יש להצוג קבלה זו.

תמס 81.009 200 x 50 x 3 (8.90)

בנק הדואר

העתק

165069

שולם לחשבון בבנק הדואר מספר

0-03151-4

הסך

שולם ע"י

מען המשלם

על שם: משרד התעשייה והמסחר

הסכום במילים

חותמת הבנק

עותק זה יגנו בתיק המחלקה.

מיקוד מס' 370955

הרשות לפיתוח ירושלים
THE JERUSALEM DEVELOPMENT AUTHORITY

4 בספטמבר 1997
ב' באלול התשנ"ז
מספר נ - 3566

לכבוד
מר יעקב נאמן
שר האוצר
הקריה
ירושלים

לכבוד
מר בנימין נתניהו, ראש הממשלה
ויו"ר ועדת השרים לענייני ירושלים
הקריה
ירושלים

א.נ.

הנדון: בקשה לקבלת אישור לפי סעיף 6 (6) לחוק
הרשות לפיתוח ירושלים התשמ"ח - 1988

עפ"י האמור בסעיף 6 (6) לחוק הרשות לפיתוח ירושלים התשמ"ח -
1988, הוסמכה הרשות לפיתוח ירושלים לקבל על עצמה הלוואות לביצוע
תפקידיה, וזאת באישורם של יו"ר וועדת השרים לענייני ירושלים ושר
האוצר.

הרשות לפיתוח ירושלים עוסקת בהקמתו של אזור לתעשייה עתירת ידע
ועתירת טכנולוגיה בסמוך לשכונת פסגת זאב מזרח. לענין זה, הקימה
הרשות את חברת גן טכנולוגי פסגת זאב (גט"י - פ"ז) בע"מ, בהתאם
למודל האירגוני-מימוני שהביא להקמתו של הפארק הטכנולוגי המשגשג
בסמוך לשכונת מלחה.

לצורך הפיתוח האמור יש צורך ברכישת השטח ובפיתוחו; לכן, החליטה
הנהלת הרשות לפיתוח ירושלים ללוות עד 20 מליון ש"ח. ההלוואה
תוחזר מתקבולי שיווק המגרשים ליוזמים ולבעלי מפעלים.

הואילו נא לאשר קבלת ההלוואה.

במסגרת
מאיר גינצן
מנהל הרשות

העתק: ח"כ אהוד אולמרט, ראש העיר
עוזי וכסלר, יו"ר הרשות לפיתוח ירושלים

לכבוד,
הרשות לפיתוח ירושלים

לכבוד,
עיריית ירושלים

כתב התחייבות

הואיל: ואנו הח"מ פנינו בבקשה לאפשר לנו להשתמש באצטדיון טדי בשכונת מלחה בירושלים למטרת תחרויות ספורט וארועים שונים, ואנו משתמשים באצטדיון לפי הסדרים והסכמים שנקבעו.

והואיל: והנכם מעוניינים להקים יציע צפוני נוסף באצטדיון, שיכיל כ-8,000 מקומות נוספים.

והואיל: ואנו מוכנים להשתתף ולשאת חלקנו בהוצאות הקמת היציע הצפוני הנ"ל, לפי המפורט להלן:

אי לזאת אנו מסכימים ומתחייבים בזה כלפיכם כדלהלן:

1. אנו מתחייבים לשלם ולהעביר אליכם מחצית מהכספים שייגבו על ידינו ממכירת כרטיסים לתחרויות ולארועים שיקוימו על ידינו באצטדיון טדי, וזאת רק ביחס לכמות העולה על 12,000 כרטיסים.

2. בתום כל ארוע או תחרות שיקוימו על ידינו או בהשתתפותנו ושישתתפו בהם מעל 12,000 צופים ומשתתפים, ולא יאוחר מ-7 ימים מהארוע או התחרות, נעביר אליכם פירוט מלא ומדויק של מספר הכרטיסים שנמכרו באותו ארוע ומחיריהם, ובצירוף המחאה על סך השווה למחצית מחירי הכרטיסים שיימכרו מעל ל-12,000 כרטיסים כאמור.

3. מובהר בזה כי באם יהיו מחירים שונים לכרטיסים, יהא החלק המועבר אליכם החלק היחסי של מלוא התקבולים שיתקבלו עבור כרטיסי הכניסה לאצטדיון, ולפי כמות העולה על 12,000 כרטיסים כאמור.

4. כמו כן, אנו מסכימים ומצהירים כי במסגרת הכרטיסים הנמכרים לאצטדיון בכל תחרות או ארוע והנכללים ב-12,000 המקומות הקיימים באצטדיון, ייכללו גם כרטיסי מינוי שימכרו על ידינו מראש וכרטיסי הזמנה שיוצאו על ידינו ללא תשלום.

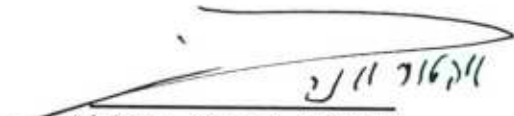
5. אנו מסכימים ומתחייבים לאפשר לכם ו/או לנציגיכם המוסמכים לבדוק את הפירוט והחשבונות וכל המסמכים הדרושים כדי לוודא את עמידתנו בהתחייבות זו.

6. סכומים שלא יועברו אליכם במועד האמור, ישאו ריבית והצמדה כדין, ותהיו רשאים לפעול לגבייתם ככל שתמצאו לנכון - כולל אפשרות מניעת תחרויות וארועים אחרים על ידינו, עד להסדרת החוב, ובתנאי שנקבל על כך הודעה מוקדמת של 15 יום.

7. התחייבות זו אינה באה לגרוע מההסדרים וההסכמים הקיימים בינינו לבינכם ו/או מי מטעמכם או לגוף המתפעל את האצטדיון, אלא להוסיף עליהם. כמו כן התחייבות זו תחול בנוסף לכל ההסדרים וההסכמים שיחתמו בעתיד בקשר לשימושינו באצטדיון טדי, וכל עוד נשתמש באצטדיון לצרכי תחרויות או ארועים.

8. העירייה רשאית לקזז כל סכום המגיע לה מאיתנו בגין הסכם זה.

ולראיה באנו על החתום

חתימת מורשי חתימה

אישור עו"ד/רו"ח

אני הח"מ עו"ד/רו"ח _____ מרחוב _____
מאשר בזה כי כתב התחייבות זה נחתם ע"י ה"ה _____
מורשי חתימה של _____

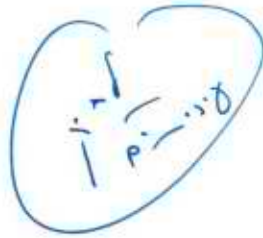
_____
עו"ד/רו"ח

מדינת ישראל
משרד האוצר - אגף התקציבים

הממונה על התקציבים

ה' באדר התשנ"ח
3 במרץ 1998
ת.98-19546

אל:
מר יעקב נאמן
שר האוצר

הנדון: עיריית ירושלים

1. כללי

עם כל הערכה לעיריית ירושלים ולעומד בראשה איננו יכולים להסכים לכך שער מסוימת, תהא חשיבותה ככל שתהיה, תהפוך לאיום על תקציב המדינה. עיריית ירושלים בחודשיים האחרונים מעלה מול משרד האוצר תביעות בהיקפים משמעותיים ביותר, וזאת בשעה שאין כל החלטות מחייבות בנושאים אלו ונושאים מוניציפליים מטופלים דרך קבע על ידי משרד הפנים במסגרת תקציבו, ללא מעורבות מיוחדת של משרד האוצר.

בבקשתך להלן התייחסות לשתי סוגיות והמלצות.

2. פיתוח תשתיות במזרח ירושלים

מצ"ב לעיוןך השתלשלות העניין בנושא פיתוח מזרח ירושלים, מגובה במסמכים הרלוונטיים, וממנה עולה בבירור כי ההחלטה היתה על הקצאת 130 מיליוני ש"ח בשנת 1997 בתנאים מסוימים ואין כל החלטה על תקציב נוסף בשנת 1998.

המלצה: בשנת 1998 צפויות להימשך עבודות הפיתוח שאושרו עוד בשנת 1997.

מוצע לפעול במהלך 1998 לתקצוב יתרת הסכומים שישלימו סך של 130 מיליוני ש"ח בכפוף להעברות מצד משרדי הממשלה וקצב התקדמות הפרוייקט לאורך השנה. מדובר בהעברה נוספת של 43 מיליוני ש"ח מתוכם נאלץ להוסיף 23 מיליוני ש"ח שלא מתקציב המשרדים.

ניתן לשקול תקצוב הפרוייקט בהיקף מסויים בשנת 1999 במסגרת סידרי העדיפויות שתקבע הממשלה לשנת 1999. יש להתנגד כמובן למתן התחייבויות לשנים עתידיות כדי למנוע קביעת סדרי עדיפויות לממשלה בטרם עת.

3. מענק בירה

לא נקבע כי משרד האוצר ישלים מענק בירה מעבר להקצאת משרד הפנים בשנת 1998. ככלל השיטה שמשרד האוצר מקצה מענק מיוחד מעבר למענק משרד הפנים היא שיטה פגומה שלא מוכרת לנו בתחומים אחרים.

המלצה: ניתן להמליץ לממשלה להקצות לעיריית ירושלים סכום נוסף בהיקף של 50 מיליוני ש"ח עבור פיתוח כביש מספר 4 בשנת 1998, במסגרת הצעדים המשלימים להגברת הצמיחה (אם תאושר התוכנית כולל מקורות מימון).

4. סיכום

אין בסיס לתביעות עיריית ירושלים ומעבר להמלצות שלעיל כל תוספת בשנת 1998 תחייב הפחתה במשרדים אחרים.

ב ב ר כ ה,
דוד מילגרום

העתק:
מר איתי אייגס - סגן הממונה על התקציבים משרד האוצר

מדינת ישראל

משרד האוצר - אגף התקציבים

ג' באדר התשנ"ח
1 במרץ 1998
ת.98-19352

אל
מר דוד מילגרום
הממונה על התקציבים

הנדון: פיתוח תשתיות במזרח ירושלים

בהתאם לבקשתך להלן סקירת השתלשלות העניינים בנושא שבנדון:

לקראת סוף שנת 1996 פנתה עיריית ירושלים בבקשה לתקצב תכנית לפיתוח תשתיות במזרח העיר, 145 מיליון ש"ח מיידית ו-575 מיליון ש"ח בתכניות רב שנתית.

לאחר סדרת דיונים ארוכה שהתנהלה בנושא בין העירייה וביננו, הוגשה, שלא על דעת האוצר, הצעת החלטה לועדת שרים לענייני ירושלים. בעקבות הדיון בועדה ולאור עמדת שר האוצר התקבלה החלטה יס' 7/ (מצ"ב) לפיה יוקצו בשנת 1997 130 מיליון ש"ח, מהם 60 מיליון מרזובה כללית אשר מותנים בהעמדת יתרת המקורות ע"י העירייה ומשרדי הממשלה האחרים.

מכיוון שההחלטה בנושא התקבלה בממשלה לאחר שהפקידים הוצאו מחדר הישיבות, זכור לי היטב כי שר האוצר הקודם מר דן מרידור למרות אהדתו לנושא, בצאתו מהדיון ציין שתי נקודות בהחלטה - ההתחייבות לשנת 1997 בלבד, והתניית ההקצאה מהרזובה הכללית בהעמדת המקורות המשלימים ע"י המשרדים והעירייה (MATCHING).

ידוע לי כי שר האוצר הקודם ראה חשיבות רבה לקידום הנושא, אולם למרות חשיבות זו הוא עמד על כך שלא תינתן התחייבות מעבר לשנת 1997 באותה עת.

במהלך שנת 1997 ליווה צוות משותף לעירייה ולממשלה את יישומן של החלטה יס' 10/ וההחלטה האמורה לעיל (יס' 7/). בדיוני הצוות הבהרתי מספר פעמים כי התקציב לנושא נקבע לשנת 1997 בלבד, וכי לא יכלל סכום כלשהו בתקציב לשנת 1998, אלא אם תתקבל החלטה אחרת ע"י הממשלה.

יתרה מכך, בדיונים וסיורים עם נציגי העירייה ובראשם מר איתן מאיר - המשנה למנכ"ל העירייה, מר יששכר בן חיים - גזבר העירייה ומר שלום גולדשטיין - היועץ לראש העיר, הובהרה נקודה זו מספר פעמים. בעניין זה ראה איזכור של דברי בסיכום הצוות בנושא קידום בניה במזרח ירושלים מיום 25/6/97.

במהלך הסיור האחרון שקיימתי עם אנשי העירייה, אשר התקיים לקראת סוף שנת 1997, ניתחנו יחדיו את מצב ההתחייבויות מהתקציב על מנת לוודא שהעירייה לא "מכניסה את המדינה להריון" בעניין זה, קרי שהשלמת כל הפרוייקטים שהוחל בביצועם אפשרית במסגרת התקציב שסוכם.

כמו כן נבחן במשותף תזרים המזומנים לפרוייקט, והסתבר כי הבעיות התזרימיות של העירייה נובעות מנושאים אחרים לגמרי. נכון לאותו מועד בעיות התזרים של העירייה נבעו מעיכוב של העברות כספים אחרים במסגרת התחשבות של העירייה עם משרד הפנים, ואילו ההוצאות החזויות של פרוייקט מזרח ירושלים עד לתום שנת התקציב 1997 לא חרגו מהמקורות שכבר הועברו לעירייה נכון לאותו מועד.

בהתאם לזאת הודעתי לנציגי העיריה כי לא יתאפשר לנו להעביר תקציבים נוספים בשנת 1997, אולם הבטחתי שלמרות שהחלטת הממשלה אינה מחייבת זאת, אמליץ על השלמת ביצוע הסכומים שנקבעו לשנת 1997 (ולא נוצלו) במהלך שנת 1998, בתנאים הקבועים בה (MATCHING), וכך גם המלצתי בפניך בעניין.

מיד עם אישורך לפעול להשלמת ביצוע ההחלטה בשנת 1998 (למרות שהדבר אינו מתחייב עפ"י נוסח ההחלטה) אישרנו לעיריה תקציב בסך 15 מיליון ש"ח, וזאת בהתבסס על ההשתתפות שגייסה ממשרדי הממשלה השונים לפרוייקט.

ב ב ר כ ה,

איתי אייגס

סגן הממונה על התקציבים

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ' בשבט התשנ"ז
28 בינואר 1997

ש מ ו ר

אל : חברי הממשלה
ראש עיריית ירושלים

מאת : מזכיר הממשלה

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. ים/7 של ועדת השרים לענייני ירושלים משיבתה ביום א', י"ח בשבט התשנ"ז (26.1.97):

ים/7. חיזוק הריבונות בירושלים

מ ח ל י ט י ס :

א. 1. ממשלת ישראל תפעל לחיזוק הריבונות הישראלית בירושלים ותקצה לשם כך את האמצעים ואת המשאבים הדרושים.

2. תינתן עדיפות לאומית לפיתוח ירושלים על כל חלקיה ולהשוואת התשתיות והשירותים בין שכונותיה היהודיות של העיר לבין שכונותיה הערביות.

3. תחזק נוכחות רשויות השלטון בשכונות הערביות בירושלים. תועמק אכיפת החוק שם ויתוגברו האמצעים לאכיפת החוק בשכונות אלה, ובראש וראשונה הנוכחות המשטרתית.

4. באמצעות אכיפת החוק ובאמצעים מדיניים ובטחוניים תימנע כל פעילות שלטונית ומדינית זרה בירושלים, המנוגדת לחוקי מדינת ישראל.

ב. 1. לאחר הקצאה של 130 מליון ש"ח במסגרת התקציב לשנת 1997 לפיתוח תשתיות ושירותים בשכונות הערביות בירושלים לפי מיתווה של פרויקטים שיאושרו ויסוכמו בין משרד האוצר לבין עיריית ירושלים.

2. הסכום הנ"ל יוקצה מן המקורות שיפורטו להלן ובתנאים כדלקמן:

(א) 60 מליון ש"ח - מתקציב המדינה (רזרבה)
- הקצאה זו מותנית במימוש סעיפים קטנים
(ב) ו-(ג) שלהלן.

(ב) 17 מליון ש"ח - מעיריית ירושלים.

(ג) 53 מליון ש"ח - מחוץ התקציבים של משרדי הממשלה השונים לשנת 1997.

לענין מימוש סעיף קטן (ג) שלעיל (53 מליון ש"ח) - להטיל על שרי האוצר ובטחון הפנים, ביחד עם ראש עיריית ירושלים, להגיע להסכמה עם חברי הממשלה האחרים לאיגום הסכום הנ"ל של 53 מליון ש"ח מתוך תקציבי המשרדים השונים וזאת על ידי שינוי בסדרי העדיפויות של המשרדים. ההסכמה שתושג בענין זה לגבי שינוי סדרי העדיפויות או הסכום הבלתי מוסכם שיוותר כדי להשלים את הסכום ל-53 מליון ש"ח יובאו לידיעתה ולאישורה של הממשלה, הכל לפי הענין.

ג. (1) לאשר את דרישת המשרד לבטחון הפנים לתוספת של 400 שוטרים לתיגבור הנוכחות המשטרתית בשכונות הערביות של ירושלים ולהקמת תחנת משטרה בעלות של כ-75.3 מליון ש"ח בדרך המימון שתפורט להלן.

(2) להטיל על השר לבטחון הפנים, ביחד עם שר האוצר, לבוא בדברים עם שר הבטחון על מנת לבדוק האפשרות להקצות את 400 השוטרים הנזכרים לעיל באמצעות שח"מ (שירות חובה משטרה) וזאת מתוך חיילי החובה המתגייסים לצה"ל.

(3) אם יתברר כי ניתן להקצות את 400 השוטרים מקרב המתגייסים לצה"ל כאמור בסעיף קטן (2) לעיל, תקוזז העלות הנדרשת למימון של 400 השוטרים או כל מספר אחר שיגוייס באמצעות שח"מ, מן הסכום של 75.3 מליון ש"ח הנזכר בסעיף קטן (1) לעיל. הסכום הנדרש בסעיף ג(1) לעיל יוקצה מתוך תקציבי המשרדים הממשלתיים בדרך ובאופן שסוכם עליו בסיפא של סעיף ב(2)(ג) בהחלטה זו.

ד. שר האוצר וראש עיריית ירושלים יגבשו הצעה מוסכמת למענק מיוחד - מענק הבירה, בהתאם לחוק יסוד: ירושלים. ההצעה שתגובש תובא לאישור הממשלה.

מענק הבירה, שיסוכם כאמור לעיל, יהיה גדול יותר מההקצבה שניתנה לעיריית ירושלים עד כה והמקורות לתוספת יבואו מתקציבי משרדי הממשלה השונים.

ה. ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה.

ב ב ר כ ה,

דן גוה

העתק: המנהלים הכלליים, משרדי הממשלה
הממונה על התקציבים, משרד האוצר

יעדים
ניהול ויזום פרויקטים
לבניה ופיתוח בע"מ

סיכום פגישה שהתקיימה ביום 25.6.97 במשרדי הרשות לפיתוח ירושלים

הנושא: קידום בניה במזרח ירושלים

השתתפו ה"ה:

מאיר ניצן - הרל"י
איתן מאיר - עיריית ירושלים
רינה זמיר - מחוז י-ם, משהב"ש
איתי אייגס - אגף התקציבים, האוצר
פסקואל ברויד, אורלי מועלם - הועדה המחוזית
עו"ד תמי רווח - יועצת משפטית
שאול בן שאול - ס/ מהנדס העיר
שלום גולדשטיין - יועץ ראש העיר, לערבים
נחמה סאס - הרל"י
ארי כהן - אדריכל
שמריהו כהן - יעדים
גדעון הוכפלד - יעדים

005 - מזי

1. כללי.

מאיר ניצן דיווח על ההתארגנות לקידום בניה במזרח ירושלים. המשימה העיקרית המיידית להשלים תוכניות לקדם תכנון ופיתוח התשתיות והשלמת איחוד וחלוקה. איתן מאיר פועל לקידום תשתיות בהיקף תקציבי של כ - 130 מיליון ש"ח והרל"י פועלת לקידום תכנון הבניה בתקציב 4 מיליון ש"ח מתוך ה - 130 מיליון ש"ח הנ"ל.

רינה זמיר חוששת מאי הבהירות בין הגופים הפועלים. יש לדאוג לחלוקת סמכויות ברורה.

איתן מאיר הודיע כי צוות קידום התשתיות ומבני ציבור יפעל בתאום עם הצוות לקידום הבניה למגורים.

2. פיתוח תשתיות.

איתן מאיר מוסר על ריכוז האינפורמציה לביצוע בהיקף של 130 מ' ש"ח. התקיימו פגישות עם נציגויות תושבי השכונות, שהביעו שביעות רצון מהתוכניות. הוכנה

יעדים
ניהול ויזום פרויקטים
לבניה ופיתוח בע"מ

חוברת עם ריכוז העבודות. דרוש תאום בין התוכניות לקידום בניה לתשתיות בעדיפויות, בתקציב ובעיתוי הביצוע.

3. תקציב.

איתי אייגס מדווח על תקציב האוצר. עד כה גוייסו כ - 50%. הפעילות נמשכת עם משרדי הממשלה השונים.

איתן מאיר דיווח על חלק התקציב ממקורות העיריה. בהוראת ראש העיר מכינים תוכנית לביצוע תשתיות בשנת 1998 בהיקף דומה.

איתי אייגס מבהיר כי בשלב זה אין החלטה על אישור תקציבי מעבר לזה שאושר לשנת 1997.

4. תאום קהילתי.

דווח ע"י שלום גולדשטיין כי נעשתה הכנה עם אנשי השכונות והמינהלות. צפוי מצידם שיתוף פעולה.

5. סיוע כספי לקידום הבניה.

הכוונה בעיקר לסיוע פרטני לתושבים. א. אייגס מדגיש שלא באמצעות פרויקט בנה דירתך שבוטל. מ. ניצן מעלה אפשרות שילוב בנקים למשכנתאות.

סוכם לקיים דיון בהתשתתפות מר אייגס עם מיכאלה גרזון ממש"ב"ש.

קיימת בעיית חוסר רישום קרקעות, המקשה או מונעת אפשרויות מישכון לטובת ההלוואות.

6. מסלול היתרי הבניה.

יש טענות על מסלול בירוקרטי ארוך ומיגע לצורך קבלת היתרים.

מ. ניצן מציע מסלול מיוחד לתושבים הערבים במזרח ירושלים.

א. מאיר לא בטוח שהבעיה היא במסלול הסטטוטרי. לדעתו הליך הרישוי בעיר השתפר והוא קצר למדי.

יעדים
ניהול ויזום פרויקטים
לבניה ופיתוח בע"מ

ש. בן שאול חושב שתהיה התנגדות למסלול מיוחד.
עו"ד ת. רווה מציעה למפות בעיות ספציפיות במגזר הערבי.

צוות הרל"י יעשה בדיקת ההליך בתאום עם מהנדס העיר תוך שימת דגש על
דרישות מיוחדות מהמגזר הערבי.

(הוקם בעיריה צוות מיוחד בראשות מר יוסי כהן יועץ ראש העיר לשכונות שאמור
לבחון סוגיה זו - צוות הרל"י ישתתף בדיוני הועדה הנ"ל).

רשם: גדעון הוכפלד

מזכר

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אלו:

ותאריך

22/2

סו האלבר

תיק מס

מאת:

הממונה על התקציבים

לשכת שר האוצר

הערות:

אריה יואל

22-02-1988

סימון:

98:15853

סל 28

יסקי אלה

בקרן נכסיה אלה

אלי ג' יואלס אלמו כי י

אסתר אלמו ^{מיוזמת} אלמו א' א' פ' י

בקרן סוף 2 במסגרת הוצאת הא"ב.

בהמשך נכס אסתר אלמו כספים

נאספים מהמספרים ורק בהקדמת המנהל

בתקופה שבין סוף יוני עד

אס"י

ואולם אלו אלה י. אלה

בסוף במחצית

מזכר

אל:

(לדוחכבות פנימית במשרד הממשלה)

התאריך

תיק מס

הממונה על התקציבים

מאת:

המיון:

סימוכין:

הוא מקום קרב מאוד אל
מ"ד 38 מאי 57 כן ג' ויטאם

בדואר הארץ ארץ הירדן הוא
למ"ד 38 מאי 57 כן ג' ויטאם
ש"ד 38 מאי 57 כן ג' ויטאם

במסגרת תחומי דיון עם אג"מ
היורה" ש"ד 38 מאי 57 כן ג' ויטאם
כן כן הארץ ארץ הירדן הוא
ש"ד 38 מאי 57 כן ג' ויטאם

א. יצחק
בנימין
3/3 א. יצחק

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم - القدس

גזבר העירייה
וראש המינהל הכספי
City Treasurer
and Head of the Financial Administration
رئيس الإدارة المالية

5 בפברואר 1998
73 - GIZ

לכבוד
מר איתי אייגס
סגן הממונה על התקציבים
אגף התקציבים
משרד האוצר
ירושלים

הנדון: תקציב אוצר להשקעות במזרח ירושלים

בהמשך לפגישה הקצרה שנערכה אתמול במשרדך בעניין בקשתנו להשלמת התקציבים למזרח ירושלים ונוכח העובדה שלטענתך, קיים קושי באיתור מקורות לשלמת התחייבות אוצר בגין השקעות במזרח ירושלים, הריני להדגיש בפניך העובדות הבאות:

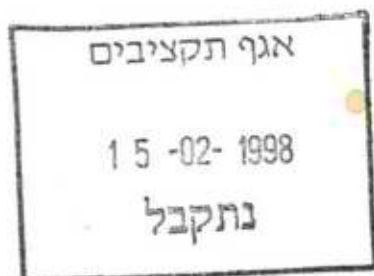
- (1) בישיבת עבודה ב-28/10/97 הצגנו בפניכם תמונת מקורות עדכנית שהיתה צריכה להיות מגובה ב-Matching אוצרי (מתוך 60 מיליון). הודעת בזמנו כי תקציב הרזרבה הכללית אזל, ולפיכך העברת התקציב תעשה בתחילת שנת הכספים 1998.
- (2) עפ"י תחשיבנו, אנו זכאים להשלמת Matching, כנגד גיוס מקורות! רצ"ב, העתק מכתבי אליך בעניין, לפיו אנו זכאים לקבל כבר עתה 20 מיליון ש"ח.
- (3) על אף האמור לעיל, אנו בקשנו ומבקשים עתה להשלים את מלוא הסכום, דהיינו להקציב 38 מיליון ש"ח.
- (4) אני מבקש להדגיש:

(I) אנו נמצאים בעיצומם של העבודות. הליכי ההתקשרות נעשו בהנחה שאנו נקבל התקציב, בתחילת השנה.

(II) שר האוצר, פרופ' י. נאמן הביע תמיכתו בפרוייקט והודיע כי משרד האוצר יכבד את התחייבויותיו ואף מעבר לכך.

(III) חזקה עלינו שתסייעו בידינו ותעמידו לרשותנו את התקציבים המוסכמים. עם זאת יש חשיבות קריטית לכך שהתקציב יאושר לאלתר!

בברכה
בן-חיים יששכר

העתק:
פרופ' י. נאמן - שר האוצר
ח"כ א. אולמרט - ראש העיר
מר ר. דינור - מנכ"ל העירייה
מר ד. מילגרום - הממונה על התקציבים
מר א. מאיר - המשנה למנכ"ל עיריית ירושלים
מר א. וייסמן - אגף התקציבים, משרד האוצר.

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم - القدس

גזבר העירייה
ראש המינהל הכספי
City Treasurer
and Head of the Financial Administration
رئيس الإدارة المالية

5 בפברואר 1998
73 - GIZ

לכבוד
מר איתי אייגס
סגן הממונה על התקציבים
אגף התקציבים
משרד האוצר
ירושלים

הנדון: תקציב אוצר להשקעות במזרח ירושלים

בהמשך לפגישה הקצרה שנערכה אתמול במשרדך בעניין בקשתנו להשלמת התקציבים למזרח ירושלים ונוכח העובדה שלטענתך, קיים קושי באיתור מקורות לשלמת התחייבות אוצר בגין השקעות במזרח ירושלים, הריני להדגיש בפניך העובדות הבאות:

- (1) בישיבת עבודה ב-28/10/97 הצגנו בפניכם תמונת מקורות עדכנית שהיתה צריכה להיות מגובה ב-Matching אוצרי (מתוך 60 מיליון). הודעת בזמנו כי תקציב הרוזבה הכללית אזל, ולפיכך העברת התקציב תעשה בתחילת שנת הכספים 1998.
- (2) עפ"י תחשיבנו, אנו זכאים להשלמת Matching, כנגד גיוס מקורות! רצ"ב, העתק מכתבי אליך בעניין, לפיו אנו זכאים לקבל כבר עתה 20 מיליון ש"ח.
- (3) על אף האמור לעיל, אנו בקשנו ומבקשים עתה להשלים את מלוא הסכום, דהיינו להקציב 38 מיליון ש"ח.
- (4) אני מבקש להדגיש:

(I) אנו נמצאים בעיצומם של העבודות. הליכי ההתקשרות נעשו בהנחה שאנו נקבל התקציב, בתחילת השנה.

(II) שר האוצר, פרופ' י. נאמן הביע תמיכתו בפרוייקט והודיע כי משרד האוצר יכבד את התחייבויותיו ואף מעבר לכך.

(III) חזקה עלינו שתסייעו בידינו ותעמידו לרשותנו את התקציבים המוסכמים. עם זאת יש חשיבות קריטית לכך שהתקציב יאושר לאלתר!

בברכה
בן-חיים יששכר

העתק:
פרופ' י. נאמן - שר האוצר
ח"כ א. אולמרט - ראש העיר
מר ד. דינור - מנכ"ל העירייה
מר ד. מילגרום - הממונה על התקציבים
מר א. מאיר - המשנה למנכ"ל עיריית ירושלים
מר א. וייסמן - אגף התקציבים, משרד האוצר.

91

18.8.81

18.2.98

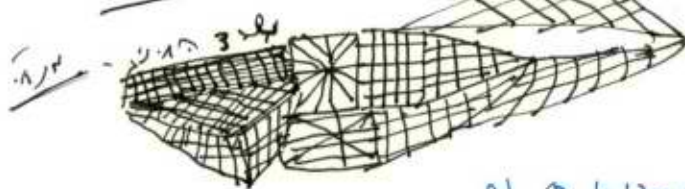
מחירי, מחירי, מחירי

מחירי - מחירי - מחירי

מחירי - מחירי - מחירי

מחירי - מחירי - מחירי

מחירי - מחירי - מחירי

מחירי
מחירי
מחירי
מחירי
מחירי

מחירי - מחירי - מחירי

מחירי - מחירי - מחירי

2.3.98

33 כס

מחירי - מחירי - מחירי

97 מחירי

מחירי - מחירי - מחירי

מחירי - מחירי - מחירי

מחירי - מחירי - מחירי

מחירי - מחירי - מחירי

600

(להתכתבות פנימית במשרד הממשלה)

מזכר

אל:	יו"ר - אלסר הר	התאריך	3.3.98
מאת:	אל"ם אורבך - טל"ר	חיק מס'	
הנדון:	הגז"ב		

סימוכין:

ונתנה להעביר את הנידון נכבד
למנהל הכללי וא"ם אורבך ומוקצים

גז"ב

אורבך

8/3

ר"ק'
נת' אי.ד.מ.ג.
אס"ת המכתב
תואם ד"ר פל"ר

אורבך

הא"ר

הת שר האוצר

08-03-1998

מסי מסמך

ח"ת

מדרף 1010

רונית שוורץ
מנהלת מטה שר האוצר

הערה: ח"ת מסמך
רח' קפלן 1, ירושלים 91131 טל' 5317111 פקס' 5635769

אגף תקציבים
01-03-1998
בתקבל

600

כ"ט בשבט התשנ"ח
25 בפברואר 1998
ת.98-20141

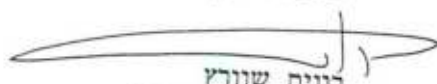
לשכת שר האוצר
ירושלים

לכבוד
מר חיים מילר
מ"מ ראש העיר ירושלים
יו"ר התנועה לשמירת זכויות הציבור
הדתי והחרדי בישראל
ת.ד. 5353
ירושלים 91052

שלום רב,

הריני מאשרת בתודה קבלת מכתבך מיום 5 בפברואר 1998, אל שר
האוצר, מר יעקב נאמן.
מכתבך הועבר לעיון ובדיקה של הגורמים המקצועיים במשרד האוצר.

בכבוד רב,

רונית שורץ
מנהלת מטה שר האוצר

פקס' 5635769

טל' 5317111

רח' קפלן 1, ירושלים 91131

אגף תקציבים

01-03-1998

בתקבל

לשבת שר האוצר

ירושלים, כ"ח בטבת התשנ"ח
26 בינואר 1998
ת.98-9974

שר

י.א.ג.
11.2.98

גב' אורה אחימאיר
מנהלת המכון

600

לכבוד
פרופ' אברהם (רמי) פרידמן
ראש המכון
מכון ישראל לחקר ישראל
רח' רד"ק 20א'
ירושלים 92186

שלום רב,

הריני מאשרת בתודה קבלת מכתבך מיום 22 בינואר 1998, אל שר האוצר, מר יעקב נאמן.

החומר יועבר לעיון השר עם שובו מחו"ל במהלך חודש פברואר. במקביל המחקר בנושא צור הדסה מועבר לעיון ובדיקה של הגורמים המקצועיים במשרד האוצר.

בכבוד רב,

רונית שוורץ
מנהלת מטה שר האוצר

העתק:
מר דוד מילגרום-הממונה על אגף התקציבים

כ"ד טבת, תשנ"ח

22 ינואר, 1998

לכבוד

שר האוצר - יעקב נאמן

משרד האוצר

קרית הממשלה

ירושלים

לשר האוצר יעקב נאמן שלום רב,

פנייה דחופה

מעודדים מהמתפרסם בתקשורת, על פגישה בין ראש הממשלה ראש העיר ושר האוצר במטרה לחזק את ירושלים כחלק ממאבק דמוגרפי שמטרתו למנוע את הירידה בחלקה של האוכלוסייה היהודית בעיר, אנו רוצים להדגיש את החשיבות שיש לתת לתכנון **סובב ירושלים**.

בימים אלה מנסים לקדם בניית עיר חדשה בצור הדסה. עיר זו מתוכננת לגדול לכדי 30,000 אלף יחידות דיור וככזו היא תהווה איום אמיתי על חוסנה של ירושלים (וגם על מעמדה הכלכלי - חברתי של בית שמש). מצורף מחקר שהסתיים השבוע במכון ירושלים לחקר ישראל ועיקרו דיון במשמעותה של צור הדסה גדולה.

ירושלים חייבת למצות את פוטנציאל הגידול שלה מול הגידול המהיר של האוכלוסייה הערבית. ירושלים חייבת לדאוג לכך שאוכלוסייתה תהיה אוכלוסייה חזקה, ואין להסתפק בגידול מספרי. רבות מהערים המרכזיות במטרופולינים סובלות מבריחה של אוכלוסייה חזקה, יש ללמוד מנסיון ולמנוע את הנזק מירושלים.

יש להעדיף גידול ממזרח לירושלים - במעלה אדומים על גידול ממערב לעיר.

אורה אחימאיר

מנהלת המכון

פרופ' אברהם (רמי) פרידמן

ראש המכון

מכון ירושלים לחקר ישראל

עיקרי דברים

- א. פיתוח עיר שמוצע להקימה במרחב מבוא ביתר-צור הדסה, בהיקף של 30 אלף יחידות דיור, נוגד את כל התכניות המחוזיות והארציות המאושרות, סותר את המדיניות שנקבעה בתכנית האב לישראל 2020, ומהווה תקדים לצורת קבלת החלטות בלתי תקינה במערך התכנון הארצי.
- ב. הקמתה של עיר גדולה בצור הדסה אינה עולה בקנה אחד עם היעד המרכזי של ממשלות ישראל, הגורס כי יש לבסס את חוסנה החברתי והכלכלי של ירושלים כבירת ישראל. יעד זה קיבל ביטוי בתכניות השונות למרחב ירושלים באמצעות דגש על פריסת אוכלוסייה ופעילויות כלכליות, תוך העדפה ברורה של העיר מול הפריפריה.
- ג. כתוצאה מהרחבה ניכרת של צור הדסה עשויה ירושלים להיפגע בהיבטים הבאים:
1. יחולו שינויים במאפייני האוכלוסייה וביחס המספרי שבין ערבים ליהודים, ובין יהודים חילוניים ומסורתיים לבין יהודים חרדים. שינויים אלה יחלישו עד מאוד את כושר המשיכה של ירושלים בעתיד לאוכלוסייה צעירה, משכילה ומבוססת. תהליך דומה עבר על ירושלים בהקשר של מבשרת ציון, והשלכותיו על העיר היו שליליות מאוד.
  2. יחול שינוי לרעה במצבה הכלכלי של העיר, הנובע מעזיבה של משפחות מבוססות וצעירים שייפתחו בפניהם אפשרויות תעסוקה חדשות ומושכות יותר בבית שמש, במודיעין, בקריית גת או אפילו באשדוד (עם השלמת כביש מס' 39).
  3. היצע הדיור המגוון סמוך לירושלים, יצמצם את הצורך בהתחדשות של שכונות בעיר, יגרום לתהליכי בליה של מרקמים עירוניים ותיקים ויפסיק את תהליכי החידוש והציפוף של שכונות ותיקות הטעונות שיקום.
  4. הקמה של עיר חדשה היא תהליך הדרגתי. לאחר שכונות המגורים מוקמות מערכות שירותים, וככול שהיישוב גדול יותר, מערכות אלה מפותחות ובלתי

תלויות בעיר הגדולה הסמוכה. כך גם בתחומי החינוך העל-יסודי ובמערכות המסחר והתרבות. כינונם של שירותים אלה יגביר את הנתק של העוזבים מירושלים לצור הדסה. (שלבי הפיתוח במבשרת ציון והקמת קניון הראל באותו יישוב הם דוגמה לתהליך המתואר).

5. עזיבתה של אוכלוסייה מבוססת לפרברים, גורמת לאבדן הכנסות לעירייה מארנונה ומהיטלים שונים. מצב זה יוצר נטל כבד יותר על האוכלוסייה הנותרת ופיחות ברמת השירותים. התוצאה הבלתי נמנעת היא ירידה בשביעות הרצון של התושבים בעלי היכולת הנושאים בעול, ופגיעה באיכות החיים של התושבים כולם. בירושלים, חמור העניין במיוחד בשל מצבה הכלכלי הנחות וריבוי האוכלוסיות החלשות בתוכה.

6. העזיבה של אוכלוסייה מבוססת, בעיקר כזאת שאינה חרדית, תפגע בקיומה של חברה אזרחית תקינה בירושלים ותחליש את התפקוד של המוסדות האזרחיים בעיר.

ד. הדחף להקמת עיר חדשה בצור הדסה, נומק במחסור הקיים בירושלים בעתודות קרקע, המונע את המשך התפתחותו של היישוב היהודי בעיר. בדיקות שנערכו לאחרונה, על ידי צוותי תכנון העוסקים בתכנית האסטרטגית של עיריית ירושלים, הוכיחו שלטענה זו אין על מה לסמוך. עתודות הקרקע ואפשרויות הפיתוח בעיר יספיקו לשנים רבות, ובצירוף עתודות הקרקע של ערי הלוויין, הנמצאות כבר בתהליכי בנייה, יש בהן כדי לענות על כל הביקושים לשנת המטרה ואף מעבר לכך, ועוד להותיר עודף גדול של עתודות קרקע לפיתוח בעתיד.

ה. הכיוונים הנוחים להמשך הבנייה והפיתוח של ירושלים, מבחינה טופוגרפית ומבחינה נופית וסביבתית, הם על גב במת ההר לכיוון צפון, צפון מזרח או צפון מערב. כל עוד לא נקבע בהסכם עם הרשות הפלסטינית עתידו של מרחב ירושלים, נשאר שאלת כיווני הפיתוח פתוחה, ואין זה מן הראוי לקבוע אותה, לפני כינונו של הסדר כזה, על ידי משיכת הבנייה מערבה. יתר על כן, המפה היישובית שנוצרה במהלך 30 השנה האחרונות, שינתה במידה רבה את התייחסותה של ירושלים אל המרחב הסובב אותה. יישובים כמו מעלה אדומים, פסגת זאב ואחרים משתייכים עתה למרחב המטרופוליני של העיר, ומקיימים עמה זיקות חברתיות ותעסוקתיות הדוקות. לאור ההתקדמות בתהליכי השלום והמשא ומתן העתידי על מרחב ירושלים,

אין להיחפז בקביעת עובדות יישוביות ממערב לעיר. קביעה כזאת עלולה לצמצם את הגמישות בהכוונת אוכלוסייה, בהתאם למדיניות אכלוס שתקבע ממשלת ישראל בעתיד.

הקמתה של עיר גדולה בצור הדסה מעמידה אפוא בסימן שאלה את התובנה של התפיסה הגאופוליטית-המרחבית, ומצמצמת את האפשרויות של יישובים כמו מעלה אדומים ואחרים, לחבור אל ירושלים – מדיניות עליה הצהירו כל ממשלות ישראל בעבר.

ו. הקמתה של עיר חדשה בצור הדסה, תהווה תחרות לערי הלוויין האחרות הנמצאות בשלבי בנייה, ובעיקר לעיר בית שמש. עיר זאת, האמורה להיות השנייה בגודלה במחוז ומתוכננת ל-150,000 תושבים, טרם הגיעה לשלב ההמראה מבחינה חברתית וכלכלית. יישוב עירוני חדש המצוי בינה לבין ירושלים ובו אוכלוסייה מבוססת, יגרום לעזיבה סלקטיבית של תושבים מבוססים מבית שמש אל העיר החדשה. צור הדסה עשויה להתחרות באכלוס גם עם מעלה אדומים. העיר החדשה תציע יתרונות רבים מאלה הקיימים במעלה אדומים, הן באשר למיקום בתוך הקו הירוק ובקרבה לאזור המרכז והן באשר לתנאי האקלים. אם יתווספו על יתרונות אלה תדמית חיובית והיצע זול של יחידות דיור, תיווצר תחרות קשה עם כל ערי הלוויין הקיימות.

ז. במרחב גאוגרפי כה קטן בתחום הרי ירושלים, אין מקום לחמש ערים חדשות יחסית, הנמצאות כולן בשלבי גיבוש ובנייה (בית שמש, מעלה אדומים, גבעת זאב, ביתר עילית ואפרת). אין בירושלים די אוכלוסייה להזין את כולן, והתחרות ביניהן לא תאפשר לאף אחת, להגיע לכלל ביסוס מעמדה החברתי והכלכלי בטווח זמן סביר.

ח. יש הגורסים כי בנייה רחבת היקף בצור הדסה תאפשר, מאוחר יותר, לצרפה לתחום השיפוט של ירושלים. גרסה זו אין לה על מה לסמוך. ניסיון העבר הראה כי לא ניתן היה לצרף אל העיר אפילו יישובים כפריים קטנים כבית זית ומוצא, קל וחומר יישובים עירוניים כמו מבשרת ציון או צור הדסה – המתוכננת לאוכלוסייה גדולה פי שלושה מזו של מבשרת ציון.

ט. השארת צור הדסה במתכונת ובאופי של יישוב קהילתי קטן ומוגבל בגודלו ובשירותיו עשויה לשרת טוב יותר את האינטרסים של ירושלים. יימצא בה פתרון למבקשי

דיור צמוד קרקע ודיור בצפיפויות נמוכות, והאוכלוסייה תמשיך לקבל שירותים מרכזיים בירושלים. העוברים לצור הדסה יזכו לתנאים אלה בתוך מרחב ירושלים. אולם אם תוקם במקום עיר גדולה, בצפיפויות עירוניות רגילות, לא יהיה בה ייחוד לאוכלוסייה הרחבה וזו תרחיק נדוד אל עבר מישור החוף בחיפוש אחר סוג המגורים צמוד הקרקע המועדף עליה. מבחינה זו, מתאימה צור הדסה ליישוב קהילתי פרברי הסמוך לירושלים, המספק דיור צמוד קרקע אותו קשה להציע בתוך העיר.

י. אחת הרעות החולות של ההתפתחות האורבנית בארץ ובעולם הוא יצירת הרצפים המבוזים בין ערים. בלשון מקצועית מכונה תהליך כזה "התפתחות סרט" (Ribbon Development). התפתחות כזאת לא רצויה מטעמים רבים, כלכליים וחברתיים. מבחינה כלכלית, סוג בינוי כזה מבזבז משאבי קרקע, גורם להארכת תשתיות, לריבוי כפילויות בשירותים ולגידול ניכר בתנועה הממונעת. מבחינה חברתית לא נוצר גיבוש קהילתי וזהות יישובית. התהליך מתרחש בדרך כלל לאורך ציר תנועה ראשי בין שני מרכזים עירוניים גדולים. אם לאורך ציר כזה נמצאים עונגים יישוביים נוספים, התהליך מואץ. על פי התכנון הנערך כיום, אמורה העיר צור הדסה להשתרע מערבה עד למושב מטע, ומזרחה עד ליישוב החרדי ביתר עילית. מצב שבו בית שמש מצויה מצד אחד, ירושלים מצד שני וכביש מס' 39 נמתח ביניהן – כשצור הדסה מצויה בתווך – הוא מרשם בדוק ל"התפתחות סרט" שתחבר בין ירושלים לבין בית שמש. התפתחות כזאת היא בניגוד לכל התכניות השואפות למונעה – הן משיקולים של יעילות כלכלית כאמור, והן משיקולים של פגיעה חזותית בנוף ונזק למשאבי הטבע.

יא. התכנית המוצעת תפגע במרקם היישובי והחברתי של המועצה האזורית מטה יהודה, כתוצאה מהפיכת מספר מושבים לפרברים של העיר המוצעת, אשר בסופו של תהליך יתחברו אליה פיסית ויאבדו את אופיים וגיבושם החברתי.

יב. מנהל התכנון במשרד הפנים והמועצה הארצית העליונה לתכנון, הם המופקדים על הקמת עיר חדשה בארץ. גופים אלה רואים את התמונה הכוללת של המערך היישובי בארץ, ומנווטים את פריסת האוכלוסייה במדינה. מנהל התכנון אינו שותף לתכנון העיר החדשה, העומדת בסתירה מוחלטת לתכניות הארציות שאישר ולמדיניות שהתגבשה בתכנית האב לישראל 2020. תהליך התכנון הוא אפוא בלתי תקין, ונעשה על ידי משרדי ממשלה שעניינם העיקרי מקרקעין, בנייה ופיתוח.

למשרדים אלה צורפה חברה עירונית מירושלים שעיסוקה בפיתוח תשתיות ולה אינטרס כלכלי מובהק לבצע עבודות פיתוח. עם כל ההערכה לחזון הפיתוח, לא יעלה על הדעת להפקיד תכנון ארצי בידי גופים בעלי אינטרסים צרים בתחום הקרקעות, התשתית או הנדל"ן המסחרי. לכן, ההליך התכנוני לוקה בחוסר סבירות, בלשון המעטה.

יג. תכניות המתאר הארציות והמחוזיות, רואות כולן במרחב ההר הגבוה של הרי ירושלים את האזור הירוק החוצץ בין שני המטרופולינים, תל אביב וירושלים. אזור חיץ זה אמור להיות מרחב מחייה המאפשר לתושבי המטרופולינים בילוי פנאי ונופש בחיק הטבע. האזור הוגדר כ"נוף כפרי פתוח", "חורש טבעי", "אזור משאבי טבע", "שטח לשימור משאבי מים", והגדרות אחרות שיש בהן עדות לרצון ולצורך החיוני בשמירת המרחב פתוח ובלתי מבונה. בלשון התכנית הארצית, "באזור ההררי בין ירושלים לבית שמש יש לשמר שטחים פתוחים רבים ככול האפשר, ולהימנע מהקמת יישובים חדשים ומפיתוח מחוץ לתחומי היישובים הנוכחיים". תכנית האב לישראל 2020 עמדה בהרחבה על חשיבות המרחבים הפתוחים, בגורסה אסטרטגית פיתוח של "שמירה על המרחבים הפתוחים – הבלטת ייחודם, איכותם והיתרונות שבגודלם וברציפותם". לשטחים הפתוחים חשיבות נופית רבה כמבואה אל ירושלים, וכריכוז הגדול ביותר של מורשת התרבות ומורשת התנ"ך בארץ. כל פגיעה באזור היא פגיעה בערכים שאין להם תחליף. הערך התיירותי הגדול, שהוא גם ערך כלכלי מדרגה ראשונה, יאבד בהדרגה עם הגברת הפיתוח האורבני במרחב רגיש זה. הכול מסכימים אפוא עם העקרונות האלה ומבינים את חשיבותם – מדוע אם כן מתנהל תהליך הכנה של תכנית מתאר לעיר גדולה וחדשה במרחב צור הדסה, בניגוד מוחלט לעקרונות מקובלים ובאזור הרגיש כל כך מבחינה סביבתית?

יד. האיומים על הסביבה הנובעים מהקמתה של העיר ברורות מאליהן. עיר מחייבת מערכות כבישים המוליכים אליה, מתקני ביוב, תחנות מיתוג, קווי מתח עליון ומתח גבוה, קווי תקשורת ומתקנים אחרים. כל אלה יעצימו וירחיבו אל מעבר לגבולות העיר את הפגיעה בסביבה הטבעית, ישחיתו נוף קדומים של הרי ירושלים, יצמצמו את החדרת מי התהום לאקוויפר, יחמירו את סכנת הזיהום של מי התהום וימנעו מתושבי המדינה מרחבי נופש. תמ"א 31 הגדירה את האזור של העיר המוצעת כשטח לשימור משאבי מים, שבו הכיסוי הסלעי מאפשר חלחול מהיר אל אקוויפר ההר ומשם למאגר מי התהום שבמישור החוף. אין ספק שעיר בהיקף

המתוכנן, שתמשיך לצמוח ותצמיח סביבה אזורי תעסוקה ומגורים במושבים, תהווה סכנה פוטנציאלית לפגיעה במשאב חיוני זה.

טו. לפני שנים ספורות, ערך צוות תכנון מקצועי בחינה של חמישה אתרים להקמת עיר חדשה בין ירושלים לקריית גת. מרחב צור הדסה היה אחד מחמשת האתרים האלה. הצוות הבודק הגיע למסקנה חד משמעית ששני אתרים אינם מתאימים להקמת עיר: זה של צור הדסה וזה של הר שוכה. בלשון עורכי הבדיקה, "בתום שלב א' של העבודה נקבעו 2 אתרים כבלתי מתאימים לסוג הפיתוח העירוני המבוקש והם הוצאו מהמשך הבדיקה".

מה אם כן הביא לכך, שלאחר זמן לא רב – מבלי שיחול שינוי במצב הטופוגרפי, הקרקעי, התכנוני והאקלימי של האזור – אותו אתר עצמו נמצא מתאים להקמת עיר חדשה בהיקף כה גדול?

זאת ועוד, אותו צוות מקצועי (שחלק ממנו מועסק בתכנון העיר כיום) קבע מפורשות כי אתר צור הדסה "מתאים לפיתוח פרברי בצפיפות של 1 יח"ד לדונם ברוטו... לאחר ההפחתות הדרושות בגין דרכים, שירותים ציבוריים ופחת טבעי בשטח האתר, [תתאפשר] בניית מגורים צמודי קרקע בצפיפות נטו ממוצעת של כ-2 יח"ד לדונם. פיתוח צור הדסה בקיבולת של 3,000 עד 5,000 יח"ד לכל היותר, ישמור על האופי הפרברי ואיכות המגורים הקיימת והמתוכננת ליישוב, לא יפגע באתרים וערכי טבע סמוכים, ויאפשר קיום רמה נאותה של שירותים מקומיים, מעבר למתאפשר בגודל האוכלוסייה של היישוב הנוכחי".

אכן, דבר דבור על אפנו: לא חל כל שינוי במרחב, ומה שהיה נכון לפני מספר שנים שריר וקיים גם היום. ראוי אפוא לאמץ את מסקנות צוות הבדיקה כלשונן. חברת תה"ל קבעה באותה בדיקה כדלהלן: "הטופוגרפיה של אזור א' [הוא האזור של צור הדסה] חנה הררית ודורשת הרבה יותר משאבים לבניית עיר מאשר בשטח ב'—די הגבעה-מישורי. כמו כן תיווצר פגיעה קשה בנוף ההררי היפה והמיוער של אזור א' הכולל בתוכו שמורות טבע ועל כך חבל".

יש להקשות ולשאול – איזה שינוי משמעותי עבר על מרחב הרי ירושלים בשנים האחרונות? אילו תהליכים יצרו תנאים חדשים שלא עמדו לפני מתכנני העבר? האם גלי העלייה לארץ עדיין שוטפים אותנו? האם נוספו למדינה משאבים חדשים שלא הכרנו קודם? האם הריבוי הטבעי גדל? האם התנאים הגאולוגיים והטופוגרפיים השתנו? לא ניתן לקבל כל הסבר רציונלי לשינוי הפתאומי במדיניות התכנון, גם לא בחוברת המהודרת שהפיק הצוות המתכנן את העיר.

טז. קיים בארץ רעיון המתבסס על ראייה אסטרטגית של שמירה על הגבול המערבי של מדינת ישראל, על ידי יישובים עירוניים הפרוסים לאורכו. רעיון זה מכונה "תכנית הכוכבים". רבים אינם מסכימים עם הרעיון, ובעיקר לא הגופים ה"ירוקים". מכל מקום, פיתוח עיר גדולה בצור הדסה, בתהליך מואץ, יפגע באתרים המוצעים על פי התכנית בחבל עדולם דליל האוכלוסייה, בעוד שבמרחב צור הדסה כבר הוקמה סמוך לקו הירוק העיר ביתר עילית.

יז. הליכי התכנון הפגומים, באים לידי ביטוי גם בנושא הקידום הבלתי מתואם של תכנית מ"י/873 מקב"ת מבוא ביתר א'. קיימת כוונה להקים שכונה עירונית בצמוד למבוא ביתר ומצפון לצור הדסה. נכון שהאתר המוצע, במסגרת גאוגרפית מצומצמת, אינו רגיש מבחינה אקולוגית; אולם ההשלכות הסביבתיות שלו על מרחב גדול יותר עשויות להיות בעלות משמעות סביבתית רבה. יש חשיבות אקולוגית-ביולוגית רבה לשמירה על רצף פתוח ובלתי מבונה בין שמורות הטבע הפזורות באזור, כדי להבטיח את המערכות הטבעיות בשמורות עצמן. התכנית המוצעת, אמורה לקטוע את הרצפים הבלתי מבונים בין שמורת סנסן לשמורת נחל רפאים למשל, ובכך היא עלולה לפגוע קשות במערכות הביולוגיות של הצומח והחי במרחב כולו.

יח. ההחלטה לתכנן עיר גדולה במרחב צור הדסה אינה נסמכת על ניתוח תחבורתי אזורי. במסמך עבודה של תכנית פיתוח למרחב ירושלים-תל אביב נבחנה משמעות כביש מס' 39, החיוני להמשך גידולה של בית שמש. מסקנת המומחים הייתה כי לאור הגודש הצפוי בכביש מס' 39 ומגבלות קיבולתו, יש להימנע מפיתוח מגורים פרבריים במרחב צור הדסה-מבוא ביתר. על כן, ממליץ הדו"ח שלא להוסיף פיתוח מגורים ברכס המשתרע מביתר ועד נס הרים.

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية أورشليم - القدس

גזבר העירייה
וראש המינהל הכספי
City Treasurer
and Head of the Financial Administration
رئيس الإدارة المالية

כ"ז טבת, תשנ"ח
25 ינואר 1998
53 - GIZ

טארה

600

מר איתי אייגס
סגן הממונה על התקציבים
משרד האוצר
ירושלים

לכבוד
מר דוד מילגרום
הממונה על התקציבים
משרד האוצר
ירושלים

הנדון: השקעות תשתית במזרח ירושלים

הרינו מתכבדים להגיש לכם נתוני פרויקטים, נתוני ביצוע ומצב המימון הפרוייקטאלי של הפרוייקטים המתבצעים בעיריית ירושלים לשיקום ופיתוח תשתיות במזרח ירושלים. פרויקט זה לא היה יוצא לדרך אלמלא הכרתו של משרד האוצר וחשיבות הפרוייקט והתקציב הנדיב שהעניק לנושא זה. יש במסגרת התקציב לשנת 1997 כדי להוות בסיס לתוכנית רב שנתית. לצערינו, בשל אילוצים הנגזרים מתפקידכם נבצר מכם להשתתף בסיור שנערך במזרח העיר בהשתתפות שר האוצר מר יעקב נאמן, שר האוצר לשעבר מר דן מרידור וראש העיר ח"כ אהוד אולמרט. בהתאם להנחיית שר האוצר, אנו מצרפים בזאת את הדו"ח ובמקביל יוזמים פנייה לקיים עמכם ישיבה בנדון.

ב ב ר כ ה ,

מר איתן מאיר
המשנה למנכ"ל וראש המינהל הפיננסי

בן-חיים יששכר
גזבר העירייה וראש המינהל הכספי

העתק:
פרופ' יעקב נאמן - שר האוצר
ראש העיר - ח"כ א. אולמרט
מנכ"ל העירייה - מר ר. דינור
מר אלכס ויסמן - רכז רשויות מקומיות / אגף תקציבים

כ"ז ספרא I, ת.ר. 775, ירושלים, 91007, טלפון 02-6297856, פקס 02-6296372

I Safra Square POB 775, Jerusalem, 91007, Israel, Tel. 02-6297856 Fax. 02-6296372

ميدان سفرا I, ص.ب. ٧٧٥, أورشليم - القدس ٩١٠٠٨, هاتف ٠٢-٦٢٩٧٨٥٦, فاكس ٠٢-٦٢٩٦٣٧٢.

ושלים
Municipality
إقليم القدس

ראש העיר
Mayor of
Jerusalem
رئيس البلدية

ירושלים, כ"ה בטבת התשנ"ח
23 בינואר 1998

לכבוד
חה"כ אופיר פינס
כנסת ישראל
ירושלים

חה"כ פינס הנכבד,

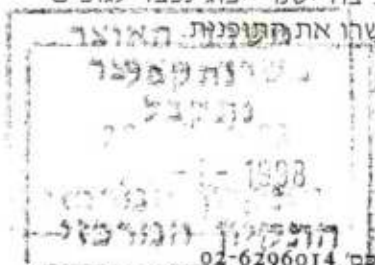
קיבלתי את מכתבך בעניין תוואי כביש מס' 9 על מדרון ליפתא בירושלים ואני מודה לך על פנייתך.
התוואי שהינך מציע, כחלופה לתוואי שתוכנן ע"י קק"ל בהסכמת העירייה, נבחר בשעתו כחלק
ממספר חלופות.

חסרונותיו היו כדלקמן:

- התוואי נצפה מבתי התושבים בשכונת רמות. כלל ידוע הוא שגלי הרעש נעים כגלי ראייה. לכן עדיף תוואי כביש שאינו נצפה מכביש נצפה.
- התוואי שנבחר יעבור אמנם מתחת לבתי התושבים, אולם בגלל תוואי הטופוגרפיה הוא לא יהא נצפה ולכן מטרדי הרעש יהיו מופחתים.
- התוואי עובר קרוב לבתי ליפתא וחוצץ בינם ובין העמק הנהדר המהווה המשך של האגף החזותי של ליפתא. לכן הוא יגרום למפגע רציני באחד מאתרי הנוף היפים ביותר של ירושלים.
- התוואי עובר במדרון הדרומי והמיוער של עמק הארזים ויגרום לפגיעה גדולה ביער הנטוע לאורך מדרון זה.
- בהמשכו ועל מנת להתחבר לכביש מס' 9 הקיים (רח' יגאל ידון), הוא "פוצע" את רכס הר החוצבים ויוצר מפגע נופי חמור.

אלו היו עיקרי השיקולים שהביאו לפסילת חלופה זו.

העובדה היא שבתוואי זה תומכים קק"ל, אדריכל שלמה אהרונסון הידוע כאדריכל נוף מהמעולים שישנם והוא אבי התוואי, חברי הוועדה לשמירה על קרקע חקלאית בה ישנו ייצוג נכבד לגופים הירוקים וחברי וועדת המשנה שליד המועצה הארצית. גופים אלה אישרו את התוכנית האזורית.

כיכר ספרא I, ת.ד. 775, ירושלים, 91007, טלפון 02-6297997, פקס 02-6296014

ميدان سفرا ١، ص.ب. ٧٧٥، اورشليم-القدس ٩١٠٠٧، هاتف ٠٢-٦٢٩٧٩٩٧، فاكس ٠٢-٦٢٩٦٠١٤

ירושלים

לשכת ראש העיר

Mayor's Office

ديوان رئيس البلدية

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية أورشليم - القدس

ירושלים, כ"ג בטבת התשנ"ח
21 בינואר 1998

600

לכבוד
פרופ' יעקב נאמן
שר האוצר
ירושלים

לידי מירי פקס-02-5317530

כבוד השר,

להלן המסלול החדש המוצע על ידינו לסיור שיתקיים ביום שישי
כה' בטבת תשנ"ח (23.1.98).

- * מע"ר מזרח (ירידה מהאוטובוס - מתנ"ס בית דוד).
- * רחוב שמואל בן הדיה.
- * רבה אל-עדוויה.
- * דרך הכהנים (תצפית).
- * שכונת ראס אל עמוד (תצפית).
- * כביש עין אל-לויזה.
- * שכונת אבו-טור (תצפית).

הסיור יתקיים בין השעות 08:00-10:00 לערך ולאחריו תתקיים
פגישת עבודה בלשכת ראש העיר עד לשעה 11:00.

בברכה,

שולה זקן
יועצת בכירה לראש העיר

העתק:

מר רענן דינור - מנכ"ל העיריה
מר איתן מאיר - משנה למנכ"ל
מר יששכר בן חיים - גזבר העיריה
מר חגי אליאס - דובר העיריה
מר יעקב אדרי - מנכ"ל מוריה
מר עוזי וכסלר - יו"ר הרל"י
מר מאיר ניצן - מנכ"ל הרל"י
מר שלום גולדשטיין - יועץ ראש העיר
מר מיקי כהן - מנהל יחידת הטקסים

26.11.97

23/11

לשכת שר הביטחון	
17-12-1997	
מס' מסמך	.....
אל	.....

לכבוד
מר אהוד אולמרט, רה"ע ירושלים
עיריית ירושלים
כיכר ספרא 1, ירושלים

א.נ.

הנדון: תואי כביש מס' 9 משולב בכביש מס' 4 ועל מדרון ליפתא בירושלים.

בעקבות פניות רבות אלי בנושא תואי כביש מס' 9 ולנוכח אפשרות פגיעה אמיתית וחמורה בתושבי שכונת רמות כתוצאה מהתואי המוצע על ידי העירייה וכן מטעמי חסכון ניכר בעלות הכביש, אודה לך אם תורה על בחינה חיובית של התואי המוצע בזה על מדרון ליפתא והבאתו לדיון בפני ועדות התכנון (מצ"ב מפת התואי על רקע השטחים הפתוחים באגן נחל שורק ומפת קטע כביש מס' 9 בחיבור לכביש מס' 4 ובמשולב).

יתרונות תואי זה בין השאר הינם:

- א. התואי עובר במקום ריק מתושבים והרחק מבתי תושבים.
- ב. ההתויה מנצלת את נתוני המדרון הטבעי לירידה וכן לטיפול, הכל באופן מתון עד להתחברות עם כביש מס' 4 ליד מתקן חברת החשמל.
- ג. התואי קצר, מונק על הקרקע ללא פעילות בניה ומינהור כבהצעת תואי העירייה בגשר ובמנהרה באורך של כ- 450 מ' דבר שצפוי בו חסכון ניכר של עשרות רבות מיליוני שקלים ולנוכח הוצאות העתק הצפויות בסביבה בגין כבישים (כ- 750,000,000 ש"ח על כביש מס' 4 וכן העברת 60,000,000 ש"ח נוספים מתקציב משרד התחבורה לאחרונה) וכן בחסכון המחלפים הקרובים לבתי התושבים בשכונת רמות.
- ד. התואי עובר בשולי פארק קק"ל צפון עליו הוחלט על ידך לאחרונה ואינו חוצה את שטח הפארק כהצעת העירייה החדשה (אף כי בגשר).
- ה. התואי נסתר למבטים מנקודות התצפית העיקריות מירושלים אל אגן ליפתא, אגן נוף שכיום נחשב בתוך ירושלים בואכך שכונת רמות, הכפר בית איכסה, מבשרת ציון ונבי סמואל.
- ו. כך נשמר מראה אגן נוף זה במלוא הודו, הדרו ועוצמתו.
- ז. התואי על מדרון ליפתא מצטרף למערכת של כבישים ראשיים ושאר מתקנים בנויים מכבר המרוכזים כולם על מדרון זה, גם זה חסכון תחת להתפזר במרחב כולו.
- ח. התואי על מדרון ליפתא עובר בשולי תכניות מאושרות בשטח ונאמן למצב התכנון הקיים באיזור.
- ט. למיטב הבנתי תומכים בתואי זה מרבית אבות התכנון בירושלים, דבר המאשש את נכונות התואי.

משרד האוצר
נתקבל
16-12-1997
התקין המרכזי

7/2/71

א. א. א.
א. א. א.
א. א. א.

א. א. א.

א. א. א.

א. א. א.

א. א. א.

א. א. א.

א. א. א.

10.98 (7.79) 7.107

ה'תש"ח י"ב

0730 7/21 2397

- 1000 = 1000 20

- Große Gezeiten -

חילוקי דעות

~~36 to 7763~~

4.

21/12/07

ט. שילוב כביש מס' 9 עם כביש מס' 4 מתבקש לאור הנ"ל וכן לאור היות התנועה מתנקזת אל היקף העיר ולאו דוקא אל צומת מוצא, זאת באמצעות כביש מס' 45 וכביש אזורי הר-אדר - צומת עין-חמד.

י. התואי עובר בשולי הכפר ליפתא, שומר על שלמות המערכת הנופית של הכפר ומעטר את פארק קק"ל המיועד במקום.

אפשרי יצירת גשרון מעל הערוץ שבמרכז ליפתא, כך שיתהווה "שער כניסה" מודגש לפארק מכיוון הכפר.

יא. למיטב ידיעתי נמצאת כעת בהכנה תכנית שיקום הכפר ליפתא, תב"ע 6036 הכוללת בכל מקרה התוויה של מספר כבישים על מדרון ליפתא שחבל להקדישו לצורכי בודדים בעת שהמקום נחוץ ואף חיוני למטרה כה חשובה כהתווית כביש מס' 9 ללא פגיעה בתושבים ובפארק.

אבקשך בהזדמנות זו לשקול יצירת גבול צפוני לתכנית 6036 כך שלא יסכל את קידום תואי כביש מס' 9 במקום (בשולי בתי ליפתא הקיימים).

יב. מכיוון שמתבקש כביש המחבר את השכונות רמות ומבשרת ציון במעלה אגן הנוף שכאן וכן באמצעות גשרים ראוי לחסוך במקרה זה את הגשר והמנהרה ודוקא במרכז אגן הנוף כמוצא.

אני כולי אמונה שבקשתי תמצא הד בלב כבודו והדבר יתרום לאיכות החיים בירושלים, לשביעות רצון תושבי העיר ולהנאת הציבור בישראל מאתר נוף יחודי כאגן נחל שורק בואכה ירושלים הבירה.

בכבוד רב,

ח"כ אופיר פינס - 19

העתק:

הרב יצחק לוי, שר התחבורה

מר יעקב נאמן, שר האוצר ✓

מר אלי סויסה, שר הפנים

מר משה ריבלין, יו"ר דירקטוריון הקק"ל

מר עוזי וכסלר, מנהל חברת מוריה, ירושלים

מר מוטי וינטר, יו"ר מינהל קהילתי, רמות

ש"ח

שר האוצר

ירושלים, ט' בכסלו התשנ"ח
8 בדצמבר 1997

ת.97-84851

לכבוד

ווארן יונג
אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה לכלכלה
ר"ג 52900

מר אלי שכטר
רח' ברקת 28
רחובות 76227

3453

(כ"ז)

הנדון: כביש עוקף רחובות מזרח (423)
מתייחס למכתבכם בנדון, מיום 26.11.97

כביש עוקף רחובות מזרח נכלל בתכנית העבודה של מע"צ לשנת '97 וזאת לאחר שאושר בהתאם לנהלים המקובלים בממשלה על ידי אגף התקציבים במשרדי.

למיטב הבנתי, יתכן והחלופות המוצעות על ידכם נפסלו מטעמים הנדסיים או משיקולים אחרים שאינם כלכליים. המלצתי כי תפנו אל מע"צ לברור נושא זה.

עוד אני מציע, כי תפעלו בתאום עם עיריית רחובות מול גופי התכנון, בנוגע לחששכם כי אלה ינסו לאשר את הכביש כאזורי.

בכבוד רב,

י"ח

יעקב נאמן

גב' מרים בן-פורת - מבקרת המדינה,
ד"ר אליקים רובינשטיין - יועץ משפטי לממשלה, משרד המשפטים
מר דוד מילגרום - ממונה על התקציבים, אגף התקציבים

לשכת שר

18-11-1997

97 POP23

מס' מסמך
אל

רשות הדואר
מוקד שה"ס ארצי
מ ר ק
=====
17.11.97

חי 194 7458829
ירושל 76 17 1245 דחוף

דחוף

(7458829)
שר האוצר מר יעקב נאמן
משרד האוצר
רח' קפלן
ירושלים

6900

להלן העתק מברק שנשלח למר אהוד אולמרט ראש עיריית ירושלים:
נדהמתי לשמוע הבוקר מפי התושבים בגבעת המטוס על ניתוק אספקת המים אליהם. אבקש להתריע על הסכנה החמורה הנשקפת לתושבים. אבקש לעשות לאלתר את כל הסידורים הדרושים לחידוש אספקת המים לתושבים באופן מיידי.
ח"כ מקסים לוי יו"ר ועדת העבודה והרווחה

העתקים: ראש הממשלה מר בנימין נתניהו
שר האוצר מר יעקב נאמן
שר העבודה והרווחה מר אליהו ישי

לשכת ראש העיר
Mayor's Office
ديوان رئيس البلدية

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية أورشليم - القدس

2015

600

ירושלים, ח' בתשרי התשנ"ח
9 באוקטובר 1997

לכבוד
מר שמואל סלון
מנכ"ל משרד האוצר
ירושלים

שמוליק יקיר,

בהמשך לשיחתנו הטלפונית מאתמול:

ידועה לך וודאי מצוקת מבנים למוסדות חינוך במיגור החרדי בירושלים.

במסגרת ההיערכות הכוללת לשנת הלימודים תשנ"ח אותר מגרש כדורסל במרכז להכשרה מקצועית של משרד העבודה והרווחה ברחוב ירמיהו, ואנו מייעדים הצבה של 6 מבנים ניידים עבור מוסד "בית מרגלית".

איתור המגרש מתואם ומוסכם עם מנכ"ל משרד העבודה והרווחה מר יגאל בן-שלום, שבהבינו את מצוקות התת"ים נרתם לסייע בידנו.

לצורך קידום העניין שיגרנו פנייה למר יואל אופיר, הממונה על הדיוור הממשלתי במשרד האוצר, ובעקבות כך נקבע דיון במשרד העבודה והרווחה. בדיון השתתף מר גבי שוחט (שאנו מאוד מעריכים את עזרתו) ונרתם לקדם את הנושא באמצעות "גמולבי".

עם כל ההערכה שאנו רוחשים באמת ליואל אופיר ולמאמציו - אודה לך מאוד עם תנחה את הדרגים המקצועיים במשרדך לזרז את העניין ולהעביר לעיריית ירושלים את הסכמת משרד האוצר לביצוע הבנייה מיידית.

הדחיפות נובעת בעיקר לאור העובדה שאנו על מפתן החורף ויש לנצל כל יום על מנת לקדם את הבנייה.

בברכת גמר חתימה טובה,

עובד יחזקאל
יועץ ראש-העיר

העתק: חה"כ אחוד אולמרט, ראש-העיר
620 ב/

כ"ר ספרא 1, ת.ד. 775, ירושלים, 91007, טלפון 02-6297997, פקס 02-6296014

1 Safra Square, POB 775, Jerusalem, 91007, Israel, Tel. 02-6297997 Fax. 02-6296014

ميدان سفرا ١، ص.ب. ٧٧٥، أورشليم - القدس ٩١٠٠٧، هاتف ٠٢-٦٢٩٧٩٩٧ فاكس ٠٢-٦٢٩٦٠١٤.

600

~~546~~

לשכת נדב חגית

02-09-1997

97-61556

אל שר

70

$$\text{min } \sqrt{e} - 12.2 \quad 2, 8.1$$

7. 2020 01.01 2020

~~2/16, 2/16~~ 9-22 21 2-3, 2 - 1/16

המלך, מקדש
המלך 2 כולל

10/10 - 22   10/10 - 22

2. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

ה'תשנ"א

٥١٠ - ٥١١ - ٥١٢ - ٥١٣ - ٥١٤ - ٥١٥ - ٥١٦ - ٥١٧ - ٥١٨ - ٥١٩ - ٥٢٠

א. ב. ג. ד. ה. ו. ז. ח. ט. י. יא. יב. יג. יד. טו. טז. יז. יח. יט. כ. כא. כב. כג. כד. כה. כו. כז. כח. כט. ל. לא. לב. לג. לד. לה. לו. לז. לח. לט. מ. מא. מב. מג. מד. מה. מו. מז. מח. מט. נ. נא. נב. נג. נד. נה. נו. נז. נח. נט. ס. סא. סב. סג. סד. סה. סו. סז. סח. סט. ע. עא. עב. עג. עד. עה. עו. עז. עח. עט. פ. פא. פב. פג. פד. פה. פו. פז. פח.פט. צ. צא. צב. צג. צד. צה. צו. צז. צח. צט. ק. קא. קב. קג. קד. קה. קו. קז. קח. קט. קכ. קכא. קכב. קכג. קכד. קכה. קכו. קכז. קכח. קכט. קל. קלא. קלב. קלג. קלד. קלה. קלו. קלז. קלח. קלט. קמ. קמא. קמב. קמג. קמד. קמה. קמו. קמז. קמח. קמט. קנ. קנא. קנב. קנג. קנד. קנה. קנו. קנז. קנח. קנט. קס. קסא. קסב. קסג. קסד. קסה. קסו. קסז. קסח. קסט. קפ. קפא. קפב. קפג. קפד. קפה. קפו. קפז. קפח. קפט. קצ. קצא. קצב. קצג. קצד. קצה. קצו. קצז. קצח. קצט. ל. לא. לב. לג. לד. לה. לו. לז. לח. לט. מ. מא. מב. מג. מד. מה. מו. מז. מח. מט. נ. נא. נב. נג. נד. נה. נו. נז. נח. נט. ס. סא. סב. סג. סד. סה. סו. סז. סח. סט. ע. עא. עב. עג. עד. עה. עו. עז. עח. עט. פ. פא. פב. פג. פד. פה. פו. פז. פח. פט. צ. צא. צב. צג. צד. צה. צו. צז. צח. צט. ק. קא. קב. קג. קד. קה. קו. קז. קח. קט. קכ. קכא. קכב. קכג. קכד. קכה. קכו. קכז. קכח. קכט. קל. קלא. קלב. קלג. קלד. קלה. קלו. קלז. קלח. קלט. קמ. קמא. קמב. קמג. קמד. קמה. קמו. קמז. קמח. קמט. קנ. קנא. קנב. קנג. קנד. קנה. קנו. קנז. קנח. קנט. קס. קסא. קסב. קסג. קסד. קסה. קסו. קסז. קסח. קסט. קפ. קפא. קפב. קפג. קפד. קפה. קפו. קפז. קפח. קפט. קצ. קצא. קצב. קצג. קצד. קצה. קצו. קצז. קצח. קצט.

0.5

2. What is the difference between a function and a procedure?

ה'תש"ב - חג המולד

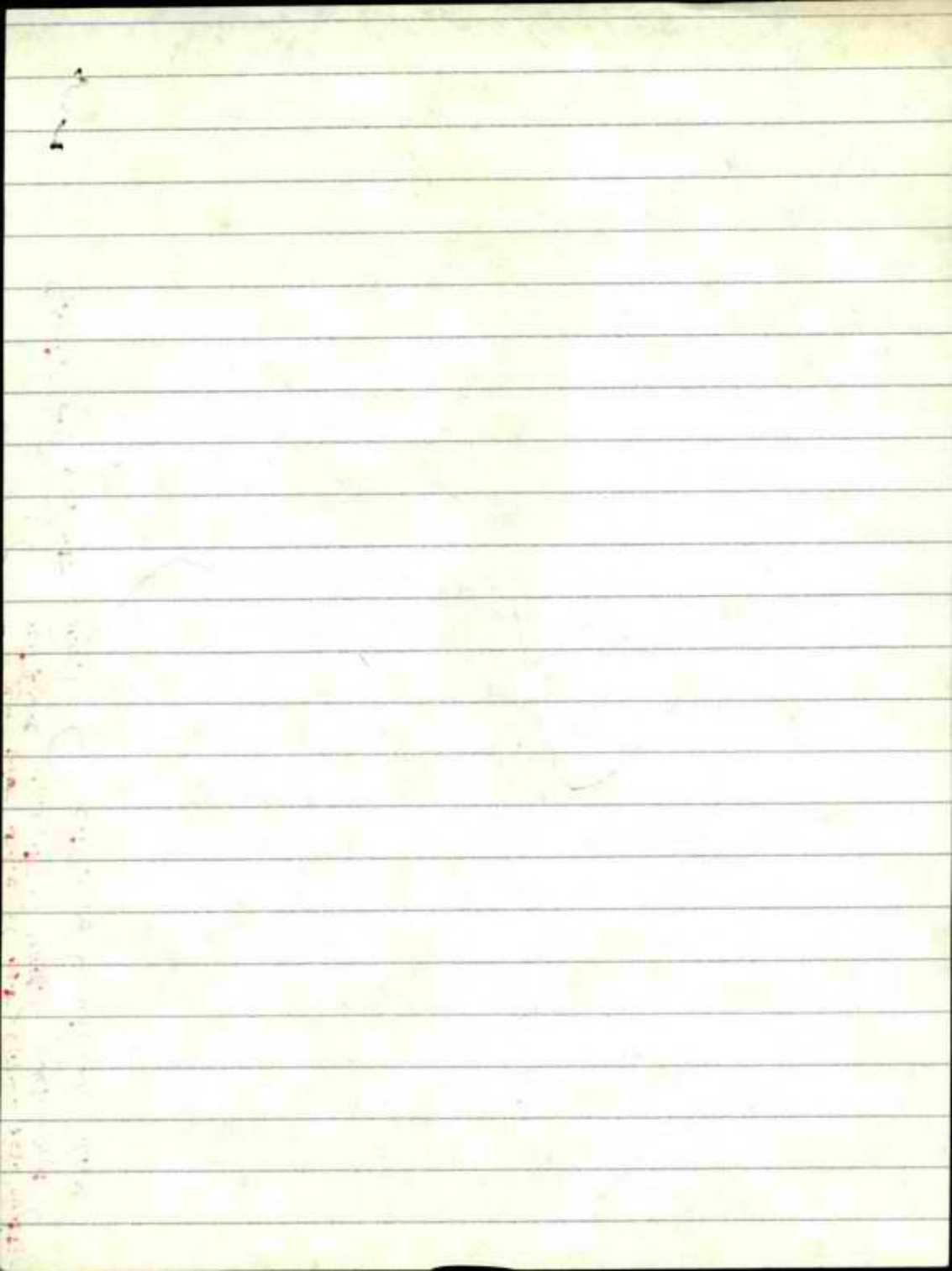
$$\cdot (\bar{z}, (z, \bar{z})) = \bar{z} \cdot z = 1$$

216 7 2027 02

2

_____

בע"ה
כג במנחם אב תשנ"ז
26.8.96

לכבוד
מר אהוד אולמרט - ראש העיר
בנין העיריה, ככר ספרא 1
ירושלים

מכובדי ראש העיר,

תמיהה לי עליך שאליה הצטרף השבוע גם ידידי ומיודעך מר יעקב נאמן שר האוצר:

בתאריך א בטבת תשנ"ה, כלומר בחנוכה לפני שנתיים וחצי, פניתי אליך בבקשת סיוע למפעל המונומנטלי "פרשגן" - מפעל יצירה יחיד במינו החושף בפני הקורא המודרני את העתיק והמקודש בתרגומי התורה, שהוא תרגומו של אונקלוס הגר.

בתשובתך מיום 27.4.94 בה הבעת התפעלותך מן המפעל, אישרת נכונתך לסייע לנו בבקשתנו הנ"ל ואף חזרת על כך במכתב נוסף מיום 3.11.95. לפני יותר משנה אף התחייבת באזני ידידי עו"ד יעקב נאמן - שבעצמו מכיר ומוקיר את המפעל - להקצבה בת 80000 ש"ח. על סמך אותה הבטחה, הגשנו באפריל אשתקד בקשת הקצבה מסודרת (דרך האגף לתרבות תורנית), ובכל זאת לא נענינו.

בסופו של דבר ולאחר מספר תזכורות, הודיעני יעקב נאמן ביום 25.6.97 (בדיוק לפני חדשים) כי צלצל אליך לחו"ל, ובשיחת ועידה שקיים עמך ועם עוזרך מר עובד יחזקאל נפתרה הבעיה: הבטחת לו כי 40000 ש"ח יועברו למכון פרשגן מיידית והיתרה תועבר בתחילת 1998. באותו יום גם פנה אלי מר עובד יחזקאל והודיעני כי ההקצבה תועבר בתחילת חודש יולי. ואולם חלפו חדשים וההקצבה טרם הגיעה לידינו.

מכיון שפגשתי השבוע את שר האוצר מר יעקב נאמן והוא שמע ממני במורת רוח גלויה כי ההבטחה הנ"ל טרם כובדה עד היום, ראיתי לנכון להביא עובדה זו לידיעתך בתקווה כי תעשה הכל למימושה המיידית.

בברכה ובכבוד רב,

הרב רפאל בנימין פוזן
מנהל המכון

העתק: שר האוצר מר יעקב נאמן ✓

1900

...

...

...

...

...

10 אוגוסט 1997

לכבוד
שר האוצר
עו"ד יעקב נאמן
קרית בן גוריון
ירושלים

נכבדי,

הנדון: סיור בירושלים - העיר העתיקה וסביבותיה

תשעה קבין של יופי ירדו על ירושלים, על חשיפת שמונה מהם אנו אחראים.

למרות יומנד הצפוף, אני משוכנע שתמצא זמן, כפי שמצאו קודמך ורבים אחרים בממשלה זו ובקודמתה, לסייר באתרינו שגולת הכותרת, נכון לימים אלו, הם הקדרון - עמק המלך (מעיר דוד ועד גת שמנים), הכותל וסביבתו והר הזיתים.

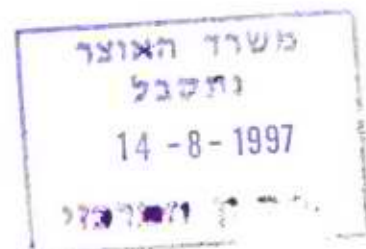
נודה לך,

אמנון לורד
יו"ר הדירקטוריון

6239839

לוטה: כנ"ל.

העתקים: סגן רוה"מ ושר התיירות
חה"כ משה קצב
ראש העיר חה"כ א. אולמרט
המנכ"ל - יואל מרינוב

פתוח מזרח ירושלים

החברה שעושה דברים יפים בת 30

ירושלים התברכה בעושר רב של אתרי תיירות והיא מוקד התיירות העיקרי במדינת ישראל; כמעט כל תייר המגיע לביקור בישראל, מבקר בירושלים - או אולי ניתן לאמר ההיפך. ע"פ הערכות שונות כשליש מהישראלים (הלא ירושלמים) מבקרים בעיר לפחות אחת לשנה.

כדי למצות את פוטנציאל התיירות בעיר, החליטו ממשלת ישראל (66%) ועיריית ירושלים (34%) להקים (בשנת 1966) את החברה לפיתוח מזרח ירושלים בע"מ, שתעסוק בשיקום, בשיחזור ובפיתוח תשתיות התיירות בעיר. שמה נגזר ממשימתה הראשונה, שכונת ימין משה, שסימנה את גבולה המזרחי של העיר. יו"ר מועצת המנהלים של החברה הוא עו"ד אמנון לורך ומנהלה הכללי הוא יואל מרינוב. החברה מעסיקה 14 עובדים ותקציבה השנתי נע ונד בהתאם לקצב שחרור תקציבים לביצוע הפרוייקטים, בין 12 ל-60 מליון ש"ח לשנה.

פעילות החברה מתפרשת כיום בכל חלקי העיר. הדגשים הם על מרכז העיר, על העיר העתיקה ושווקיה, אתרי ביקור הסטוריים ודתיים, עמק המלך והר הזיתים ופרויקט תאורת אתריה היפים של ירושלים.

עיקר עיסוקה ומומחיותה של החברה הוא בחשיפת יופיה של ירושלים. החברה משקמת, מתחזקת ומקנה כלים תיירותיים לאתרים הרבים הפזורים ברחבי ירושלים. מרכזיותה של ירושלים מהבחינה ההיסטורית, למעלה מ-3,000 שנות הסטוריה, עתיקות ואתרים מרהיבים מאז ועד היום, השאירו מאחוריהם אוצר עצום של מקומות מרתקים. היבוסים ובני ישראל, דוד ושלמה, עזרא ונחמיה, הבבלים, האשורים, היוונים והרומים, קדמו לפרסים, למונגולים, לטורקים ולצלבנים. השושלות המוסלמיות - האומאים, הסלגיוקים והממלוכים קדמו לבריטים ובדרך ביקרו כל המי ומי של תולדות האנושות וכולם ראו לעצמם יעד חשוב להשאיר את רישומם הדתי, התרבותי והארכיטקטוני. פרסומה העצום של ירושלים בעולם כבירת הנצח של העם היהודי, מביא להתעניינות בה. החברה אמונה על יצירת תשתית נרחבת יותר בעיר על מנת לאפשר הגדלת מספר התיירים המגיעים אליה, ועיקר פעילותה בת 30 השנים מובאת להלן.

שכונת ימין-משה

החברה שימרה, שיקמה ואיכלסה את השכונה, שהיא מהשכונות הראשונות שנבנו מחוץ לחומה במאה הקודמת. החברה ממשיכה עד היום בשימורה ואחזקתה השוטפת של השכונה. פרט "הסטורי" החברה הוקמה בשנת 1966 במטרה לבצע פרוייקט זה ובשל העובדה שימין משה סימנה את גבולה המזרחי של העיר נקבע שמה.

שכונת נחלת שבעה

החברה שוקדת מאז 1988 על שימורה, שיקומה ושחזור של שכונת נחלת שבעה, השכונה השלישית שנבנתה מחוץ לחומות העיר העתיקה בשנת 1869. עבודות השיקום והשחזור כוללות את הרחובות המרכזיים - יואל משה סלומון ורח' ריבלין, הרחובות הצדדיים והכיכרות שביניהם ובהם: כיכר בית הדפוס שליד בית הדפוס הראשון של ירושלים, כיכר חביליו, כיכר השבעה, כיכר בית יואל על שם יואל משה סלומון, רחבת גיניאו, מעבר השבעה שיסדו את השכונה ועוד. פעילות זו הפכה את נחלת שבעה למרכז חיי הבילוי בעיר. פועלים בה גלריות, בוטיקים, מסעדות, פאבים ודיסקוטקים, הפתוחים לקהל שעות ארוכות והינם הומי אדם.

העבודה כאן, כמו גם בפרוייקטים האחרים המפורטים במסמך זה, כוללת ביצוע עבודות קטנות ורגישות כמו שיחזור משאבת מים ובאר עתיקה, הכנת ערוגות קטנות לפרחים, הצבת ריהוט ושילוט מתאימים, תאורת רחוב ושיפוץ ויטרינות וחזיתות הבתים; עבודה אינסופית ומיגעת תוך כדי מגע מתמיד ורצוף עם דיירי הבתים שמסביב.

מדרחוב בן-יהודה

ביוזמת העירייה הקימה החברה את המדרחוב המרכזי של ירושלים הכולל את הרחובות בן-יהודה, דורות ראשונים, לונץ ובן הלל. החברה עסקה בתיכנון, שיפוץ וביצוע הפרוייקט כולו, שהיה המדרחוב הראשון בארץ וגרר עמו בעיות חריגות באופיין בהיות האיזור איזור שבו תנועת כלי הרכב היתה עצומה.

מדרחוב זוטא

רחוב יעבץ הפך למדרחוב בשיתוף היזם שבנה את "מרכז הפעמון", מרכז קניות שהוקם בין רחוב המלך גיורג' לרחוב יעבץ.

חוצות היוצר והיריד

החברה מקיימת מאז 1970 יריד שנתי מרכזי לאומנות ואמנות בעונת הקיץ. בשנים האחרונות מתקיים היריד במתכונת בינלאומית בהשתתפות אומנים ואמנים מכל העולם. מידי ערב נערך במסגרת היריד מופע אומנותי בביצוע מיטב המוסיקאים ואמני צמרת מישראל והוא מהווה הזדמנות נדירה להעביר ערב תרבותי מהנה במחיר שווה לכל נפש.

במשך כל השנה משמש האזור מרכז לאמנות ואומנות שימושית ובו קרוב ל-30 סטודיות, שחלקם מוחזקים ומופעלים על ידי אמנים ידועי שם בארץ. המבנה עצמו בו מצויות הסטודיות הוא עוד אחת מהעבודות היפות של החברה.

מאה שערים

אחד ממוקדי הביקור המרתקים במיוחד, שהוא חוויה אותנטית וייחודית, הוא שכונת מאה-שערים. הצורך האמיתי לתשתיות תיירותיות למגזר הדתי והחרדי, יחד עם המשיכה הטבעית לאורח החיים השונה בשכונה, הביא את היוזמה להפוך האיזור שבין ככר השבת ועד רחוב שבטי ישראל לאיזור בעל צביון של מדרחוב, תוך שיפור חזות הרחוב. בשלב ראשון מטופל הקטע מכיכר השבת לאורך רחוב מאה-שערים עד לרחוב שערי פינה. העבודה כוללת טיפול במדרכות ובכבישים, בריצוף והצבת ריהוט רחוב והתקנת לוחות מודעות.

משכנות שאננים

השכונה הראשונה מחוץ לחומות - החברה תכננה ושיפצה את משכנות שאננים והיא היום מרכז אירוח לאמנים מחו"ל אורחי העיר ירושלים.

החאן הירושלמי

החברה שיפצה ושיחזרה את החאן העתיק מול תחנת הרכבת וכיום פועל שם תיאטרון החאן באוירה יחודית, אותה משרה המבנה המיוחד בן מאות השנים.

לב העיר

שיפוץ ושיקום השכונות בלב העיר ובעיקר סביב רח' אגריפס, בצלאל ושוק מחנה יהודה. הפרויקט כולל את רחובות באר-שבע, הירמוד, הירקון ושילה. במסגרת זו בוצעו חידוש תשתיות, ריצופים ושיפוץ חזיתות, והשכונות הללו, שהיו שכונות מצוקה, שינו אופיין באורח קיצוני והפכו להיות מבוקשות ביותר.

בית טיכו

שופץ ושוקם המבנה והוא הפך למוזיאון פעיל.

שילוט המורשת הבנויה בירושלים

מאות בנינים בעיר הם סיפור היסטורי, דתי, ארכיטקטוני, אתנוגרפי או אנושי בעל חשיבות או עניין. מורשת זו מובאת לידיעת הציבור באמצעות שילוט בשלוש שפות, אשר מוצב במקום בולט בחזית הכניסה הראשית לבנין.

תאורת אתרים

מדובר בפרוייקט ארוך טווח במסגרתו יוארו בתאורה מיוחדת כמאה מיבנים מיוחדים ביניהם כנסיות, אתרי תיירות, חומות העיר העתיקה ובנינים יחודיים. המבנה הראשון שהוא הוא תיאטרון ירושלים ואחריו משכנות שאננים ותחנת הרוח של מונטיפיורי, יחד עם חומות העיר העתיקה המוארות, כנסיות כל האומות ומריה מגדלנה בגת שמנים והר הזיתים, "ירושלים בלילה" היא כבר אטרקציה תיירותית מרשימה. בין המבנים שיוארו בקרוב כנסיית הדורמיציון, הסנקולום והכנסייה הסקוטית, קברי אבשלום, בני חזיר וזכריה, בניין סרגיי, טיילת האס, ככר המוריסטון, האוניברסיטה בהר-הצופים ועוד. Jerusalem by Night זוכה לכיסוי עצום גם בתקשורת הזרה והינה מהפרוייקטים היותר מרשימים שנערכים בעיר.

טחנת הרוח בימין משה

החברה שיפצה את הכיפה מעל טחנת הרוח, שיקמה את החלל הפנימי והכשירה אותו למוזיאון. מרכבת השר משה מונטיפיורי שוחזרה, הותקן חלל תצוגה מיוחד בו היא מוצגת לציבור.

שביל חוצה גן העצמאות

גן העצמאות מצוי במרכז העיר בדרך המוליכה למתחם המלוות שבאיזור רחוב המלך דוד. על מנת לאפשר קשר ורצף בין מרכז העיר למלוות רוצף שביל להולכי רגל בתוך הגן, והוסדרו כניסות ותאורה לשביל מרחוב אגרון ומרחוב הלל. העבודות מהוות השלמה והרחבה של העבודות המתבצעות במקביל בצידו המערבי של הגן.

רחוב דב"ש

סמטה קטנה זו, המחברת בין רחובות אגרון והמלך דוד, נמצאת בתהליך שינוי למדרחוב, כהמשך ישיר לשביל חוצה גן העצמאות המאפשר גישה מאיזור המלוות המלך דוד, ימק"א ואחרים שבסביבה אל מרכז העיר ונחלת שבעה.

רחוב דרום

הסמטה המחברת מפינת רח' בן הלל ושמאי עם רח' הלל. מעבר זה, שמעולם לא תוכנן כדבעי והוא אחד מהמקומות הפחות יפים במרכז העיר, יעבור בקרוב "מתחת פנים", מתוך מטרה לשוות לו אופי נאות לאיזור מסחר ובילוי ברמה גבוהה.

טליתא קומי

החברה שיחזרה בכיכר המשביר לצרכן - בפיתח רחובות המלך גיורגי ובן יהודה קטע מהמבנה ההסטורי שנהרס כולל הארובה והשעון. המקום הפך למקום מפגש לצעירים בעיר.

רחוב יפו - שיפוץ חזיתות

חזיתות הבנינים ברחוב יפו השחירו ואבדו מיפיים וזהרם במהלך השנים, מתחילת המאה עת החל הרחוב לפרוח. רבים מהבנינים הם בעלי הסטוריה מיוחדת של מלחמה ושלוש, שלטון זר וקוממיות. בשלב זה בוצע טיפול במלון רון שבככר ציון ובמתחם בית פינגולד.

רחוב הלני המלכה

הרחוב הפך בשנים האחרונות למרכז בילוי לצעירים. בתי האוכל והפאבים שנפתחו בו ובסמוכים לו, ברחובות מונבז והורקנוס, מנצלים את הלני המלכה כגשר טבעי בין נחלת שבעה לבין מתחם הפאבים ברחוב מונבז. המבנה הבולט ברחוב ששינה את צורתו, הינו בנין סרגיי, בו ממוקם משרד החקלאות; בנין זה נוקה בטכניקה מיוחדת, הפך בין לילה לנקודת ציון בעיר, ובקרוב יזכה לתאורה מיוחדת.

אולם הסעודה האחרונה (הסנקולום)

אולם הסעודה האחרונה מצוי בהר-ציון בקומה שמעל לקבר דוד המלך. הוא מפורסם בשל היותו המקום בו ערך ישו את ארוחת ליל הסדר האחרון טרם צליבתו. האולם ומערכת החדרים, הכניסות והיציאות הסמוכות לו, שרובם מהתקופה הצלבנית ומיעוטם מתקופות מוסלמיות מאוחרות יותר, שוחזרו ושופצו תוך שמירה על אופיו ההסטורי של המקום על תקופותיו. הוא מצוי בהר-ציון בקומה שמעל לקבר דוד המלך.

העיר העתיקה

מוקד הפעילות המרכזי של החברה מזה עשרות בשנים הינו העיר העתיקה. מאז 1967 שוקדת החברה על חידוש התשתיות בעיר העתיקה של המקום על תקופותיו, המהווה מוקד משיכה לכלל התיירים המגיעים לעיר. העבודות רחבות ההיקף בעלות מצטברת של עשרות מליוני דולרים כוללות ריצוף הרחובות באבן, ניקוז ביוב, מים, מערכות, תת קרקעיות של חשמל, טלפון, טלביזיה ותאורה, המשתלבות בביוב ההרודיאני, ניקוז עותומני ומערכות מים מבית שני. עד כה הושלם הטיפול ברובע המוסלמי ובמרבית שטחו של הרובע הארמני. כיום מתרכזת הפעילות ברובע הנוצרי בין שער יפו לשער החדש (האזור הפרנציסקני והיווני). במקביל שופצו, שוקמו ונוקו מבנים רבים, בהם בעלי עניין דתי, ארכיטקטוני ואחר.

שיפוץ חזיתות השווקים והמיבנים

לאחר טיפול במערכות התשתית הוחל במבצע רחב היקף לניקוי ושיפוץ חזיתות המיבנים בשווקים, קירוי השוק ושיפוץ גגונים מעל החנויות. טופלו למעלה ממאה חנויות והדבר הביא לפתיחתם של עסקים נוספים ברובעים הנוצרי, הארמני והמוסלמי. היום החנויות באיזורים אלו פתוחות בעונת התיירות עד לשעות הלילה, בין היתר הודות למערכות התאורה היחודיות שהותקנו שם על ידי החברה.

המוריסטן

באזור המוריסטן בסמוך לכנסיית הקבר שוקמו מספר כיכרות ושופצה מזרקה עתיקה. המקום הפך למקום בילוי וקניות מרכזי בעיר והוא הומה אדם לעיתים עד השעות המאוחרות בלילה, בשל ריבוי בתי הקפה והמזנונים סביבו. כבר אז זוכה לטיפול מיוחד ובקרוב תושלם בה תאורה מיוחדת שתבליט את יופיה הייחודי של הכיכר.

שער יפו

הכיכר הפנימית של שער יפו רוצפה כולה באבן, הותקנה בה מערכת תאורה, ריהוט רחוב, שופצו חזיתות בתי המלון, החנויות והמבנים בסביבה ובולטים בהם מלון פטרה ומלון אמפריאל. מבצע סבוך זה הקנה לאיזור השער פנים חדשות ומאירות לכנס אל בין חומות העיר.

שער שכם

שיקום ושיפוץ כל איזור הכניסה לשער, כולל המדרגות המשמשות גם לישיבה ומערך החנויות שבקרבת השער שבתוך החומה, חניון מוניות, שירותים ציבוריים וככר פנימית המשרתת את בתי הקפה שבתוך החומות.

שער האריות

הוקם בסמוך לשער טרמינל לצליינים.

שער השלשלת

החברה הכשירה אתר קטן בחזית שער השלשלת: גרם מדרגות משלהי בית שני אשר שימש בכניסה להר הבית וסביל (רהט שתייה מהמאה השש עשרה).

חפיר המצודה

חשיפת החפיר המקיף את המצודה (מגדל דוד) והכשרת מקום לביקורי תיירים.

הכיכר הרומית

אתר מיוחד במינו נחשף והוכשר מתחת לשער שכם - זו הכניסה לירושלים מהתקופה הרומית של אדריאנוס (המאה השנייה לספירה). נכנסים דרך כיכר מרכזית, על מרצפות אבן ענקיות, מהתקופה שלאחר דיכוי מרד בר-כוכבא, ולצד הככר שני מגדלי שמירה, שדרך האחד אפשר לעבור לטיילת החומות. במרכז הכיכר מוצג עותק של "מפת מידבא", מפת הפסיפס העתיקה ביותר בירושלים, בת 1,400 שנה. בעבר ניצב במרכז הכיכר עמוד בגובה של 22 מ' - מקור שמו הערבי של שער שכם "באב אל-עמוד". באתר תצוגה מיוחדת המראה את תולדות שער שכם במפות, בצילומים ובאיורים.

טיילת החומות

ירושלים של מטה נשקפת מעל חומות העיר העתיקה. המטייל על החומות העתיקות של ירושלים יכול לראות את העיר שבין החומות, רובעיה, סמטאותיה, מקומותיה הקדושים, אתריה ההיסטוריים וגגות בתיה; הר-הצופים מצפון; הר-הזיתים במזרח; הר-ציון, גיא בן-הינום וארמון הנציב בדרום; שכונת ימין-משה, משכנות-שאננים, בריכת הסולטאן והעיר החדשה ומערב.

מסלול זה סומן, גודר הוכשר ומתופעל על ידי החברה. ניתן לעלות ולרדת בשער שכם, בשער יפו ובחפיר המצודה (מגדל דוד).

העופל - הגן ארכיאולוגי

הגן הארכיאולוגי - העופל - נקרא כך על שם קריית השלטון שנבנתה על גבעת העופל בימי בית ראשון. הוא משתרע למרגלות הכותל הדרומי וקטעו הדרומי של הכותל המערבי. באתר מוצגים בפני קהל המבקרים שרידים מימי שלמה המלך, מהמאה העשירית לפני הספירה ועד לימי סולימאן, הסולטאן העותמאני בונה חומת ירושלים הנוכחית במאה ה־15. עם השרידים הארכיאולוגיים החשובים נמנים: מבנה ציבורי רב-מידות מימי הבית הראשון; רחובות מרוצפים מימי הבית השני, ובמיוחד הרחוב ההרודיאני עליו שרידי החורבן; גרם מדרגות ענק שהעלה את רבבות עולי-הרגל לעבר שער חולדה ודרכם להר-הבית; מקוואות טהרה; קטעים מרשימים של המחלף הקדום בעולם מימי בית שני, המוכר היום בכינוי "קשת רובינסון"; שכונת מגורים מימי השלטון הביזאנטי; שרידי קרית השלטון מימי-הביניים ובהם מגדל מרשים שבנו הסולטאנים הפאטימיים, ששופץ ע"י הצלבנים האיובים והממלוכים והארמון האומאי הגדול מהמאה השמינית. הגן מתוחזק ומופעל על ידי החברה.

מערת צדקיהו

מערת האגדות והמסתורין של ירושלים. על פי אגדה עתיקה ניסה המלך צדקיהו לברוח דרך מערה זו מפני חיל הכשדים לעבר יריחו, בעת חורבן הבית הראשון. מסורת מוסלמית זיהתה את המערה כמקום שבו בלעה האדמה את קורח ועדתו.

"הבוניים החופשיים" האמינו ששלמה המלך חצב כאן את אבני הגזית לבניית בית-המקדש. מכאן כינויה של המערה "מחצבות המלך שלמה". אליבא דכל החוקרים, מהמערה נחצבה האבן לבניית מוסדות ציבור חשובים בירושלים בתקופת הבית-הראשון, בימי החשמונאים ובתקופת הורדוס. בתחילת המאה הנוכחית נחצבה כאן האבן לבניית מגדל השעון, שהוקם מעל לשער-יפו ושנהרס ע"י הבריטים. אתר זה מתוחזק ומופעל על ידי החברה.

פרויקט עמק המלך

פרויקט עמק המלך הוא פרויקט רחב היקף אשר הפך את מיתחם נחל הקידרון למיתחם תיירותי יחודי לקראת חגיגות 3000 שנה ליסודה של ירושלים על ידי דוד המלך, מלאת 50 למדינת ישראל ומלאת 2000 שנה לספירת הנוצרים.

שבילי ההיסטוריה של עמק המלך, סביב חומות העיר העתיקה בירושלים, משוקמים ומבליטים את האתרים ההיסטוריים והתנכיים. האתרים הארכיאולוגיים הנרחבים היו לגן ארכיאולוגי ולמוזיאון פתוח. המבקר נהנה מהממצאים הארכיאולוגיים, משילוט מסביר, מפינות מנוחה ומאמצעי המחשה של התקופות השונות - בית ראשון, בית שני, התקופה הערבית הקדומה, שיחזור שכונה מהתקופה הביזנטית וממצאים מהתקופה הצלבנית, הממלוכית והעותומנית.

בין המכלולים הכלולים בו מפורטים להלן גת שמנים, טיילת העופל, המשעול האחרון, מצפור יד אבשלום, עיר דוד והעופל התחתון ודרך המלך.

גת שמנים

אזור המשתרע מול החומה המזרחית של הר הבית כולל כנסית כל האומות בגת שמנים, קבר הבתולה (מרים), כנסית הבצלים (מריה מגדלנה) והעליה לכנסית הדמעה (דומינוס פלביט). האיזור הוא מרכזי ביותר בחייו ובמותו של ישו. במקום בוצעה עבודה מקיפה שהסדירה את מכלול השרותים המוצעים לבאי האתר, כולל הסדרת חנייה לרכב וטיפול בחזות האזור, ותוך שימור יופיין הנדיר של הכנסיות באיזור והאתרן.

טיילת העופל

עולה מאזור גת שמנים לכיוון שער האשפות ועיר דוד, מעל ולאורך כביש העופל הקיים, במקביל לחומה המזרחית של הר בית למרגלות שער הרחמים. השביל מאפשר למטייל מעבר במסלול נוח, כאשר לאורכו נמצאות נקודות תצפית המאפשרות מנוחה וצפייה אל עבר נוף הקדומים הנשקף מהאזור בכיוון הר הזיתים, כפר השילוח ונחל קדרון.

המשעול האחרון

שביל קדמון שמחבר בין מצפור יד אבשלום, יד אבשלום וקברי הקדרון אל עבר כנסית כל האומות שבגת שמנים. שמו נגזר מהמסלול המסורתי בו הלך ישו מסדר הפסח בסנקולום שעל הר-ציון אל גת שמנים, בו נתפס על ידי הרומאים. בצילומים מהמאה הקודמת ניכר המשעול כדרך המרכזית שחצתה את הקדרון ונקראה בפי אחדים "הדרך לשב"י", כפי הנראה רמז לתפיסתו של ישו בגת שמנים בידי הרומאים.

דרך המלך

שביל המוביל מיד אבשלום וקבר זכריה עד למעיין הגיחון וממנו הוא ממשיך ככביש עד לאיזור בריכת השילוח.

נחל קדרון

מערך שבילים המקשרים בין גת שמנים לבין אזור עיר דוד והגיחון, דרך מתחם יד אבשלום, קבר בני חזיר וקבר זכריה, הם חלק מהעבודה שעיקרה חשיפה, שיחזור ושיקום הקברים הגובלים בהם, נקיון והסדרת בטיחות המעבר, עבודות רבות של שיקום ושיחזור בהן גשרון, שיקום מצבות, הקמת מערך ניקוז למניעת פגיעה בקברים ומצבות ועוד.

מצפור יד אבשלום

מצפור יד אבשלום, על כביש העופל, נמצא סמוך לפינה הדרום-מזרחית של חומת ירושלים. ממנו ניתן לצפות במעגל רחב לכיוון הר הזיתים, מתחם גת שמנים ועיר דוד. ממנו ממשיכה טיילת עד הכניסה לעיר דוד.

עיר דוד והעופל

שטחים גי', די ואי גודרו והוכנו באופן המאפשר ביקורי קהל בהם ובסביבתם, כולל הכשרת הכניסות והיציאות לאתר. הוסדרו שבילי הליכה נוחים ובוצעו, בין השאר, עבודות יצוב, שימור ושחזור אתרים, הוקמו נקודות תצפית.

שער הבורסקאים

בסמוך לשער האשפות וכדי להפריד בין תנועת הולכי הרגל המגיעים לכותל המערבי ולעופל, לבין תנועת כלי הרכב במקום, הושלמו עבודות בניית קיר תמך ונחשף שער הבורסקאים. שער שהיה פעיל כמה עשרות שנים בתקופה האיובית. במקום נחשפו שרידי הקארדו, בהקמה נמצאת מנהרה שתחבר בין שער הבורסקאים לגן העופל.

הגיחון והשלוח

מעין הגיחון מחובר באמצעות נקבת השילוח לבריכת השלוח ומוזה אלפי שנים עוברים המים מאותה נקודה שמחוץ לחומות עיר דוד אל תוכה. הנקבה נוקתה והוסדרה וכיום המקום הינו אתר תיירות מוסדר לכל דבר וענין ומספר המבקרים בו מרשים ביותר.

האתר הלאומי הר הזיתים

הר הזיתים הוא בית הקברות הפעיל העתיק ביותר בעולם, אותרו בו קברים הנזכרים בספרי הנביאים ונקברים בו עד ימים אלו ממש. גדולי העם בכל התחומים קבורים בו, בהם מהנביאים זכריה, מלאכי, חולדה, חגי; הסופרים עגנון והזן; בני משפחת השפה העברית אליעזר בן-יהודה, איתמר בן אב"י; פוליטיקאים בהם מנחם בגין, זלמן ארן, מיכאל חזני, שושנה פרסיץ, מרדכי ברקת; אישי ציבור כמו הנרייטה סאלד, דוד ילין - המורה, בוריס שץ - האמן, יואל משה סלומון- מקים נחלת שבעה, יהודה אלקלעי, ר' גרשון מקיטוב (גיסו של הבעש"ט) והחכם באשי הראשון - רבנו אברהם חיים גאגין, עמם רבנים כמו הרב קוק, אונטרמן, הרב עובדיה מברטנורא, "אור החיים" ר' חיים בן עטר, איש בן חי, הרש"ש רבי שלום שרעבי, הרב אלגזי, ראשי החסידויות הגדולות בארץ בהן אדמו"רי גור, נדבורנא, ויוניץ, סדיגורא ואחרים ראשי העדה החרדית ועוד. חלקות מיוחדות ללוחמי תש"ח, הרוגי המלכות, פרעות תרפ"ט ועוד רבים. כ-80,000 קברים המפוזרים על פני שטח של 320 דונם כאשר מצבות קבר זכריה, קבר בני חדיר, יד אבשלום וקבר בת פרעה הבולטים שבהם.

מעלה הכהנים ומצפור הנוף

במורד הדרך מפסגת הר הצופים מסתעפת מערבה דרך שריצופה הושלם בימים אלו יחד עם מצפור נוף יחודי המביט את העיר העתיקה על צריחיה, מסגדיה, וחומותיה, על העופל והאתר הארכיאולוגי המרתק שבו, עיר דוד על איזוריה השונים ומבט כולל על עמק המלך כולו. מעלה זה הקרוי מעלה הכהנים יחבר בין המצפור ופסגת ההר עם דרך המלך בואכה יד אבשלום.

ובמקום סיכום וכל אלו על קצה המזלג. החברה ביצעה ומבצעת עשרות פרויקטים נוספים החל מכבישים בשכונות הערביות של העיר וכלה במרכזי מבקרים, שילוט, שיקום שכונות, שיפוץ מבנים היסטוריים קטנים כמו סבילים למי שתייה, המדרגות שמעל קשת וילסון החזית הצלבנית של שוק הירקות בסוף רחוב דוד, ניכוי והסדרת חלקים נרחבים בוויה דולורוזה, מערכות תאורה במקומות רגישים למעשי ונדליוזם ועוד, מגרשי חניה ציבוריים, נקודות נוי ותצפית, מהלכים רגליים ומדרכות וכל על מנת לאפשר לתייר יותר ניידות ויותר אטרקציות בעיר יפה זו.

שר האוצר

ירושלים, כ"ז בתמוז התשנ"ז
1 באוגוסט 1997
ת.97-57131

600.

לכבוד
מר אהוד אולמרט
ראש העיר ירושלים
כיכר ספרא 1
ירושלים

ט"ז תמוז

כב' ראש העיר ירושלים,

קראתי בענין רב דברין במועצת העיר ירושלים בנושא כביש בר-אילן.

יכולתך הרבה כראש העיר הביאה לחיזוק הגורם המאחד בין כל תושבי עיר הכירה בירושלים. קרוב הלבבות ואחדות תושבי העיר למרות המיגוון הרחב של תושביה, גרמו לכך שהעיר "שחוכרה לה יחדיו" תהיה עיר שתושביה יהיו חברים זה לזה.

ישר כוחך וברכות הצלחה בתפקידך כראש העיר המאוחדת.

בידידות,
ויצמן
יעקב נאמן

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم-القدس

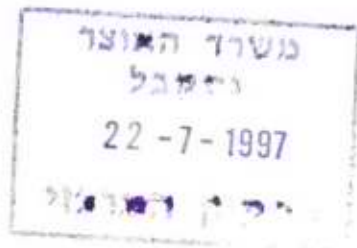
ראש העיר

Mayor of

Jerusalem

رئيس البلدية

ירושלים, י' בתמוז התשנ"ז
15 ביולי 1997

לכבוד
עו"ד יעקב נאמן
שר האוצר
ת"ד 883, הקריה
ירושלים

ותנא יקוי!

שלום וברכה,

אני מתכבד להעביר לעיונך את דברי בישיבת מועצת העיר שהתקיימה ביום ה- 22.5.97 ושעסקה בהחלטת שר התחבורה בעניין כביש בר-אילן.

הסוגייה הזו העסיקה את רוב תושבי העיר והמדינה ויש בה משום בבואה או תשקיף של יחסי חילוניים וחרדים בירושלים.

דברי בישיבת המועצה משקפים את עיקר יחסי לסוגיות המתח הדתי הקיימות בירושלים. אני מאמין בכל ליבי שיש בסיס אחד לקיום יחסים המשותתים על הבנה, הדדיות וכבוד בין כל תושבי העיר והוא: לאפשר לכל אחד לחיות את חייו כרצונו תוך גיבוש מסגרות משותפות לבירור בעיות ומחלוקות וכיבוד האחר והשונה.

אני חש כי לרוב אנו מצליחים בכך וכי פוטנציאל שיתוף הפעולה שבין האוכלוסיות בעיר גובר על פוטנציאל המחלוקת.

תקוותי כי נשכיל בכל מקרה לשמור על יחסי פנים תקינים, שיאפשרו לנו להתאחד ולהתמודד מול איומים חיצוניים.

כל טוב.

בברכה,

אהוד אולמרט

2608 ב/ כיכר ספרא I, ת.ד. 775, ירושלים, 91007. טלפון 02-6297997, פקס 02-6296014

1 Safra Sqare, POB 775, Jerusalem, 91007, Tel. 02-6297997, Fax. 02-6296014

ميدان سفرا ١، ص.ب. ٧٧٥، اورشليم-القدس ٩١٠٠٧، هاتف ٠٢-٦٢٩٧٩٩٧، فاكس ٠٢-٦٢٩٦٠١٤.

1776

1776

1776

דבר ראש-העיר בישיבת מועצת העיר

שנערכה ביום ה- 22.5.97

הסכסוך סביב כביש בר אילן נמשך שנים רבות. אף פעם לא השליתי את עצמי כי כראש העירייה אוכל להתחמק מהדיון בנושאים אלה.

היה פער עצום בין ציבור חרדי שדרש סגירה מלאה של הרחוב בכל שעות היום והלילה בכל החגים, המועדים והשבתות לבין ציבור חילוני רחב שהתנגד לכך. אני סבור שהתהליך הזה מיצה את כל אפשרויות הברורים והגיע בסופו של דבר לתחנה האחרונה של פשרה שקיבלה את גיבוי בית המשפט של מדינת ישראל.

לדעתי, ניתן ליטול את ההסכמה הזו שהושגה בין שני הצדדים ולבנות סביבה איזה שהוא "בסיס של פעולה".

יש החלטה של שר התחבורה שמעוגנת בהחלטת בג"צ. כבדרך אגב, אני מעוניין לומר לציבור החרדי כי לפי דעתי החלטת בג"צ בשאלת בר אילן היא בעלת חשיבות היסטורית, שלצערי לא הובנה כהלכה ולא פורשה כהלכה (בין היתר, בגלל תגובות נחפזות מדי של חלק מהציבור הדתי).

קראתי את פסק הדין של כב' השופט ברק, נשיא בית המשפט העליון והתרשמתי כי ההחלטה מרחיקת לכת ובעלת חשיבות עצומה שצריכה לעורר שמחה וגאווה אצל הציבור הדתי והחרדי. זאת לדעתי משום שעל סדר היום עמדו שתי שאלות מהותיות. הראשונה: האם בכלל רצונם של יהודים חרדים שלא יופרעו בשבת באיזור מגוריהם הינו עילה לגיטימית לסגירת רחוב. עד היום שום בית משפט במדינת ישראל לא פסק זאת והנה, בית הדין הגבוה לצדק בפסק דינו של השופט ברק, קבע שיש עילה לגיטימית לסגירת רחוב לתנועה בשבת באיזור שבו גרים אנשים חרדיים כי כבודה של השבת מצדיק זאת.

לדעתי, פסיקה זו הינה מרחיקת לכת. יתכן כי היא מובנת מאליה לציבור החרדי אולם זוהי פעם ראשונה שבג"צ (דווקא הבג"צ הזה, דווקא השופט הזה שלא פעם בחיפזון ובקלות דעת מאשימים אותם, פוגעים בהם, משקצים אותם) דווקא הם פסקו את הקביעה הזו שיש לה חשיבות עצומה.

השאלה השנייה שצריכה לעניין מאוד את ארנן, (יקותיאלי, חבר מועצת העיר מטעם סיעת מר"צ): אנשים טענו כי זהו איננו רק עניין של אנשים שמתגוררים או אינם מתגוררים ברחוב אלא הרצון לנסוע ברחוב המסויים הזה רק כדי לממש את הזכות לנסוע בשבת, ו"אני דווקא מעוניין לנסוע ברחוב בר-אילן כי זה יותר קצר". בג"צ פסק שהעניין הזה איננו עילה מספיק טובה כדי לנסוע בשבת. אם זו הסיבה, אז אנא סעו בכביש עוקף גם אם הנסיעה תתארך בעשר דקות נוספות.

בג"צ בעצם קבע שאין דינו של מי שאיננו מתגורר ברחוב זהה לדינו של מי שמתגורר ברחוב. אם מתגוררים ברחוב תושבים חילוניים שמעוניינים לנסוע בשבת, הרי שיש התנגשות בין שתי זכויות וצריך למצוא פתרון. לכן הנחה בג"צ את שר התחבורה למצוא פתרון לתושבים החילוניים שגרים ברחוב. לכל היתר הוא אמר שישעו מסביב. ברור כי הציבור החרדי היה מעוניין שתתקבל החלטה עקרונית שאפשר לסגור בכל השעות, מכניסת השבת ועד צאתה ומכניסת החג ועד צאתו. אני מודע לכך אך הפסיקה של בג"צ בעניין הזה היא בעלת משמעות הסטורית. היא קובעת שראוי לסגור רחוב בשבת אם תושביו הם שומרי שבת והתנועה בשבת מפריעה להם. מעולם לא נפסקה בבית משפט ישראלי פסיקה כזו ואני סבור כי יש לומר לשופט ברק: "לא גינוי אלא כל הכבוד להחלטה שלך".

החלטת בג"צ מוצתה והנחיות שר התחבורה שהוצאו בעקבותיה יושמו וזהו איננו עניין קל ערך. לא תהיה חסימה טוטאלית של הרחוב בשבת כי בג"צ פסק שהחסימה תהיה בשעות מסויימות בלבד והינחה את השר להגדיר אותן, והשכ ביצע את הנחיית בג"צ. ועכשיו אני פונה לציבור החרדי ואומר: דווקא משום שאני חושב שבהחלטה של בג"צ, בצד העקרוני שלה, יש תפנית הסטורית - אני ממליץ שההנהגה האחראית של הציבור החרדי תעשה כל מאמץ לגרום לכך שהעשבים השוטים לא יתפרעו באופן שישבש את ההנחיות שנקבעו על ידי בג"צ.

אתם יודעים היטב שאני סירבתי לתת יד להמלצה הראשונה שהוגשה על ידי בג"צ כי חשבתי שאין לעשות "סחר מכר" בין רחובות שלא ראיתי קשר בין שניהם. אני שמח שבג"צ ויתר על ההצעה שלו ולא היתנה את הסגירה הזאת בפתיחה בכביש אחר כי לא ראיתי שום קשר בין הדברים.

אני מציע ששני הצדדים יכבדו את פסיקת בג"צ שיסודותיה הונחו בוועדה שהוקמה על ידיו. ההחלטה הזו עשויה ליצור את הבסיס של הידברות בין שני הצדדים.

יש נסיון אצל מנהיגות חילונית מסויימת (דוגמת ארנן יקותיאל), להדגיש את חלקם של פלגים קיצוניים בעולם החרדי. אנשים אלה מעוניינים להביך את המנהיגות של הציבור החרדי ולטעון שהם יושבים בממשלה או בעירייה, לא עושים כלום ומאפשרים לפרחחים להתפרע. אני מעוניין לקבוע: יש מנהיגות אחראית ורצינית בעולם החרדי והיא זו שחוללה את המפנה ומאפשרת השגת פשרה זאת, משום שהיא הפעילה השפעה ממתנת.

אני לא מעלה על דעתי שיש ציבור חילוני שחושב שהוא יכול להכניע ציבור דתי ואם יש כאלה, הם עושים טעות. זאת כשם שאני לא מעלה על דעתי שיש גורמים אחראיים בקרב הציבור החרדי שחושבים שהם יכולים להכניע את כל הציבור החילוני. אין דרך זולת פשרה ופשרה כרוכה בווייתורים הדדיים. מה שמפליא אותי במיוחד היא העובדה שיש בקירבנו אנשים רבים שהפשרה בשבילם היא דרך חיים בעת כשמדובר בנושאים פוליטיים מדיניים בארץ ישראל. בעניינים הללו הם מבינים שהצד השני דורש וצריך לתת לו, לוותר לו ולהשלים איתו מעל ומעבר.

אם נפעל במשותף ניתן ליישם את הפשרה בירושלים ובלבד שהבסיס שלה יהיה כבוד הדדי: כבוד לציבור החרדי והדתי שהערכים הללו הם נשמת חייו, וכבוד לציבור החילוני שיש לו אורח חיים אחר ושהוא חשוב לו ויקר לו והוא מעוניין לחיות את חייו לפי דרכו.
על פי הבסיס הזה של כבוד הדדי אפשר לחיות ביחד, ואני מאמין כך בכל ליבי.

אני מאחל לכולנו שתעבור עלינו שבת שקטה ואני מקווה שאם היא תעבור עלינו כך, אז יהיו לנו עוד הרבה שבתות שקטות בירושלים עם אווירה של פיוס וכבוד.

תודה לכם.

ראש העיר
Mayor of
Jerusalem
رئيس البلدية

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم-القدس

ירושלים, י"ח בתמוז תשנ"ז
23 ביולי 1997

600

לשכת שר האוצר

24-07-1997
97-55676
מס' מסמך
אל

לכבוד
מר יעקב נאמן
שר האוצר
משרד האוצר
ירושלים

יעקב היקר

הנידון: כנס ארצי - הנפקת אג"ח מוניציפלי-למימון פרויקטים בתחום הרשות
יום שני - 29 בספטמבר בירושלים

ראשית ברכותי לכניסתך לתפקידך החדש.

בתקופה האחרונה אני מנסה לקדם את יוזמתי להנפקת אג"ח מוניציפלי, למימון פרויקטים של עיריית ירושלים.
לצורך כך נפגשתי עם נציגי משרד האוצר וגורמים נוספים, כדי לקדם יוזמה זו.

פרויקטים חיוניים רבים בתחומי הרשות אינם מתבצעים בשל מצבן הכספי של הרשויות. מדיניות הממשלה קובעת מחד, כי יש להוסיף תחליכי הפרטה והתייעלות בקרב הרשויות המקומיות, ומאידך לא חלה כל התקדמות בנושא גיוס החון לפרויקטים עירוניים.

אני פונה אליך לשאת את הנאום המרכזי בכנס, אשר יעסוק בנושא זה, אליו יוזמנו ראשי הערים והרשויות בישראל, ראשי קהילות העסקים ושוק ההון.

להשתתפותך יש חשיבות עצומה ותרומה רבה מאוד, לקידום נושא שיקבע במידה רבה את עתידם של פרויקטים רבים וחשובים במדינת ישראל.

אני תקווה שתוכל להיענות לפנייתי זו.

בברכה
אהוד אולמרט

ניכר ספרא I. ת.ד. 775, ירושלים. פ. 1007, טלפון 02-6297997. פקס 02-6296014
1 Safra Sqare, POB 775, Jerusalem, 91007, Tel. 02-6297997, Fax. 02-6296014
ميدان سفرا ١، ص.ب. ٧٧٥، اورشليم-القدس ٩١٠٠٧، هاتف ٠٢-٦٢٩٧٩٩٧، فاكس ٠٢-٦٢٩٦٠١٤.

600

לשכת שר האוצר

תאריך: 20/7/97

אל: מנכ"ל משרד האוצר

מאת: לשכת שר

1. מועבר לעיון מסמך של: על כר אולמרט
בנדון: ישראל מסכר ופס"ב - א
מספרו: _____

2. אנא התייחסותך במתכונת הבאה:

X הערותיך בכתב

מכתב תשובה בשמן

שיחת הסבר שלך עם כותב המכתב

מכתב תשובה בשם השר לחתימת השר

נ"ר עמדה מעמיק בנושא הכולל: תמונת מצב, נתונים עובדתיים,
הצעות לפתרון וכו'.

אחר: _____

3. מועד התשובה: 25 / 07 / 97

4. העבר התייחסותך ל: לשכת שר

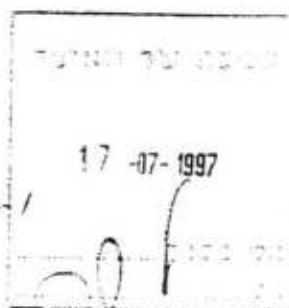
בברכה,

יעתק: תיק מעקב

میں نے یہ سچا ہے

[illegible]

17/7/97 - 17

א' צוקה גל, ,

הינך אשמתי, וכדי לחסוך

הנאם יצאן, מה דברים אצ"ק.

ממה אפחיתו הנכסיה להסג

ואם הסדירות המינקות והאצרות, הרי

כח אחד מהאצרות, שהאצור הוא כח

האצור האצור לבין סיבון אסכר, ולשכך

האצור סגור השדור פי 5 (האצור) מזה

שולשך המינקות היפוחול הוא.

מי, אם לא אתה, ישמח את

קולו לא השל הישג ?!

האצור

א' צוקה גל

600

לשכת שר האוצר

תאריך: 27/12

אל: ד"ר ג. לוי

מאת: לשכת השר

1. מועבר לעיוןך מסמך של: עלילת אולמא

בנדון: י.ל.מ. ספק ופינין ב-ק

מספרו: _____

2. אנא התייחסותך במתכונת הבאה:

הערותיך בכתב

מכתב תשובה בשמן

שיחת הסבר שלך עם כותב המכתב

מכתב תשובה בשם השר לחתימת השר

ניר עמדה מעמיק בנושא הכולל: תמונת מצב, נתונים עובדתיים,

הצעות לפתרון וכו'.

אחר: _____

3. מועד התשובה: 25 דצמ 77

4. העבר התייחסותך ל: לשכת השר

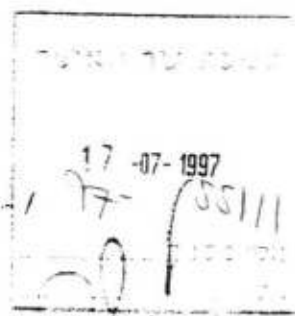
בברכה,

העתק: תיק מעקב

מאז ההתנחלות הקליטה

אליה לא לה
התנחלות & תנאי
הקליטה לא
היא - תנאי
20.7.97

17/7/97 - 17/7/97

אליה שלי,

הינך אהבתי, וכלי אהבתי

הינך יצאני, מה צפוי אליך.

מה אהבתי אהבתי הינך - אהבתי

אני הסבירתי הינך - אהבתי, אהבתי

כלי אהבתי אהבתי, אהבתי היום כלי

הינך אהבתי אהבתי אהבתי, אהבתי

הינך אהבתי אהבתי אהבתי (אהבתי) אהבתי

אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי

אני, אהבתי אהבתי, אהבתי

אהבתי אהבתי אהבתי?

אהבתי

אהבתי

עיריית ירושלים

אגף הרווחה
כ"ז סיון, תשנ"ז
2 יולי, 1997
ס-244.DOC

ילדים בסכנה ובסיכון בירושלים

תיאור הבעיה :

אלפי ילדים בירושלים נקלעו למצבים קשים בטווח שבין סכנה לסיכון, עקב מחסור במיכסות ובתקציבים להפעלת תוכניות עבורם בקהילה. אלפי ילדים נוספים עומדים להקלע למצבים אלה בתוך מספר חודשים אם לא ימצא פיתרון מיידי לבעיה.

משרד העבודה והרווחה מכיר בהיקף הבעיה ובחומרתה בעיר ירושלים, אולם טוען כי מחסור תקציבים לתחום הטיפול בילדים בסכנה ובסיכון אינו יכול לסייע לנו.

היקף הבעיה והאוכלוסייה :

מספר הילדים בירושלים עומד על 245,000 מתוכם 80,000 ילדים עד גיל ארבע. זהו ריכוז הילדים הגדול ביותר בארץ.

קרוב ל-40% מקרב ילדי ירושלים חיים מתחת לקו העוני (ללא נתונים על מזרח העיר).

בירושלים כ-30,000 ילדים בסיכון ובסכנה רק כ-3000 מהם זוכים לקבל טיפול הולם, זאת מחוסר משאבים.

משמעות המשבר היום :

ללא קבלת תוספת מיכסות משמעותית למעונות יום וכיסוי הגרעון בתקציב תוכניות בקהילה, לא יהיה בידינו לסייע לאלפי הילדים בעיר במצבי סיכון וסכנה ועל כן נהיה מחויבים בחלק מן המקרים להוציא את הילדים מן הבית.

אנו זקוקים באופן מיידי :

1. לתוספת של 1,000 מיכסות לילדי ירושלים כבר בשנת התקציב הנוכחית.
2. תוספת של מיליון שקל לתקציב פעילות קהילתית לילד.

סגן ראש העיר
Deputy Mayor
نائب رئيس البلدية

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية أورشليم - القدس

בס"ד, ב' בתמוז תשנ"ז
7 ביולי 1997
M2642

לכבוד
שר העבודה והרווחה
חה"כ אלי ישי
רח' קפלן 2
הקריה
ירושלים.

כבוד השר,

הנדון: קריאה דחופה לסייע לילדי ירושלים

הנני פונה אליך בקריאה דחופה לסייע לילדים בסיכון ובסכנה בירושלים באמצעות הוספת מכסות למעונות יום והגדלת תקציב לפעולות בקהילה לילדים.

לאחרונה רבות הפניות אלי ע"י תושבי ירושלים סביב מצוקות קשות של משפחות המתקשות לתת מענה לצרכים של ילדיהם אם בשל עוני, או בעיות של חולי ומגבלות וקשיים רגשיים.

בנסיונותי בשיתוף עם אגף הרווחה לתת מענה למשפחות אלו, אנו נתקלים בבעיה קשה של חוסר משאבים.

כידוע, בירושלים חיים כ- 245,000 ילדים מתוכם כ- 80,000 ילדים בגיל הרך (0-4). קרוב ל- 40% מהילדים היהודים בירושלים חיים מתחת לקו העוני (ללא נתונים על מזרח העיר).

עפי הדוור של אגף הרווחה מספר הילדים בסכון ובסכנה עולה מדי שנה. בשנתיים האחרונות יש עליה של קרוב ל- 30% במספר הילדים במשפחות המקבלות סיוע מהאגף. למרות זאת ההקצאה במשאבים לעיריית ירושלים לא לוקחת בחשבון את הגודל היחסי של העיר, צרכיה היחודיים והגדילה המשמעותית במס' הילדים הנזקקים.

מתוך 34,000 ילדים המטופלים ע"י האגף רק 5% זוכים למעונות יום ולתכניות בקהילה ורק 2% נוספים מטופלים במסגרות מחוץ לבית.

כוכר ספרא 1, ת.ד. 775 מיקוד 91007, סלפון 02-6297777

1 Safra Sq. P.O.B. 775, Jerusalem, 91007 Tel. (02-6297777

ميدان سفرا ١، ص.ب. ٧٧٥ أورشليم - القدس ٩١٠٠٧، هاتف ٢٢٩٧٧٧٧-٠٢.

סגן ראש העיר
Deputy Mayor
نائب رئيس البلدية

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم - القدس

היות ותקציב לפעולות בקהילה שניתן בשנה קודמת לא כיסה את הפעילות הריאלית של התוכניות נוצר גרעון, אשר למרות פניות חוזרות ונשנות לא כוסה ע"י המשרד. השנה התקציב לטיפול בילד בקהילה זהה נומינלית לשנה קודמת ולא לקח בחשבון את עליות המדד. כתוצאה מכך צפוי גרעון בתחום זה בשנת 1997 בסך כמליון ש"ח. פניות אגף הרווחה למשרד בנושא זה נענו בשלילה.

לאור הנ"ל אגף הרווחה ייאלץ לסגור חלק גדול מהתוכניות לילדים בסיכון ובסכנה בקהילה בהעדר תקציב לחמשך הפעלתן החל מתאריך 1/8/97.

משמעות עובדות אלו היא כי אלפי ילדים בירושלים נשארים חסרי הגנה וחשופים לסכנה ומצבם עלול להדרדר לכדי חזדקקות לסידורים מוסדיים.

אני פונה אליך בכל לשון של בקשה להוסיף 1,000 מכסות חדשיות למעונות יום לילדי ירושלים ומליון ש"ח (בסעיף חילד בקהילה) לתקציב הרווחה בשנת 1997, ע"מ למנוע את קריסת שרותי הרווחה לילדים בסיכון בירושלים.

בכבוד רב,

הרב נסים זאב
סגן ראש העיר
מחזיק תיק הרווחה

העתק:

חה"כ אהוד אולמרט - ראש העיר
גב' לאורה שניידר - מנהלת אגף הרווחה
גב' דורית בירן - מנהלת מדור ינו"ם
גב' עליזה שאבו - מנהלת מדור הגיל הרך
מר מוטי וינטר - מנהל שרות ילד ונוער

כיצר ספרא 1, ת.ד. 775 מיקור 91007, טלפון 02-6297777

1 Safta Sq. P.O.B. 775, Jerusalem, 91007 Tel. 02-6297777

ميدان سفرا ١، ص.ب. ٧٧٥ اورشليم - القدس ٩١٠٠٧، هاتف ٠٢-٦٢٩٧٧٧٧

TO :
FROM : EHUD & ALISA OLMERT

PHONE NO. : 5635769

JUL. 17. 1997 10:07AM F
PHONE NO. : 972 2 612088

מדינת ישראל
משרד העבודה והרווחה
שרות ילד ונוער

ירושלים, 16 ביוני 1997

לכבוד
דורית בירן
מנהלת מדור ילד ונוער ומשפחה
אגף הרווחה
עיריית ירושלים

לכבוד
עליזה שבו חיוט ✓
מנהלת מדור גיל-רך
אגף הרווחה
עיריית ירושלים

הגידון: קיצוץ התקציבים לטיפול בילדים בסיכון בירושלים
מכתבכם אלי מיום 2/6/97

השירות לילד ולנוער מקצה תקציביו לרשויות עפ"י קריטריונים שוויוניים, לפיכך הקצאת התקציב לירושלים נעשתה על פי זאת. לצערי תקציבנו אינו עונה על הצרכים ומדי שנה נוספות רשויות חדשות ואוכלוסיות חדשות ומכך נפגעות בעיקר הרשויות הבינוניות והגדולות.

אני מסכים כי לירושלים אכן יש בעיה מיוחדת וקשה ביותר ויש להתמודד עימה בדרך של מתן מענק לבירה כדי שתוכל להתמודד עם הבעיות הקשות של ילדים בסיכון. בעיר בשלב זה אין לי לצערי כל יכולת לסייע לכם בתקציבים נוספים. על אף ההזדהות העמוקה והבעתי היסודית את בעיותכם.

בכבוד רב,

מוטי וינער
מנהל השירות

העתקים:
יגאל בן שלום
רען דינור
חיים פוזנר
דינה לוי
ליאורה שניידר

C: קיצוץ WIN

עיריית ירושלים
אגף הרווחה
מדור גיל רך
ה' תמוז, תשנ"ז
10 יולי, 1997

מספר מקרים של משפחות אשר ילדיהם מצויים בסכנה ובסיכון

בשל חובת הסודיות המוטלת עלינו אין כאן פרטים מזהים אלא רק שם בראשי תיבות.

- ח.ח. אם לשלושה ילדים הסובלת מפיגור קל. הבעל סובל ממוגבלות פיסית. מערכת היחסים בין בני הזוג מאוד מעורערת ומלווה ב אלימות. האם אושפזה מספר רב של פעמים כתוצאה מכניסה לחדרות קשות, שנבעו ממצבי לחץ.

הילדים בני 5 ו 3 נמצאים במעון רב תכליתי. ילד נוסף סובל מפיגור ונמצא במסגרת מתאימה. האם מצוייה כעת בהריון מתקדם.

לפני שהוכנסו הילדים למסגרת המעון הרב תכליתי סבלו מהזנחה קשה.

סגירת מסגרת המעון הרב תכליתי מחוסר תקציב תחייב הוצאת הילדים מחוץ לבית.

- י.ס. בן 9 אך עולה לכתה ג'. בן להורים גרושים, גר עם אמו ונמצא בקשר לא קבוע עם האב. האם סובלת מהפרעה נפשית הגורמת לה לתנודות קיצוניות במצבי רוח ובהתנהגות: הצהרות על רצון להתאבד, בריחה מן הבית ומעבר תכופ ממקום למקום.

שניים מילדי המשפחה נמצאים בפנימיות ו.ס. ואחותו נמצאים במועדונית טיפולית.

הילד סובל מבעיות רגשיות חמורות, מתקשה ללמוד (סובל גם מליקוי למידה) בורח מביה"ס באופן קבוע ונוהג להשליך אבנים על עוברים ושבים.

הוצאתו מהמועדונית מחוסר תקציב תגרום להדרדרותו למצב סכנה ותישקל הוצאתו מחוץ לבית.

- משפחת ר. זוג הורים עוורים חרדים לחם שני ילדים, ילדה בת 5 וילד בן 8. ההורים ביקשו להוציא את הילדים מהבית משום שלא מצליחים להתמודד איתם ולהשתלט עליהם. הילדים אינם מגיעים באופן סדיר לביה"ס ואחיה"צ מסתובבים שעות ברחוב.

בשל חוסר מסגרת מתאימה עבורם בהקהילה נשקלת הוצאתם של הילדים מן הבית

- משפחת כ. משפחה חרדית בת 9 נפשות, פנתה ללישכת הרווחה בשל בעיות כלכליות קשות. בחורף ארבעה מבין הילדים חלו ולא ניתן היה לקנות תרופות עבור כל הילדים, על כן קנו

ההורים מנה אחת וחילקו אותה לכל הארבעה.

ההורים פנו ללישכה בבקשה לקבל מיכסות לשני הילדים הקטנים במעונות יום וקיבלו תשובה שלילית, מחוסר תקציב.

TO :
FROM : EHUD & ALISA OLMERT

PHONE NO. : 5635769

JUL. 17. 1997 10:08AM
PHONE NO. : 972 2 612088

NO. 147

P.2

רשימות המתנה של ילדים בסכנה ובסיכון בירושלים

לישכה	תוכניות בקהילה	מעונות יום, צהרונים ומשפחתונים
גבעת המטוס	12	38
גוננים	18	29
תלפ"ז	83	49
גילח	102	98
דרוט צוות מושבות	31	13
בית צמאפא	119	54
גונן	35	24
שלם דרום		22
שיקום דרום		56
בוכרים		25
נווה יעקב	101	133
צוות מורשה רחביה	18 + 5	21
רמת שלמה	18	34
רמות	41	31
לב העיר	42	10
אשכול	19	15
קרית יובל צפון	36	41
קרית יובל דרום	63	43
מקור ברוך		10

- משפחת צ. פנתה ללישכה בבקשה לקבל מיכסה למעון יום עבור בנם בן השנה. בנם הבכור בן
ה- 4 חלה בסרטן - האם עזבה את מקום העבודה על מנת לסעוד את הבן החולה ולקחת אותו
לטיפולים שונים.
מחוסר מיכסות המשפחה קיבלה תשובה שלילית.

כל המקרים שהובאו כאן הינם מקצת מן המקרים הקשים המוכרים בלשכות ואינם
מקבלים מענים מתאימים, מחוסר משאבים.

ברור לנו כי אילו היו לירושלים מענים טיפוליים נוספים בקהילה, היינו מונעים
התדרדרות ילדים למצבי סכנה וחלק מהוצאות הילדים מחוץ לבית היו נחסכות.

17.JUL.1997 9:05

NO.147 P.3

רוממה קריות		6
פסגת זאב	36	13
הר - נוף	44	20
גונן	35	24
בית וגן	18	71

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم-القدس

ראש העיר

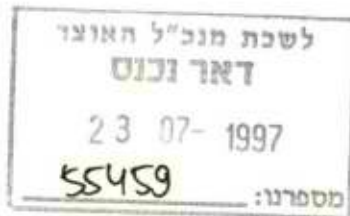
Mayor of

Jerusalem

رئيس البلدية

ירושלים, י' בתמוז התשנ"ז

15 ביולי 1997

600
שלום וברכה

לכבוד
מר שמואל סלבין
מנכ"ל משרד האוצר
ת"ד 883
ירושלים

שלום וברכה,

אני מתכבד להעביר לעיוןך את דברי בישיבת מועצת העיר שהתקיימה ביום ה- 22.5.97 ושעסקה בהחלטת שר התחבורה בעניין כביש בר-אילן.

הסוגייה הזו העסיקה את רוב תושבי העיר והמדינה ויש בה משום בבואה או תשקיף של יחסי חילוניים וחרדים בירושלים.

דברי בישיבת המועצה משקפים את עיקר יחסי לסוגיות המתח הדתי הקיימות בירושלים. אני מאמין בכל ליבי שיש בסיס אחד לקיום יחסים המשותפים על הבנה, הדדיות וכבוד בין כל תושבי העיר והוא: לאפשר לכל אחד להיות את חייו כרצונו תוך גיבוש מסגרות משותפות לבירור בעיות ומחלוקות וכיבוד האחר והשונה.

אני חש כי לרוב אנו מצליחים בכך וכי פוטנציאל שיתוף הפעולה שבין האוכלוסיות בעיר גובר על פוטנציאל המחלוקת.

תקוותי כי נשכיל בכל מקרה לשמור על יחסי פנים תקינים, שיאפשרו לנו להתאחד ולהתמודד מול איומים חיצוניים.

כל טוב.

בברכה,

אהוד אולמרט

2608/ב

ביכר ספרא I, ת.ד. 775, ירושלים, 91007. טלפון 02-6297997, פקס 02-6296014

1 Safra Sqare, POB 775, Jerusalem, 91007, Tel. 02-6297997, Fax. 02-6296014

ميدان سفرا ١، ص.ب. ٧٧٥، اورشليم-القدس ٩١٠٠٧، هاتف ٠٢-٦٢٩٧٩٩٧، فاكس ٠٢-٦٢٩٦٠١٤

June 1910

1910

1910

דבר ראש-העיר בישיבת מועצת העיר

שנערכה ביום ה- 22.5.97

הסכסוך סביב כביש בר אילן נמשך שנים רבות. אף פעם לא השליתי את עצמי כי כראש העירייה אוכל להתחמק מהדיון בנושאים אלה.

היה פער עצום בין ציבור חרדי שדרש סגירה מלאה של הרחוב בכל שעות היום והלילה בכל החגים, המועדים והשבתות לבין ציבור חילוני רחב שהתנגד לכך. אני סבור שהתהליך הזה מיצה את כל אפשרויות הברורים והגיע בסופו של דבר לתחנה האחרונה של פשרה שקיבלה את גיבוי בית המשפט של מדינת ישראל.

לדעתי, ניתן ליטול את ההסכמה הזו שהושגה בין שני הצדדים ולבנות סביבה איזה שהוא "בסיס של פעולה".

יש החלטה של שר התחבורה שמעוגנת בהחלטת בג"צ. כבדרך אגב, אני מעוניין לומר לציבור החרדי כי לפי דעתי החלטת בג"צ בשאלת בר אילן היא בעלת חשיבות היסטורית, שלצערי לא הובנה כהלכה ולא פורשה כהלכה (בין היתר, בגלל תגובות נחפזות מדי של חלק מהציבור הדתי).

קראתי את פסק הדין של כב' השופט ברק, נשיא בית המשפט העליון והתרשמתי כי ההחלטה מרחיקת לכת ובעלת חשיבות עצומה שצריכה לעורר שמחה וגאווה אצל הציבור הדתי והחרדי. זאת לדעתי משום שעל סדר היום עמדו שתי שאלות מהותיות. הראשונה: האם בכלל רצונם של יהודים חרדים שלא יופרעו בשבת באיזור מגוריהם הינו עילה לגיטימית לסגירת רחוב. עד היום שום בית משפט במדינת ישראל לא פסק זאת והנה, בית הדין הגבוה לצדק בפסק דינו של השופט ברק, קבע שיש עילה לגיטימית לסגירת רחוב לתנועה בשבת באיזור שבו גרים אנשים חרדיים כי כבודה של השבת מצדיק זאת.

לדעתי, פסיקה זו הינה מרחיקת לכת. יתכן כי היא מובנת מאליה לציבור החרדי אולם זוהי פעם ראשונה שבג"צ (דווקא הבג"צ הזה, דווקא השופט הזה שלא פעם בחיפזון ובקלות דעת מאשימים אותם, פוגעים בהם, משקצים אותם) דווקא הם פסקו את הקביעה הזו שיש לה חשיבות עצומה.

השאלה השנייה שצריכה לעניין מאוד את ארנן, (יקותיאלי, חבר מועצת העיר מטעם סיעת מר"צ): אנשים טענו כי זהו איננו רק עניין של אנשים שמתגוררים או אינם מתגוררים ברחוב אלא הרצון לנסוע ברחוב המסויים הזה רק כדי לממש את הזכות לנסוע בשבת, ו"אני דווקא מעוניין לנסוע ברחוב בר-אילן כי זה יותר קצר". בג"צ פסק שהעניין הזה איננו עילה מספיק טובה כדי לנסוע בשבת. אם זו הסיבה, אז אנא סעו בכביש עוקף גם אם הנסיעה תתארך בעשר דקות נוספות.

בג"צ בעצם קבע שאין דינו של מי שאיננו מתגורר ברחוב זהה לדינו של מי שמתגורר ברחוב. אם מתגוררים ברחוב תושבים חילוניים שמעוניינים לנסוע בשבת, הרי שיש התנגשות בין שתי זכויות וצריך למצוא פתרון. לכן הנחה בג"צ את שר התחבורה למצוא פתרון לתושבים החילוניים שגרים ברחוב. לכל היתר הוא אמר שישעו מסביב. ברור כי הציבור החרדי היה מעוניין שתתקבל החלטה עקרונית שאפשר לסגור בכל השעות, מכניסת השבת ועד צאתה ומכניסת החג ועד צאתו. אני מודע לכך אך הפסיקה של בג"צ בעניין הזה היא בעלת משמעות הסטורית. היא קובעת שראוי לסגור רחוב בשבת אם תושביו הם שומרי שבת והתנועה בשבת מפריעה להם. מעולם לא נפסקה בבית משפט ישראלי פסיקה כזו ואני סבור כי יש לומר לשופט ברק: "לא גינוי אלא כל הכבוד להחלטה שלך".

החלטת בג"צ מוצתה והנחיות שר התחבורה שהוצאו בעקבותיה יושמו וזהו איננו עניין קל ערך. לא תהיה חסימה טוטאלית של הרחוב בשבת כי בג"צ פסק שהחסימה תהיה בשעות מסויימות בלבד והינחה את השר להגדיר אותן, והשב ביצע את הנחיית בג"צ. ועכשיו אני פונה לציבור החרדי ואומר: דווקא משום שאני חושב שבהחלטה של בג"צ, בצד העקרוני שלה, יש תפנית הסטורית - אני ממליץ שההנהגה האחראית של הציבור החרדי תעשה כל מאמץ לגרום לכך שהעשבים השוטים לא יתפרעו באופן שישבש את ההנחיות שנקבעו על ידי בג"צ.

אתם יודעים היטב שאני סירבתי לתת יד להמלצה הראשונה שהוגשה על ידי בג"צ כי חשבתי שאין לעשות "סחר מכר" בין רחובות שלא ראיתי קשר בין שניהם. אני שמח שבג"צ ויתר על ההצעה שלו ולא היתנה את הסגירה הזאת בפתיחה בכביש אחר כי לא ראיתי שום קשר בין הדברים.

אני מציע ששני הצדדים יכבדו את פסיקת בג"צ שיסודותיה הונחו בוועדה שהוקמה על ידינו. ההחלטה הזו עשויה ליצור את הבסיס של הידברות בין שני הצדדים.

יש נסיון אצל מנהיגות חילונית מסויימת (דוגמת ארגן יקותיאל), להדגיש את חלקם של פלגים קיצוניים בעולם החרדי. אנשים אלה מעוניינים להביך את המנהיגות של הציבור החרדי ולטעון שהם יושבים בממשלה או בעירייה, לא עושים כלום ומאפשרים לפרחחים להתפרע. אני מעוניין לקבוע: יש מנהיגות אחראית ורצינית בעולם החרדי והיא זו שחוללה את המפנה ומאפשרת השגת פשרה זאת, משום שהיא הפעילה השפעה ממתנת.

אני לא מעלה על דעתי שיש ציבור חילוני שחושב שהוא יכול להכניע ציבור דתי ואם יש כאלה, הם עושים טעות. זאת כשם שאני לא מעלה על דעתי שיש גורמים אחראיים בקרב הציבור החרדי שחושבים שהם יכולים להכניע את כל הציבור החילוני. אין דרך זולת פשרה ופשרה כרוכה בויתורים הדדיים. מה שמפליא אותי במיוחד היא העובדה שיש בקירבנו אנשים רבים שהפשרה בשבילם היא דרך חיים בעת כשמדובר בנושאים פוליטיים מדיניים בארץ ישראל. בעניינים הללו הם מבינים שהצד השני דורש וצריך לתת לו, לוותר לו ולהשלים איתו מעל ומעבר.

אם נפעל במשותף ניתן ליישם את הפשרה בירושלים ובלבד שהבסיס שלה יהיה כבוד הדדי: כבוד לציבור החרדי והדתי שהערכים הללו הם נשמת חייו, וכבוד לציבור החילוני שיש לו אורח חיים אחר ושהוא חשוב לו ויקר לו והוא מעוניין לחיות את חייו לפי דרכו. על פי הבסיס הזה של כבוד הדדי אפשר לחיות ביחד, ואני מאמין כך בכל ליבי.

אני מאחל לכולנו שתעבור עלינו שבת שקטה ואני מקווה שאם היא תעבור עלינו כך, אז יהיו לנו עוד הרבה שבתות שקטות בירושלים עם אווירה של פיוס וכבוד.

תודה לכם.

1037-36-5

הכנסת

חבר הכנסת

ס.ליכוד-ריבלין-שוטף_81

ירושלים, כ"ו אייר, תשנ"ז
2 יוני, 1997

600

1926
ריבלין

לכבוד

השר דן מרידור
משרד האוצר
ירושלים

שלום רב,

5/6 - איטה
אשרת
אשרת

הנדון: קונגרסים בינלאומיים בירושלים.

מצ"ב מכתב המתאר בעיה, ההולכת ומחמירה, של "ברicht" אירועים בינלאומיים גדולים מירושלים, בשל החשש - אף אם אינו מוצדק אובייקטיבית - מפני המצב המדיני-ביטחוני.

הנקודה היא היעדר ביטוח לכיסוי ההפסדים וההוצאות כתוצאה מביטולים אפשריים של אירועים.

הייתי מבקש כי תידרש לסוגיה זו, כיוון שאין המדובר באירועים פרטיים גרידא, אלא בכרסום מתמיד במעמדה הבינלאומי של ירושלים. לדעתי, מן הראוי שממשלת ישראל תתערב ככל יכולתה בעניין, אולי אפילו בדרך של מתן הערבויות המתאימות, שתספקנה את הארגונים הבינלאומיים, המארגנים כנסים ואירועים גדולים בירושלים.

אודה לך על תשובתך במהרה.

בכבוד רב,

ס"כ רובי ריבלין.

העתק: רה"מ, בנימין נתניהו.
השר אביגדור קהלני.
ראש העיר, אהוד אולמרט.
פרופ' יוסף שנקר.
ח"כ אופיר פינס-פז.

1997-06-02

1997-06-02

1997-06-02

XVI FIGO • JERUSALEM

INTERNATIONAL FEDERATION OF GYNECOLOGY AND OBSTETRICS

XVI FIGO WORLD CONGRESS

JERUSALEM, ISRAEL, SEPTEMBER 10 - 15, 2000

19 במאי 1997
ILANAISZ

5/5

לכבוד
מר דוד ליטבק
מנכ"ל משרד התיירות
רחוב המלך ג'ורג' 24
ירושלים
פקס 02-6241870

דודי שלום רב.

הנדון: ביטוח ממלכתי של ביטול קונגרסים
בינלאומיים בישראל מסיבות של כח עליון -
קונגרס FIGO

כדוע לך, אנו נאבקים בחודשים האחרונים ברוע הגזירה שמאיימת להוציא מירושלים את הקונגרס הבינלאומי הגדול והחשוב ביותר שהתקבל אי פעם לישראל, הקונגרס העולמי של הפדרציה של החברות לגיניקולוגיה ולמיילדות - FIGO (למעלה מ-12,000 משתתפים ותערוכה ענקית).

אנו עושים מאמצים רבים למנוע החלטה סופית של העברת הקונגרס מירושלים. מאמצים משפטיים - באמצעות עו"ד מאיר רוזן, לשעבר שגריר ישראל בארה"ב ויועץ משפטי של משרד החוץ - שהכין חוות דעת מישפטית שמסתמכת על תקנון FIGO.

מאמצים מדיניים - בעזרת משרד החוץ ושגריר ישראל בוואשינגטון, שמנסה לשכנע את האמריקאים שלא לשתף-פעולה בהעברת הקונגרס מירושלים לוואשינגטון.

מאמצים כלכליים - על סמך ההתחייבויות הכספיות שיש ממשרד התיירות, מעיריית ירושלים, ממו"א ירושלים, מחבי אל-על ומ"כנס".

אך כל המאמצים האלה הם לשווא, אם לא נצליח לספק את דרישתם הבסיסית: ביטוח ההוצאות/ההפסדים של האירגון במיקרה שיהיה צורך לבטל או להעביר את הקונגרס מישראל עקב כח-עליון - מדיני או ביטחוני.

ללא ביטוח כזה - אין טעם שבכלל נמשיך במאמצים ובהשקעות הכספיות הנוספות שכרוכות במאבק זה.

גם הקונגרס האירופאי של הגיניקולוגים, שנועד להתקיים בירושלים במאי 1998 בהשתתפות של כ-1000 איש - יתבטל אם לא יהיה ביטוח כזה. המישלחת הישראלית צריכה להגיש דו"ח בקונגרס הדריב יתקיים בדבלין בתאריכים 25 - 29 ביוני 1997, וללא ביטוח יועבר גם קונגרס זה מישראל.

העברת הקונגרסים הן כדור שלג, שמאיים על כל תעשיית הכינוסים הבינלאומיים בישראל, וזכא ביטוח לא נוכל להמשיך ולהחזיק בהם, וילכו לאיבוד מאמצים שנעשו במשך עשרות שנים, והשקעות ענק שהושקעו בעידוד הכינוסים, בהקמת מרכזי הקונגרסים וכו'.

אנו חוזרים ומבקשים ממך להטיל את כל כובד משקלך על מנת למצוא פיתרון לנושא ביטוח הכינוסים. הקונגרס האירופאי לדיאלוג ולשתלות EDTA שנועד להתקיים בירושלים בחודש ספטמבר 1997 ושנמכרו כבר אלפי חדרים במלונות ירושלים למשתתפיו - והועבר לזינבר. חייב לשיש דוגמא נוספת למצב הקשה השורר כיום בשטח תיירות הקונגרסים הבינלאומיים שאין צורך להסביר לך חשיבותו מכל הבחינות.

גדעון ריבלין

בברכה,

פרופ' יוסף שנקר
יו"ר קונגרס FIGO
EAGO-

עוהקים:
מר אהוד אולמרט - ראש העיר ירושלים
ח"כ רובי ריבלין - יו"ר לובי התיירות בכנסת
גבי עדנה רמות, מקב"י

566/332

ראש העיר
Mayor of
Jerusalem
رئيس البلدية

כ"ה אייר, תשנ"ז
1 יוני, 1997

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم-القدس

דחוף

600

לכבוד
מר דן מרידור
שר האוצר
שלום רב,

מערכת החינוך במגזר הערבי בירושלים -
ישיבת ועדת השרים לענייני ירושלים

במערכת החינוך במגזר הערבי בירושלים לומדים כ - 41 אלף תלמידים במערכת החינוך העירונית ממשלתית ובמערכת החינוך הפרטית.

מעורבות הרשות הפלסטינית במערכת החינוך במזרח העיר הולכת וגוברת. השלכות הרוחב לכך הינן קשות ועלויות לכרסם בריבונות ישראל בירושלים. באחרונה נקטה הרש"פ בצעד חד צדדי והחליטה לבטל קיום בחינות הבגרות בבתי הספר העירוניים ממשלתיים ולבחון תלמידיהם באולמות בתי הספר הפרטיים.

מערכת החינוך במזרח העיר סובלת מרמת הוראה והישגים ירודה, היקף משמעותי של נשירה, חוסר בהכשרה מתאימה, מערך הדרכה הולם והיקף גבוה של אנאלפביתים [כ - 30% בכיתות הגבוהות של בתי הספר היסודיים].

אף מצוקת הכיתות במזרח העיר הינה חריפה. כיתות רבות אינן תקינות. מערכת החינוך גדלה בקצב גבוה ונדרשות כבר בשנים הקרובות כ - 150 כיתות לימוד נוספות. בשנת 1995 הקציבה ממשלת ישראל 180 כיתות לבינוי בפריסה של שלוש שנים. בקצב הגידול הנוכחי אף לאחר השלמת בניית כיתות אלה תחסרנה מעל 300 כיתות תקינות.

ספרי הלימוד המשמשים את תלמידי המגזר הערבי נושאים עליהם חותמת הרש"פ. מדבקות מנח"י המושמות על חותמות הספרים מוסרות תוך פגיעה בספרים או בתלישת הכריכה.

ביכר ספרא I, ת.ד. 775, ירושלים, 91007, טלפון 02-297997, פקס 02-296014

1 Safra Square, POB 775, Jerusalem, 91007, Israel, Tel. 02-297997, Fax. 02-296014

ميدان سفرا ١، ص.ب. ٧٧٥، اورشليم-القدس ٩١٠٠٧، هاتف ٢٩٧٩٩٧-٠٢، فاكس ٢٩٦٠١٤-٠٢

ראש העיר
Mayor of
Jerusalem

رئيس البلدية

עיריית ירושלים

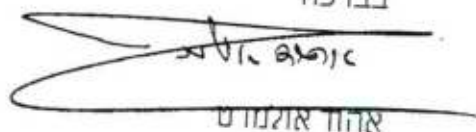
Municipality of Jerusalem

بلدية اورشليم-القدس

- לאור מצב קשה זה אני מוצא לנכון להעלות הנושא בישיבת ועדת השרים לענייני ירושלים אשר תתקיים ביום שני הקרוב [2 ביוני 1997] תוך מגמה לקבל ההחלטות הבאות:
1. לקיים בחינות הבגרות בירושלים בשנת 1997 כפי שהיה בעבר - גם באולמות הבחינה בביה"ס העירוניים ממשלתיים. במידה והרש"פ תתנגד לכך, לא יתאפשר קיום בחינות הבגרות מטעם הרש"פ בכל ביה"ס שבגבולותיה המוניציפאליים של העיר, על כל המשתמע מכך.
  2. משרד החינוך, התרבות והספורט יערך להחלת תכניות הלימודים הישראלית הנהוגה במגזר הערבי גם בבתי הספר בירושלים בלוח הזמנים של עד שנה בבתי הספר היסודיים וחיטבות הביניים ועד כשלוש שנים בחטיבה העליונה.
  3. ממשלת ישראל תקצה 8 מליון ש"ח בשנה למשך ארבע שנים לקידום כולל ומקיף של מערכת החינוך במזרח העיר, החל מתקציב 1997.
  4. ממשלת ישראל תנחה הפשרת תקציב בינוי 60 הכיתות המוסכם במסגרת תקציב 1997, ותעמיד תקציב לשנים 1998 - 1999 לשם בניית 120 כיתות לימוד נוספות.
  5. ממשלת ישראל תקצה 6 מליון ש"ח להדפסת ספרי לימוד לשנה"ל תשנ"ח עבור מערכת החינוך במזרח העיר.

אני מצפה לתמיכתך בנושאים אלה.

בברכה

אהוד אולמרט

כ"ח באייר התשנ"ז
1 ביוני 1997

לכבוד

מאיר פורוש
סגן שר הבינוי והשיכון

אליהו סויסה
שר הפנים

דן מרידור
שר האוצר

הנדון: דו"ח עבודת צוות ליישום החלטת
הממשלה מס' יס/10 מיום 26.2.97

ביום 4.3.97 מיניתם צוות בנדון. מצ"ב כתב המינוי (נספח 1).
הצוות התכנס בתאריכים 2.4.97 וב- 5.5.97. רצ"ב הפרוטוקולים (נספחים 2,3).

להלן החלטות ומסקנות הצוות:

1. במישור הארגוני

מומלץ להפקיד את ביצוע החלטת הממשלה בענין הבניה לאוכלוסיה הערבית
בירושלים, בידי אחד מגורמי הביצוע של עיריית ירושלים.

א. גוף מבצע - עפ"י המלצה זו הוקמה ברשות לפיתוח ירושלים מינהלת
שתפקידה ליישם את החלטת הממשלה ולרכז הטיפול בביצוע
ההחלטה ובכלל זה הכנת תכנון מפורט לביצוע ופיתוח התשתיות בפועל.
בראש המינהלת עומד מנכ"ל הרשות לפיתוח ירושלים.

ב. אופן הפעולה - פעילות הרשות לפיתוח ירושלים תעשה באמצעות צוותים
שכונתיים שיחוו זרוע ביצועית של הרשות. הצוות ילמד בעיות השכונה, יציע
דרכים לפתרון וידריך את האוכלוסיה בהליכי התכנון, הזכאות או
התמריצים שיקבעו עבורה.

ג. דיווח מעקב וייעוץ - הצוות יקבל דיווח שוטף על פעולות המינהלת וישמש
לה כגוף מייעץ ומסייע בהמשך הביצוע.

2. תקציב

לשם ביצוע התכנון יועמד לרשות עיריית ירושלים, מתקציב המדינה, סך של 4.0 מליון ש"ח במסגרת 130 מליון הש"ח שיועדו לקידום תשתיות במזרח ירושלים.

כמו כן, ממליץ הצוות כי הממשלה, באופן חריג, תשתתף במימון הפערים הצפויים בין עלויות הפיתוח לבין ההכנסות הצפויות מתשלום אגרות והיטלי פיתוח, במענקים ובמתן באשראי.

3. שלביות

בשלב א' - תזמין העירייה, באמצעות הרשות לפיתוח ירושלים תכנון מפורט לביצוע תשתיות בעשרת המתחמים/שכונות המפורטים בהחלטת הממשלה וחיבורם לתשתיות קיימות.

בשלב ב' - ביצוע התשתיות על פי סדר עדיפויות בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיף 4 א'.

4. רשימת האתרים לביצוע

א. עיריית ירושלים הכינה את רשימת התכניות ומצבן הסטטוטורי ותחשיב יח"ד לכל אחת מעשר השכונות המפורטות בסעיף א' בהחלטת הממשלה. (רצ"ב נספח 4).

ב. יוכן אומדן עלויות ספציפי עבור כל אתר.

ג. הרשות לפיתוח ירושלים תבחן את האתרים ותציע סדרי עדיפות על פי הקריטריונים שלהלן: (1) זמינות לביצוע.

(2) כמות מירבית של יחידות דיור.

(3) מידת החתאמה לתכנית ה-130 מליון (התכנית שאושרה ע"י הממשלה לקידום תשתיות במגזר הערבי).

(4) עלויות תשתיות ממוצעות ליחידת דיור.

5. סעיף ב' 2, 3 בהחלטת הממשלה

א) שועפט ובית חנינה

1. הקפי בניה - התכניות לשועפט ובית חנינה מאפשרות (קיבולת) של 7500 יחדי. מתוכן ל-1500 יחדי ניתן להוציא היתרי בניה, לשאר (6000 יחדי) נדרשת הכנת תכניות איחוד וחלוקה.

2. ציפוף - במתחמים בהם מתחייבת הכנת תכניות איחוד וחלוקה כתנאי להיתר, מוצע כי התכניות יכללו בנוסף לאיחוד וחלוקה גם ציפוף הבניה בדרך של התרת בניה רוויה של 4 יחדי לדונם ברוטו לפחות.

3. תימרוץ - א) ליידע את בעלי הקרקע בדבר האפשרות להגדיל את מספר יחידות הדיור בתכנית מאושרת, עד 20%, באזורים בהן קיימות תכניות מאושרות בדרך של הקלה עפ"י סעיף 147 לחוק התכנון והבניה.

ב) כדי לתמרץ חבניה סוכס כי הרשות לפיתוח ירושלים תבדוק ותכין הצעות נוספות לתימרוץ כגון: הלוואות מקום שכונתיות שתינתנה למשך פרק זמן מוגבל, תנאי תשלום חוב למס רכוש וכו'.

ב) כפר עקב

התכנית לכפר עקב כוללת 1400 יחד' מתוכן 800 יחד' בניה חדשה. התכנית אושרה להפקדה. ניתן לחוסיף חוראות להרוויית חבניה החדשה.

6. בניה בצור באחר

מתכנן המחוז דיווח על מהלכים שונים לתכנון מתחם בבניה רוויה על קרקע מדינה בצור באחר.

בכבוד רב

יעקב אפרתי
יו"ר הצוות

העתק: גב' רינה זמיר - מנהלת מחוז ירושלים משרד הבינוי וחשכון
מר איתי אייגס - סגן מנהל אגף התקציבים, משרד האוצר
מר רענן דינור - מנכ"ל עיריית ירושלים
גב' דינה רצ'בסקי - מנהלת מינהל התכנון, משרד הפנים.
גב' שרית דנה - היועצת המשפטית, משרד הפנים

DAN-93

נספח 1

ירושלים, כ"ה אדר א, תשנ"ז
4 מרץ, 1997

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

מר יעקב אפרתי, מנכ"ל משרד הפנים
גבי רינה זמיר, מנהלת מחוז ירושלים
מר איתי אייגס, משרד האוצר
גבי דינה רציבסקי, מנהלת מינהל התבונן
נציג עיריית ירושלים, שימנה ראש העיריה

כתב מינוי

הריני למנותכם להיות חברים בצוות לישום החלטת ממשלה מספר יס/10 מיום
26.2.97

בראשות הצוות מר יעקב אפרתי, מנכ"ל משרד הפנים. את הצוות גלווה מבחינה
משפטית, הלשכה המשפטית של משרד הפנים.

הצוות ימסור המלצותיו תוך 60 יום

מאיר פורוש
סגן שר השכון

אליהו סויסה
שר הפנים

דן מרידור
שר האוצר

ב' ניסן התשנ"ז
9 באפריל 1997

ועדה בנושא בניה במזרח ירושלים
פרוטוקול ישיבה מס' 1 מיום 2.4.97

משתתפים:
יעקב אפרתי - מנכ"ל משרד הפנים (יו"ר)
עו"ד שרית דנה - יועמ"ש מ.הפנים
גבי דינה רציבסקי - מ.הפנים
גבי רינה זמיר - מ.השיכון
מר פסקואל ברויד - מתכנן מחוז ירושלים
מר איתי אייגיס - מ.האוצר

נעדר: מר רענן דינור מנכ"ל עיריית ירושלים

ביום 4.3.97, מינו שרי הפנים והאוצר וסגן שר השיכון ועדה זו ליישום החלטת הממשלה מס' יס/10 מיום 26.2.97.
הוועדה החלה בדיוניה, ונוכח הצורך לקדם את הנושא החליטה להגיש כבר בשלב זה המלצות ביניים:

הוועדה סבורה שיש להפקיד את ביצוע החלטת הממשלה בענין הבניה לאוכלוסיה הערבית בירושלים בידי אחד מגורמי הביצוע של עיריית ירושלים כגון חרשות לפיתוח ירושלים.

בידי אותו גוף ירוכו הטיפול בביצוע ההחלטה, על שלביו השונים, ובכלל זה תכנון סטטוטורי, תכנון מפורט לביצוע וביצוע עבודות פיתוח התשתיות.

א. בשלב ראשון ומיידי, תזמין העירייה באמצעות הגורם שיקבע, תכנון מפורט לביצוע תשתיות במתחמים המפורטים בהחלטת הממשלה וכן חיבורם לתשתיות קיימות. (ראה הרשימה בנספח).

לשם ביצוע התכנון יועמד לרשות עיריית ירושלים מתקציב המדינה סך של 4.0 מיליון ש"ח במסגרת סך של 135 מיליון ש"ח שיועד לקידום תשתיות במזרח העיר.

מיד לאחר סיום התכנון יוחל בביצוע התשתיות באותם מתחמים, על פי סדרי עדיפויות שיקבעו.

נוכח פער הזמנים הצפוי בין מועד ההוצאה בעבור ביצוע התשתיות ובין מועד גבית
היטלי הפיתוח מאותם מיתחמים, יסייע אוצר המדינה לעיריית ירושלים במימון
ביניים בדרך של הלוואה, אשר תוחזר עם גבית ההיטלים.

כמו כן ישתתף אוצר המדינה בפערים שיווצרו בין עלויות הביצוע בפועל ובין היקף
ההיטלים שיגבו.

ב. צוות משנה של ועדה זו בראשות גב' דינה רצ'בסקי ובהשתתפות גב' רינה זמיר,
והיה פסקואל ברויד ואורי בן אשר יגישו לוועדה, לקראת ישיבתה הבאה הצעות
למימוש סעיפים ב(2) ו-(3) להחלטת הממשלה.

עיריית ירושלים תדווח לוועדה בישיבתה הבאה על ביצועם של סעיף א' ו- ב'
להמלצות אלה.

t1

נספח: רשימת התכניות לפיתוח דיור לאוכלוסיה הערבית בירושלים

שם השכונה	מספר התכנית	מס' יחיד לפיתוח	סוג התכנית	הערות
1	בית צפאפה	2317 3365 3802	מתאר מתאר ומפורטת מתאר מפורטת	פורסמה לתוקף ב- 27.10.90 פורסמה לתוקף ב- 2.4.92 פורסמה לתוקף ב- 5.11.92
2	ערב א-סוואחרה	2683 א'	מתאר וחלקית מפורטת	פורסמה לתוקף ב- 15.3.96
3	ג'בל מוכבר	2691	מתאר ומפורטת	פורסמה לתוקף ב- 5.5.87
4	אבו תור	1864 א'	מתאר ומפורטת	פורסמה לתוקף ב- 9.4.89
5	סילואן	2783 א'	מתאר ומפורטת	פורסמה לתוקף ב- 11.6.87
6	ראס אל עמוד	2668	מתאר ומפורטת	טרם אושרה סופית, הוחלט לאשר ב- 10.12.96
7	א-שיית	3085	מתאר ומפורטת	פורסמה לתוקף ב- 21.1.93
8	א-סואני	3092	מתאר ומפורטת	פורסמה לתוקף ב- 19.8.90
9	א-טור	2733 2733 א'	מתאר ומפורטת מתאר ומפורטת	פורסמה לתוקף ב- 18.12.84 פורסמה לתוקף ב- 23.1.86
10	עיסווייה	2316	מתאר ומפורטת	פורסמה לתוקף ב- 31.12.91

ועדה בנושא בניה במזרח ירושלים
פרוטוקול ישיבה מס' 2 מיום 5.5.97

השתתפו חברי הוועדה:

מר יעקב אפרתי - יו"ר, מנכ"ל משרד הפנים
מר איתי אייגס - סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר
מר רענן דינור - מנכ"ל עיריית ירושלים
גב' רינה זמיר - מנהלת מחוז י-ם, משרד הבינוי והשיכון
גב' דינה רצ'בסקי - מנהלת מינהל התכנון, משרד הפנים

כן השתתפו:

עו"ד שרית דנה - יועצת משפטית, משרד הפנים
מר מאיר ניצן - הרשות לפיתוח ירושלים
מר פסקואל ברויד - מתכנן מחוז ירושלים
גב' תורה בנין - ממונה על בדיקת תכניות, מינהל התכנון

נושא מס' 1:

אישור פרוטוקול מיום 2.4.97.

לאור הערת מר איתי אייגס הוחלט לתקן הפרוטוקול ובמקום:
"נוכח פער הזמנים הצפוי בין מועד ההוצאה בעבור ביצוע התשתיות ובין מועד
גבית היטלי הפיתוח מאותם מיתחמים, יסייע אוצר המדינה לעיריית ירושלים
במימון ביניים בדרך של חלואה, אשר תוחזר עם גבית החיטלים.

כמו כן ישתתף אוצר המדינה בפערים שיווצרו בין עלויות הביצוע בפועל ובין
היקף החיטלים שיגבו."

יבוא: "נוכח הפער הצפוי בין עלויות הפיתוח לבין ההכנסות הצפויות מתשלום
אגרות והיטלי פיתוח בגין אותם אתרים ונוכח פער הזמנים הצפוי בין ביצוע
ההוצאה למועד גבית התשלומים, הוועדה ממליצה כי הממשלה באופן חריג
תשתתף במימון הפערים במענקים ובמתן אשראי."

נושא מס' 2:

ארגון: גורם שיבצע החלטת הממשלה.

מנכ"ל עיריית י-ם מדווח כי לאור המלצות הצוות מיום 2.4.97 חוקמה ברשות
לפיתוח ירושלים מינהלת שתפקידה ליישם את ביצוע החלטת הממשלה ולרכז את
הטיפול בביצוע החלטתה. בראש המינהלת עומד מנכ"ל הרשות לפיתוח ירושלים.

הוחלט: הרשות לפיתוח ירושלים תפעל בשכונות באמצעות צוותים באתרים
השונים שתפקידם להיות זרועות הביצוע של הרשות לפיתוח ירושלים. כל צוות
יצור מערכת יחסים עם השכונה עליה הוא מופקד, ילמד בעיותיה, יציע דרכים
לפתרוןן וידריך האוכלוסיה בהליכי התכנון, הזכאות או התמריצים שיקבעו

טבלת התנאים לקבלת היתרים (מצ"ב נספח מס' 1) תשמש הנחייה בידי המינהלת השכונתית.

הועדה תקבל דיווח שוטף על פעולות המינהלת ותשמש לה כגוף מייצג ומסייע בחמשך הביצוע.

נושא מס' 3:

סעיף א' בהחלטת הממשלה: רשימת אתרים.

הרשימה שהוכנה ע"י עיריית ירושלים (מצ"ב נספח מס' 2) המפרטת את התכניות ותחשיב יח' הדיור מקובלת על הועדה למעט טור מס' 12 "עלויות תשתית". נושא העלויות טעון בדיקה פרטנית של כל תכנית ולפיכך הועדה אינה יכולה לאמץ אותו.

הוחלט:

1. הרשות לפיתוח ירושלים תכין אומדן עלויות ספציפי עבור כל אתר.
2. הרשות לפיתוח ירושלים תיבחן את האתרים והתוכניות עפ"י הקריטריונים שיפורטו לחלן ותציע סדרי עדיפויות לאתרים בביצוע התשתיות בשכונות.

הקריטריונים: א. זמינות לביצוע.

ב. כמות יח"ד מירבית.

ג. מידת ההתאמה לתוכנית ה- 130 מיליון (התוכנית שאושרה ע"י

הממשלה לקידום תשתיות במיגור הערבי).

ד. עלויות תשתית ממוצעות ליחידת דיור.

נושא מס' 4:

סעיף ב' בהחלטת הממשלה: שועפט, בית חנינא וכפר עקב.

הוחלט: מהבדיקה שנערכה עולה שסח"כ היחידות בתכניות שועפט ובית חנינא הוא 7500. מתוכן ל- 1500 ניתן להוציא היתר, ו- 6000 יח"ד מחייבות הכנת תכניות איחוד וחלוקה. הצוות ממליץ לעיריית ירושלים ליידע את בעלי הקרקע בדבר האפשרות להגדיל את מספר יחידות הדיור עד 20% באזורים בהן קיימות תוכניות מאושרות, בדרך של הקלה עפ"י סעיף 147 לחוק התכנון והבניה.

במתחמים בהם מתחייבת הכנת תכניות איחוד וחלוקה כתנאי לחיתר מוצע כי התכניות יכללו בנוסף לאיחוד וחלוקה גם ציפוף הבניה בדרך של התרת בניה רויה של 4 יח"ד לדונם ברוטו לפחות.

כדי לתמרץ את הבניה סוכס כי הרשות לפיתוח ירושלים תבצע בדיקה ותכין הצעות לתמרוץ כגון: הלוואות מקום שכונתיות שתינתנה בתוך פרק זמן מוגבל, תנאי תשלום חוב למס רכוש וכו'.

נושא מס' 5:

בניה בצור בחר.

מתכנן המחוז דיווח על אפשרות הנמצאת בבדיקה לתכנן בניה רוויה על קרקע מדינה בצור בחר.

פרטי חכ"ע				קיבולות החכ"ע				יח"ד זמינות לביצוע				עלויות חשתי
1. שם התוכנית	2. מספר התוכנית	3. מצב סטטוטורי	4. נושאים	5. שטח התוכנית בדונמים	6. שטח נטו למגורים בדונמים	7. קיבולת התוכנית כח"ד, ע"י התאוששות	8. יח"ד קיימת בשטח התוכנית	9. שטח נטו מוצע לפיתוח למגורים, בדונמים	10. שטח גרוטו מוצע לפיתוח למגורים, בדונמים	11. יח"ד בשטח המוצע לפיתוח	12. הערכות עלויות פיתוח חשתי בדולרים	
בית צפא	3365	מורטנה לתוקף 2.4.92	30277 30278 חלקי 30279 חלקי	185	140	560	100	65	100	250	7.500,00	
בית צפא	3802	מורטנה לתוקף 5.11.92	30296 30297 חלקי 30281 חלקי	177	91	364	60	50	80	200	6.000,000	
ערג' אי-סווארה	2663 אי	מורטנה לתוקף 15.3.96	-----	4000	1109	1900	1120	167	360	500	15.000,000	
ג'גל נוכבר	2691	מורטנה לתוקף 5.5.87	-----	560	117	250	100	40	150	75	2.250,000	
אבו תור	1564 אי	מורטנה לתוקף 9.4.89	29962 חלקי 29963 חלקי 29964 חלקי 29985 30019 חלקי	670	214	1500	1592	18	120	70	2.100,000	
טילואן	62763	מורטנה לתוקף 11.6.87	29986 29990	370	200	1200	1000	26	60	130	3.900,000	
ראס אל-עמור	2668	מורטנה לתוקף 19.8.90	29987 29988 29989	1600	534	1800	1100	155	500	620	18.600,000	
א-שוית	3065	מורטנה לתוקף 21.1.93	-----	1020	404	1200	700	120	180	480	14.400,000	
א-סוואני	3092	מורטנה לתוקף 19.8.90	29996 30521 30522	500	170	450	360	18	85	70	2.100,000	
א-טור	2733 אי	מורטנה לתוקף 23.1.88	-----	340	154	950	830	30	70	120	3.600,000	
עיסוויה	2316	מורטנה לתוקף 31.12.91	-----	666	370	1500	830	125	300	500	15.000,000	
סה"כ				10,068 י'	3,503 י'	11,674 יח"ד	7,812 יח"ד	1,614 י'	2,125 י'	3,015 יח"ד	890.480,000	

החברה לשיקום ולפיתוח
הרובע היהודי
בעיר העתיקה
בירושלים בע"מ

הנהלה 02-2881412
מח' כספים 02-288767
אחזקה 02-282005
אתרים 02-284721
פקסמיליה 02-287212

בית רוטשילד,
ככר בתי מחסה,
הרובע היהודי
ירושלים.
ת.ד. 14012, 91140.

600

כבוד
השם
מאמר

לשכת סג' תל אביב
29-05-1997
97-40975
מס' סמך
אל 3712

מס' תאריך
28-5-1997
מס' סמך
מס' תאריך

לכבוד
שר האוצר - מר דן מרידור
רחוב קפלן 1 - קרית הממשלה
ירושלים

הנדון: החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי - אגודת ידידים

לשם ביסוס מעמדו של הרובע היהודי בירושלים הנחשב לאתר דתי, לאומי, היסטורי ותיירותי ומהווה את הלב של ירושלים, יש לחזקו בפרוייקטים בתחום הבינוי והפיתוח. דירקטוריון החברה החליט להקים אגודת ידידים למען הרובע היהודי. אנו מבקשים את הסכמת כבודו להימנות עם חבר הידידים למען קידום מטרה חשובה זו.

בכבוד רב
אילן גבריאלי
מנכ"ל

ראש העיר
Mayor of
Jerusalem
رئيس البلدية

ירושלים, כ"ו בשבט התשנ"ז
31 בינואר 1997

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم-القدس

3000 שנה
לירושלים עיר דוד
תשנ"ז-תשנ"ז

600

לכבוד
חה"כ חנן מורת
כנסת ישראל
ירושלים

חנן שלום,

קיבלתי את מכתבך מיום ה- 20.1.97 בעניין פקיד שומה מס הכנסה במזרח ירושלים.

העניין הובא בפני לאחרונה ואף אני הבעתי פליאה על ההחלטה וביקשתי לבדוקה במשרד האוצר.

אתה הרי מכיר את גישתי - ירושלים חייבת לפעול כיחידה מוניציפלית אחת ועל העירייה והממשלה לחזק את קווי החיבור שבין שני חלקי העיר.

לשם כך, מיד עם כניסתי לתפקידי ביטלתי את תפקיד יועץ ראש העיר לענייני ערבים במחוזות הקוראמת ופיזרתי את כוח האדם שעמד לרשותו. חמציאות בתקופת שלטונו של טדי קולק הפכה את יועץ ראש העיר לענייני ערבים וצוותו למעין "עירייה אלטרנטיבית" אליה נוקזו כל ובעיות האוכלוסיה הערבית בעיר.

כיום יועצי לענייני ערבים ממלא פונקציות יעוץ עבורי בעוד כל האוכלוסיה הערבית פונה לעיריית ירושלים בדיוק באותה הדרך בה פונה האוכלוסיה היהודית, קרי: פנייה ישירה לאגף הרלוונטי.

מצורף העתק מכתבי לשר האוצר בו ביקשתי את התייחסותו לנושא.

עם קבלת עמדתו אעדכן אותך.

בברכה,

אחוד אולמרט

אחוד אולמרט

העתק: מר דן מרידור, שר האוצר
מר רען דיטר, מנכ"ל העירייה

מר שלום גולדשטיין, יועץ ראש-העיר לענייני מזרח העיר

1319 ז

כיצר ספרא I. ת.ד. 775. ירושלים. 91007. טלפון 02-297997, פקס 02-296014

1 Safra Square, POB 775, Jerusalem, 91007, Israel, Tel. 02-297997, Fax. 02-296014

ميدان سفرا ١، ص.ب. ٧٧٥، اورشليم-القدس ٩١٠٠٧. هاتف ٢٩٧٩٩٧-٠٢. فاكس ٢٩٦٠١٤-٠٢.

ראש העיר
Mayor of
Jerusalem

رئيس البلدية

ירושלים, כ"ו בשבט התשנ"ז
31 בינואר 1997

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم-القدس

3000 שנה

לירושלים עיר דוד
תשנ"ז-תשנ"ז

לכבוד

חה"כ דן מרידור
שר האוצר
ירושלים

דן שלום,

לאחרונה הצטברו על שולחן העירייה חובות אודות מינוי פקיד שומה עצמאי במזרח ירושלים החל מה-1.1.97.

אני יכול להניח שסיבות מקצועיות חובילו ליצירת התפקיד הזה אך, אין להתעלם מהשלכותיו הבעייתיות ביחס למגמות איחוד העיר.

אתה יודע כי מדיניותי כראש העיר הינה לטשטש ולבטל כל קו מפריד בין שני חלקי העיר וליצור בסיס אחד לניהול כל ענייניה המוניציפליים של ירושלים.

אודה לך אם תבחן את העניין ותעדכן אותי אודותיו.

בברכה,

אהוד אולמרט

העתק: חה"כ חנן פורת

מר רענן דינור, מנכ"ל העירייה

מר שלום גולדשטיין, יועץ ראש-העיר לענייני מזרח העיר

ב/ 1320

ביבר ספרא I, ת.ד. 775, ירושלים. 91007. טלפון 02-297997, פקס 02-296014

I Safta Square, POB 775, Jerusalem, 91007, Israel, Tel. 02-297997, Fax. 02-296014

ميدان سفرا I, ص.ب. ٧٧٥, اورشليم-القدس ٩١٠٠٧, هاتف ٢٩٧٩٩٧-٠٢, فاكس ٢٩٦٠١٤-٠٢.

ראש העיר
Mayor of
Jerusalem
رئيس البلدية

ט"ו שבט, תשנ"ז
23 ינואר, 1997

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم-القدس

3000 שנה
לירושלים עיר דוד
תשנ"ז-תשנ"ז

600

חומר רקע לדיון ועדת השרים

לענייני ירושלים

26.1.97

חוק יסוד: ירושלים בירת ישראל

1. ירושלים השלמה והמאוחדת היא בירת ישראל.
2. ירושלים היא מקום מושבם של נשיא המדינה, הכנסת, הממשלה ובית המשפט העליון.
3. המקומות הקדושים יהיו שמורים מפני חילול וכל פגיעה אחרת ומפני כל דבר העלול לפגוע בחופש הגישה של בני הדתות אל המקומות המקודשים להם או ברגשותיהם כלפי אותם המקומות.
4. [א] הממשלה תשקוד על פיתוחה ושגשוגה של ירושלים ועל רווחת תושביה על ידי הקצאת משאבים מיוחדים, לרבות מענק שנתי מיוחד לעיריית ירושלים [מענק הבירדה] באישור ועדת הכספים של הכנסת.
- [ב] לירושלים ינתנו עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוחה של ירושלים בנושאי משק וכלכלה ובנושאים אחרים.
- [ג] הממשלה תכונן גוף או גופים מיוחדים לביצוע סעיף זה.

יצחק נבון
נשיא המדינה

מנחם בגין
ראש הממשלה

ראש העיר
Mayor of
Jerusalem
رئيس البلدية

ט"ו שבט, תשנ"ז
23 ינואר, 1997

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم-القدس

3000 שנה
לירושלים עיר דוד
תשנ"ז-תשנ"ז

לכבוד
מר דן מרידור
שר האוצר

שלום רב,

בהמשך לדיון שנערך בישיבת ועדת השרים לענייני ירושלים מיום י"ד שבט תשנ"ז,
22 בינואר 1997, ולקראת המשך הדיון ביום ראשון, 26 בינואר 1997, רצ"ב אמדן עלויות
לשנים 1997 - 2000.
האמדן כולל את הנושאים אשר פורטו בחוברת שהועברה על ידי לועדת השרים
בדיוננו האחרון:

1. בינוי מידי של הר חומה.
2. פיתוח שער מזרח.
3. מערכות התשתית.
4. "איזור פיתוח א' " לתעשיות מתקדמות.
5. "איזור עדיפות לאומית" לעטרות
6. שדה תעופה בינלאומי בעטרות.
7. מוסדות להשכלה גבוהה בירושלים.
8. מוסדות התרבות בירושלים.
9. חגיגות החמישים לישראל וחגיגות האלפיים.
10. העברת המכללות הבטחוניות לירושלים.
11. בית הסוהר ומטה השב"ס.
12. הפקעה למתקנים בטחוניים.

בברכה

אהוד אולמרט

העתקים:
מר בנימין נתניהו - ראש הממשלה
ועדת השרים לענייני ירושלים

כיצר ספרא I, ת.ד. 775, ירושלים, 91007, טלפון 02-297997, פקס 02-296014

I Safra Square, POB 775, Jerusalem, 91007, Israel, Tel. 02-297997, Fax. 02-296014

ميدان سفرا ١، ص.ب. ٧٧٥، اورشليم-القدس ٩١٠٠٧، هاتف ٢٩٧٩٩٧-٠٢، فاكس ٢٩٦٠١٤-٠٢.

חלוקת הסיוע הממשלתי לירושלים ע"פ נושאים [במליוני ש"ח]:

מס'	הנושא	1997	1998	1999	2000	הערות
1.	השלמת מענק איון ע"פ חלקנו באוכלוסיה [10.6%]	120	120	120	120	
2.	עדכון תקציבי פיתוח ותשתית ע"פ חלקנו באוכלוסיה	52	52	52	52	
3.	תקציב פיתוח מיוחד להשוואת תשתיות למזרח העיר	60	60	60	60	
4.	הר חומה	מתקציבי משרד השיכון				
5.	שער מזרח	3				
6.	מערכות תשתית	158	275	570	410	יתרה: 400 מליון ש"ח לביצוע עד 2003
7.	ירושלים-איון פיתוח מיוחד	10	10			
8.	איון תעשייה עטרות	5 - קידום מימון 7.5 - חיזוק תשתיות	5 - קידום 7.5 - חיזוק			
9.	שדה תעופה עטרות	50	50			
10.	מוסדות להשכלה גבוהה	אוניברסיטה - 48.5 מכללות - 3	45.5 3	45.5 3	40.5 3	
11.	מוסדות התרבות	74	74	74	74	
12.	חגיגות החמישים וחגיגות האלפיים	30 5	30 10	15	80	
13.	העברת המכללות הבטחוניות 1. צה"ל 2. משטרה	1. פרוט תקציב יועבר ע"י משרד הבטחון. 230 2.				*[2] חלוקת העלות ל - 4 שנים הקרובות אינה ידועה לפי שעה
14.	סה"כ	856	762	940	840	

הר חומה

המלצות לוועדת השרים

1. אישור שר הפנים למתן תוקף לתוכנית מתאר 5053 ל- 6500 יח"ד ולכבישי הגישה אל מתחם הר חומה ובתוכו.
2. עם מתן תוקף לתוכנית - ביצוע מידי של עבודות עפר ודרכים ע"י משרד הבינוי והשיכון.
מכרזים לביצוע מוכנים, מתקצב ע"י משרד הבינוי והשיכון.
3. אישור שר הפנים או מנכ"ל לתכנית ול"ל 5053 א' לביצוע שלב א' של תוכנית הר חומה - 2456 יח"ד.
משרד הבינוי והשיכון מוכן לביצוע מייד במסגרת קידום מימון.

שער מזרח

המלצות לוועדת שרים

א. פירוט היעודים המתוכננים בכ- 2000 דונם שבשטח המתחם:

2000 יחידות מגורים.
מרכז תחבורה.
מרכז ספורט, פנאי ונופש.
גן טכנולוגי.
תחנת דלק ושרותי דרך.

ב. בשטח בעלויות מעורבות של עיריית ירושלים, מדינה, בעלים יהודים פרטיים ובעלים ערביים פרטיים.

ג. התקציב הנדרש לקידום התכנון: 3 מליון ש"ח.

מערכות תשתית

הערות	תקציבים נוספים				תקציב 1997 (מיליוני ש"ח)	
	2000	1999	1998	1997		
	210	300	150	100		פרויקטים חדשים
	-	100	100	100		כביש 45 מע"צ
	100	100				כביש 39 מע"צ
	10	50	50	110		כביש הר הצופים
יתרה: 400 מיליון ש"ח לביצוע עד 2003	100	50	-	-		טבעת מזרחית
	200	270	125	58.2	211.8	פרויקטים מאושרים
	-	40	150	55.1	105.9	כביש 4
	50	50	50	1.1	91.7	כבישים אחרים (1 צפון, מע"ר, רכבת מזרח)
	150	180	25	2.0	14.2	כביש 9 (רזרבה)
	410	570	275	158		סה"כ

ירושלים - אזור פיתוח מיוחד

המלצות לוועדת שרים

1. הארכה לחמש שנים נוספות של תוקף התקנות הקובעות כי למפעלים עתירי ידע ועתירי טכנולוגיה בירושלים ניתן מעמד של אזור פיתוח א', תחולת התקנות כיום היא עד 31 דצמבר 97.

2. קביעת תנאים יחודיים לפיתוח תעשייה מתקדמת בירושלים, תוך הפרדה מההגדרות הארציות:

א. מענק בשיעור 38%.

ב. השארתם בתוקף של מחירי הטבלה לפיתוח קרקע ע"י התמ"ס.

ג. סיוע מיוחד בהיקף של 20 מליון ש"ח להשקעות בתשתיות פיזיות באזורי תעשייה קיימים.

הערה: - הוראות החוק לעידוד השקעות הון משולבות כתקנות בחוק הרשות לפיתוח ירושלים.

אזור תעשייה עטרות

המלצות לוועדת השרים

1. להאריך את תחילת מעמד אזור התעשייה עטרות כ"אזור עדיפות לאומית" למשך חמש שנים נוספות, החל מ- 1 אוגוסט 97 .
2. קביעת מענקים לפי תיקון מיוחד לחוק לעידוד השקעות הון.
3. קידום מימון לתכנון ולפיתוח 400 דונם מצפון - מערב לשדה התעופה, בייעוד לתעשייה אשר חלקה יהיה קשור לפעילויות שדה התעופה.
התקציב המדרש: 10 מליון ש"ח, לשתי שנות תקציב.
4. חיזוק תשתיות ופיתוחן באזור התעשייה הותיק של עטרות.
התקציב המדרש: 15 מליון ש"ח לשתי שנות תקציב.

הרחבת מסלול שדה תעופה עטרות

המלצות לוועדת שרים

א. אורך מסלול שדה התעופה כיום כשני ק"מ (מותאם לנחיתה ממזרח) וכולו במתחם ירושלים.

הארכת המסלול מתוכננת על מנת להתאימו לטיסות בינלאומיות כולל הארכה מזרחה ומערבה. יגיע לאורך של 5.0 ק"מ.

שני קצות ההרחבה הינם מעבר לגבול העירוני.

ההארכה מערבה מחייבת גם עב' עפר ופינויים באזור ביתוניה להורדת הגבעה על מנת לאפשר הנמכה למטוסים נוחתים ממערב.

ההארכה מזרחה משולבת ומקבילה לקטע כביש 45 אשר ימשיך מזרחה מדרך רמאללה ועוברת מצפון ובקרבת הישוב א-רם.

הרחבת השדה גם מחייבת החזרת דרך רמאללה לצירה המקורי וסלילתה במינהרה מתחת למסלול.

ב. עלויות

הרחבת המסלולים ועב' עפר - 60 מליון ש"ח.

פינויים - 15 מליון ש"ח.

הסטת דרך רמאללה כולל מנהרה - 25 מליון ש"ח.

ג. מצב סטטוטורי

התוכנית של הארכת מסלול שדה התעופה מצויר בתמ"א 15 שינוי מס' 5 .

השטח בתחום י-ם הוכרז ע"י שר התחבורה בשנת 1984 . ההכרזה טרם מומשה במלואה.

מוסדות להשכלה גבוהה

האוניברסיטה העברית

חיזוקה של האוניברסיטה העברית אל מול האלטרנטיבות הנוספות המקומות אחרים בארץ נדרש בתחומים הבאים:

1. מלגות לתואר שני ושלישי - עידוד סטודנטים מתקדמים יאפשר התפתחותה של האוניברסיטה ולשמירה על מצוינותה המחקרית.
2. סיוע לתלמידי תואר ראשון ע"י מתן הנחה בשכ"ד במעונות.
3. קרן הלוואות מיוחדת למימון שכר הלימוד ועלות המגורים בירושלים. ההלוואות יהפכו למענק אם הסטודנט ימשיך להתגורר ולעבוד בירושלים למשך תקופה מינימלית שיוסכם עליה, לאחר התואר הראשון.
4. מעונות - הוספת 1500 מיטות למערך המעונות הקיים .
5. ייזום כנסים בינלאומיים והפיכת ירושלים למרכז אינטלקטואלי ומדעי בינלאומי.
6. בטחון - מתן פתרון לבעיות בטחון ייחודיות, בעיקר בקמפוס הר הצופים.
7. פעילויות תרבות וחברה בסופי שבוע להגברת השתלבותם של הסטודנטים בפעילות העירונית.
8. הקמת שירות השמה לבוגרי האוניברסיטה למקומות עבודה בירושלים.

פירוט ע"פ שנים -

מס'	נושא	1997	1998	1999	2000
1.	מלגות תואר ראשון ושני	15	15	15	15
2.	הלוואות - מענק	10	10	10	10
3.	סיוע שכ"ד מעונות	5	5	5	5
4.	השתתפות בבניית מעונות	6	6	6	6
5.	בטחון	8	5	5	0
6.	תרבות וחברה	2	2	2	2
7.	כנסים מדעיים בי"ל	1	1	1	1
8.	שרות השמה לסטודנט	1.5	1.5	1.5	1.5
9.	סה"כ	48.5	45.5	45.5	40.5

פיתוח מכללות נוספות

בהמשך למסמך ההחלטה הרשמית מיום 25 דצמבר 1996 על הקמתה של המכללה האקדמית לטכנולוגיה, שנחתם בין ראש עיריית ירושלים - ח"כ אהוד אולמרט, שר החינוך והתרבות - מר זבולון המר, וי"ר ות"ת - פרופסור אמנון פזי, יש להמשיך בדחיפות בהליכי הביצוע. שנת הלימודים הראשונה תפתח באוקטובר 1998.

מכללה אקדמית לטכנולוגיה	3 מליון ש"ח	* 1997 - 1998
פיתוח שלוש מכללות נוספות	9 מליון ש"ח	* 1998 - 2000

מימון ממשלתי למוסדות תרבות בירושלים
וכניסה למחיאונים ללא תשלום לצעירים עד גיל 21

מס'	שם המוסד	תוספת מבוקשת למימון ממשלתי באש"ח	פדיון מימון הכניסה לצעירים באש"ח
1.	מחיאון ישראל	25,000	2,500
2.	מחאון מגדל דוד	2,500	1,000
3.	מחיאון המדע	2,500	1,500
4.	מחיאון ארצות המקרא	100	500
5.	מחיאון גבעת התחמושת	0	600
6.	מחיאון האיסלם	100	150
7.	מחיאון רוקפלר	0	120
8.	מחיאונים אחרים	0	800
9.	תאטרון החאן	5,000	0
10.	תזמורת סימפונית	3,800	0
11.	פסטיבל ישראל	3,400	0
12.	קבוצת תאטרון הקרון	1,500	0
13.	בתי ספר לאומנויות	2,500	0
14.	סינמטק	1,150	0
15.	מרכז תחרות בינ"ל	950	0
16.	בית גשר	200	0
17.	הקמת מרכייה פדגוגית - מגזר חרדי	7,500	0
18.	תקציב מיוחד לפעילות תרבות תורנית	5,000	0
19.	הקמת מערך ספריות בשכונות החרדיות	5,000	0
	סה"כ	66,200	7,170

מרכזיותה של ירושלים

בחגיגות החמישים לישראל ובחגיגות ה-2000

בימים אלה החלה ההערכות לקראת חגיגות שנת החמישים למדינת ישראל. החגיגות, אשר תתפרשנה על פני המדינה כולה בתקופה שבין ספטמבר 1997 למאי 1998, ישאו אופי חגיגי כיאה וכיאות למעמד מכובד זה.

רצף המועדים אותם נחוג בהמלך התקופות הקרובות - 100 שנות ציונות, 30 שנה לאיחוד ירושלים וחמישים שנה לעצמאות ישראל - מחייבים מעצם הגדרתם מיקוד חגיגות החמישים בירושלים. דווקא לאורה של תקופה זו שומא עלינו להטיל את כובדן ומרכזיותן של החגיגות בבירתה של ישראל, דבר אשר יחזק וידגיש את מעמדה ומרכזיותה של ירושלים כמרכז העולם והעם היהודי, וישמש מנוף לחייה התרבותיים והרוחניים של העיר גם בשנים לאחר מכן.

יחד עם זאת, על מנת לאפשר מרכזיותה של ירושלים בחגיגות החמישים יש להאריך משך החגיגות, תאריכי החגיגות, כפי שהן היום, אינם מאפשרים קיום תכנים אשר יאפשרו אירועים המיועדים לקהל רחב, מכל מגזרי האוכלוסיה. כך ידלגו החגיגות על פני יום ירושלים, פסטיבל ישראל, פסטיבל הקולנוע, תערוכת היודיאקה - אירועים אשר משמעותם חיונית והינה חלק בלתי נפרד מתרבותה של המדינה בת החמישים. אף אירועים מרכזיים בעלי אופי עממי כלל ארצי - כמו המיצעדה (צעדה ומיצעד ענק וססגוני): 20 אוקטובר 97 תערוכת פרחים בינלאומית: אפריל '98, מפגן אווירי מרכזי ביום העצמאות" 30 באפריל '98, תערוכת צה"ל חמישים: אוגוסט '98 - "יבלעו" או לא יכללו כלל, ע"פ התאריכים הנוכחיים, באירועי החמישים.

בעייתיות התאריכים מתבטאת אף בעונות השנה בהן חלים. מועדים אלה, אשר רובם חלים בסתיו ובחורף, אינם מסבירים פנים לאירועים פתוחים עממיים אשר לדעתנו אמורים לאפיין את חגיגות החמישים בירושלים.

מכל זווית אפשרית, לפיכך, נדרשת שימת לב בהדגשת מרכזיותה של ירושלים. מרכזיות זו יש להדגיש אף בחגיגות ה-2000 אשר ירכזו אל ישראל ואל ירושלים מליוני מבקרים.

מעבר להיבטים הדתיים - תיירותיים הבלתי מבוטלים המשתמעים משנה זו, וחשיבותה של ירושלים במשתמעים אלה, צריכה העיר להיות מרכז חגיגות הכניסה אל האלף השלישי: אל הקידמה הטכנולוגית, התרבותית, החברתית, אל ההבטחה שצופן העתיד מירושלים בת ה-3000.

העברת מכללות צה"ל לירושלים

ירושלים היא בירת ישראל, בעלת מעמד לאומי ובינלאומי, ככזו, כל משרדי הממשלה ומוסדות לאומיים שונים מרוכזים בה.

המטה הכללי של צה"ל נמצא בתל-אביב ושאלת העברתו לירושלים נדונה בעבר לא פעם שהועלו סיבות בעד ונגד להעברתו לירושלים. עם ובלי קשר, ראוי שצה"ל ירכז לפחות את מכללותיו בירושלים, ובכך יתרום להדגשת ולחיזוק מעמד הבירה.

במכללות הצבא (המכללה לבטחון לאומי ביה"ס לפיקוד ומטה ואחרים) מוכשרת כל הקצונה הבכירה של צה"ל מרמת רס"ן - סא"ל ועד לדרגות אל"מ - תא"ל. אין ספק, כי ירושלים הבירה הינה המקום הנכון והראוי להכשרת קבוצה איכותית זו, שלא לדבר על כך שקבוצה איכותית זו של מפקדי צה"ל הבכירים ישמשו שליחיה של העיר בקרב פקודיהם.

מכללות צה"ל המרוכזות היום בבסיס גלילות, ראוי כאמור שתרוכזנה בירושלים במתחם שייוחד למטרה זו בעיר. בה בעת, תוכלנה המכללות לעמוד בקשרים אקדמיים גם עם האוניברסיטה העברית (קשר המתקיים כיום עם אוניברסיטת חיפה ות"א) ובכך לתרום גם לחיזוק מוסד זה להשכלה גבוהה.

הקמת בית סוהר ומטה שב"ס

שנים רבות לוחצים שרי בטחון הפנים על עיריית ירושלים להקים בית סוהר בירושלים. לאחרונה החליט ראש הממשלה להעביר את מטה השב"ס מרמלה לירושלים. לפני שבוע הציע ראש העיר לשר לבטחון פנים להקים את שני המוסדות ממזרח להר חומה.

הגבעה, כ-250 דונם, סמוך לגבול ירושלים על כביש הטבעת המזרחי ובסמוך לשכונת הר חומה תתרום לבטחון. הנגישות למוסדות אלו תהיה טובה. לצורך הקמתו של המתקן הבטחוני יהיה צורך בהפקעת קרקע.

בית סוהר זה בירושלים ראוי ואפשר שיהיה מן המובילים מסוגו בעולם בתפיסתו ובעיצובו.

מתחמים לצה"ל בירושלים

באין סבירות להפקעת קרקע למגורים בירושלים ובהתחשב בצורכי הבטחון הקיימים והצפויים בעתיד הנראה לעין, יש להפקיע קרקע לצורכי בטחון ולבנות בה מחנות צבא. הקמתם של מתקני צה"ל באתרים המוצעים ובשעה הזו יתרמו תרומה משמעותית לבטחונה של ירושלים ועיצוב גבולותיה.

האתרים המוצעים:

1. מצפה (עטרות צפון)

יקנה עומק ובטחון לשדה התעופה ולאזורי התעשייה מצפון ומדרום לשדה. יתמודד עם ריכוז ערבי גדול מרמאללה דרך עקב וקלנדיה בואך א-ראם.

גבול אבו דיס (ח' בית סחור)

על כביש הטבעת המזרחי סמוך לשכונה יהודית מתוכננת ובחזית מסדרון ערבי מאבו דיס דרך עיזריה וראס אל עמוד בואך הר הבית, שהינו עקב אכילס של אחיזתנו בירושלים.

הר חומה ב'

על כביש הטבעת המזרחי בסמוך לשכונת הר חומה. יתמודד עם בית סחור הסמוכה ובית לחם.

שער מזרח (ראס שחאדה)

במוקד שטח חיוני ביותר המחבר את הר הצופים ופסגת זאב, ואת ירושלים ומעלה אדומים.

טוב להעביר אליו את המטכ"ל שמיקומו בבירה, לדעתנו הוא טבעי. העברת מוסד זה לירושלים למקום זה בשעה זו משמעותה רבה ותרומתה לקביעת ירושלים במרכז המדינה גדולה.

נספחים

עיריית ירושלים
הגזברות
לשכת הגזבר

ט"ו שבט, תשנ"ז
23 ינואר 1997

כללי

ירושלים בירת ישראל, הגדולה בערי ישראל, העיר העומדת בפני המבחנים והאתגרים המורכבים והמסובכים ביותר, שבפניהן עומדת עיר אחרת בישראל.

מבחניה הינם:

- ♦ - מדיניים - לרבות שלמותה תחת ריבונות ישראל.
- ♦ - חברתיים - יצירת האיזון בין קבוצות האוכלוסין השונות.
  - מתן מענה הולם לטיפול בבעיות חברתיות שיעורי תחולת עוני, אוכלוסייה בעלת צרכים מיוחדים, השוואת מערך שירותים חברתיים במזרח העיר ובמגזר החרדי ועוד.
  - מתן מענה להשקעות בחינוך למערכת החינוך הגדולה ביותר במדינה.
- ♦ - דמוגרפיים - שמירה על צביונה של העיר ומניעת תהליכי הגירה שליליים מן העיר.
- ♦ - כלכליים - הבסיס לחוסנה של העיר מותנה בפיתוח כלכלי ויצירת מקומות תעסוקה בעלי ערך מוסף גבוה.
  - מדובר באינטרס לאומי ונדרש מאמץ לאומי לקידום מטרות אלה.
  - היכולת לקדם את הנושאים הללו תעמיד לרשות המאמץ הלאומי הנ"ל, כאשר זרוע הביצוע המרכזית הינה עיריית ירושלים.
- ♦ ירושלים הינה העיר הגדולה במדינה (600 אלף תושבים, לעומת 380 אלף בת"א).
- ♦ ירושלים הינה העיר היהודית הגדולה ביותר במדינה (415 אלף תושבים).
- ♦ ירושלים הינה העיר עם הריכוז החרדי הגדול ביותר (כ - 150 אלף תושבים לעומת 130 אלף בבני ברק).
- ♦ ירושלים הינה העיר עם הריכוז הערבי הגדול ביותר (174.4 אלף תושבים לעומת כ - 60 בנצרת).

הסיוע לירושלים נדרש למטרות הבאות:

1. מענק איזון ממשלתי - ישנו תקציב חסר במימון הממשלתי, באמצעות משרד הפנים, כמפורט להלן:

תקציב משרד הפנים לירושלים בהשוואה לרשויות אחרות

ירושלים עפ"י נתוניה הבסיסיים, זכאית לסיוע מתקציב משרד הפנים, והכולל מענק לאיזון. מענק האיזון המוקצה לירושלים הינו נמוך מחלקה היחסי באוכלוסייה, וזאת קודם להכנסת משתנים סוציו - אקונומיים, כמפורט להלן:

א. משרד הפנים - מענק כללי לאיזון (באלפי ש"ח)

=====

פרק תקציבי	תקציב ארצי 1996	הקצבה 96 לירושלים	ב - (%)	תקציב ארצי 1997	הקצבה נגזרת
(I) אוכלוסייה (אלפים)	5,533.4	583.6	10.6%		לפי חלקו באוכלוסייה
(II) מזה: אוכלוסייה לא יהודית (אלפים)	1,048.8	170.0	16.2%		
סה"כ מענקים לאיזון (אלפי ש"ח)	2,699,805	(1) 149,850	5.6%	2,953,943	295,000
(I) מענק כללי לאיזון	1,863,105	(1) 149,850	8.0%	2,060,909	-
(II) רשויות מקומיות דרוזיות	124,415	-	-	130,860	-
(III) רשויות מקומיות ערביות	520,507	-	-	547,296	-
(IV) כיסוי גרעונות ברשויות	100,000	-	-	123,804	-
(V) רזרבה להתייקרויות	91,778	-	-	91,074	-

השנתון הסטטיסטי לירושלים, 1994/95, הוצאת מכון ירושלים.

הערות:

- (1) תקציב זה, הינו תקציב בסיסי, בטרם הוגדל ב - 40 מיליון ש"ח.
- (2) ההקצאה לירושלים הנגזרת מן החלק היחסי באוכלוסייה צריך להיות 295 מיליון ש"ח ואף יותר, שכן, מדובר בחלקו היחסי מכלל אוכלוסיית ישראל. אולם, הואיל ומענקי איזון לא ניתנים לכ- 10 רשויות גדולות, כגון: ת"א, חולון, פתח תקווה, חיפה ועוד, שלהן אוכלוסייה של 1.6 מיליון תושבים, אזי חלקו היחסי בתוך אוכלוסיית המדינה גדל ל- 14.9%, ומכאן שאנו זכאים לסיוע יחסי של 440 מיליון ש"ח.

ב. משרד הפנים - מענקים מיועדים לפיתוח (באלפי ש"ח)

=====

סעיף תקציב	תקציב 1996	תקציב 1997	חלקו הנגזר לפי משקלנו באוכלוסייה (10.6%)
מענקים מיועדים לרשויות	211,878	248,619	26,353
תקציב פיתוח תשתיות ברשויות המקומית	384,364	424,110	44,955
תקציבי פיתוח במיגורי מיעוטים	160,203	185,473	19,660
בניכוי תקציב פיתוח מיוחד לירושלים			(39,213)
תוספת נדרשת			51,755

בהנחה, שירושלים תקבל הקצבה יחסית ממענקי הפיתוח, יש להגדיל את ההקצבה לירושלים בסכום של כ - 51.7 מיליון ש"ח.

2. **תיק הלוואות העירייה** - לעירייה מצבת חובות לבנקים, נכון ל- 31/12/96 בסך 1,088 מיליוני ש"ח. לעומת 984 מיליוני ש"ח ב- 31/12/95. במונחים ריאליים הסכום זהה. מצבת החובות הנוכחית מהווה נטל על המערכת העירונית שכן היא מהווה 71% מסך התקציב השנתי נטו. בשנים האחרונות העירייה הגיעה למצב לפיו הפרעון השנתי גדול מיכולת הגיוס השנתי וישנה סטגנציה בהיקף תיק הלוואות העירוני. המשמעות המיידית הינה הקצאה מוגדלת ממקורות העירייה לכיסוי פרעון המלוות וגידולו של מרכיב תקציב פרעון מלוות מתוך התקציב, לשיעורים גבוהים ולא סבירים. בשנת 1997, מהווה תקציב פרעון הלוואות 12.4% מסך התקציב נטו, לעומת 9.2% בשנת 1993.

מילואות העירייה 93-97

מחירים נומינלים

שנה	גיוס מלוות	פרעון מלוות	גיוס נטו	אובליגו סוף שנה (מדד דצמבר)
1993	148,712	86,351	62,361	731,252
1994	137,450	118,248	19,202	888,735
1995	127,534	141,255	(13,621)	983,958
1996	162,296	210,614	(48,318)	1,088,090
1997		190,162	(190,162)	

מילואות העירייה 93-97

מחירים ריאליים

שנה	גיוס מילואות	פרעון מילואות	גיוס נטו	אובליגו סוף שנה (מדד דצמבר)
1993	202,337	117,489	84,848	1,000,706
1994	166,517	143,254	23,263	1,062,985
1995	140,470	155,461	(14,991)	1,088,227
1996	162,296	210,614	(48,318)	1,088,090
1997		190,162	(190,162)	

היכולת של המערכת לשמר את הגרעון ברמתו הקבועה במהלך 3 השנים האחרונות נבעה בין היתר מכך שקיים כיום גרעון מצטבר של כ- 200 מיליון ש"ח, שהינו חוב סמוי המקשה על תפעולה של המערכת העירונית.

3. **הקטנה כ"א** - מועצת העירייה אמצה החלטה לצמצם את כח האדם העירוני ב-270 משרות בין היתר כפועל יוצא מהנחיית משרד הפנים לצמצם את מספר המשרות ב-2%. לתהליך צמצום ישנן עלויות, שכן בשלב המימוש ישנן הוצאות מוגדלות עקב הפרישה. אנו מבקשים סיוע למימוש תוכנית זו.

4. **פערים במימון ובתקצוב** - עיריית ירושלים מפעילה שרותים ציבוריים וממלכתיים, אך לא זוכה למימון ממשלתי מלא, כנדרש עפ"י החו ו/או, ההסדרים הקיימים ו/או הסברים אחרים:

א. **מערכת החינוך** - הוצאות העירייה לחינוך בשנת 1997 מסתכמות ב- 454.7 מיליון ש"ח. ההכנסות מסתכמות ב- 287.8 מיליון ש"ח. את הפער בסך 166.9 מיליון ש"ח נדרשת העירייה לממן ממקורותיה. מדובר בסכום ניכר שמיועד להחזקת מערכת החינוך הגדולה, המורכבת והפולורליסטית, בין היתר בשל הצורך להשלים פערי מימון הקיימים בקרב החינוך החרדי (מוכר שאינו רשמי) והעירייה נדרשת להשלים ולגשר על פערי מימון בשל יצירת קריטריונים אחידים בין כל מערכות החינוך.

ב. **שרותי כבאות והצלה** - שרותים אלה מופעלים במישרין ע"י עיריית ירושלים, ולא במסגרת "אגד-ערים". עפ"י החוק, מחוייבת המדינה לשאת בעלויות ההפעלה בשיעור של 50% - 33%. בפועל השתתפות המדינה מסתכמת ב- 13% - 10%. את עודף ההוצאה מממנת העירייה ע"י יצירת גרעון. הנזק השנתי מסתכם בכ- 9.8 מיליון ש"ח. במונחים רב שנתיים הנזק לקופת העירייה מסתכם בעשרות מיליוני ש"ח.

ג. **רווחה** - ירושלים מפעילה את מערכת הרווחה הגדולה בארץ מבחינת האוכלוסייה המשרתת. תחולת העוני גדולה מהממוצע הארצי, (נתוני 1995) באופן משמעותי כמפורט להלן:

תחולת עוני בקרב:

	משפחות	נפשות	ילדים
ירושלים	19.5%	24.8%	37.0%
ארצי	16.8%	17.8%	23.2%

הדבר מחייב הקמה והפעלה של מערך שרותים בפריסה כלל עירונית, כנגזר מגודלה של העיר.

יתרה מזאת, העירייה מעניקה שרותי רווחה שאינם מפורטים בקריטריונים של משרד הרווחה, כגון: מוקד מצוקה עירוני, סיוע למוסדות רווחה עירוניים ועוד. לכאורה חלוקת המימון בין העירייה לבין הממשלה הינם: 25% - הרשות המקומית, 75% - משרד הרווחה. יחסי המימון בפועל הינם, כדלקמן:

	מיליוני ש"ח	אחוזים
הוצאות	250.7	100.0%
תקבולים	166.9	66.6%
מימון עירוני	83.1	33.4%
עודף מימון עירוני	21.1	8.4%

כלומר, באופן פרדוכסלי, ככל שיש יותר עוני ואוכלוסייה נזקקת לשרותים עירוניים אזי העיר נאלצת לרתק עוד משאבים ולדלדל עוד יותר את קופתה. ההוצאות לרווחה בעיריית ירושלים מהוות כ- 14.9% מן התקציב העירוני, לעומת 9.4% בת"א.

5. פלורליזציה של מערכות עירוניות - בגלל אופיה הדמוגרפי הפלורליסטי של העיר יש צורך במתן מענים לתת קבוצות באוכלוסייה.
הדבר בא לידי ביטוי בעיקר במערכות החברתיות כאשר העירייה נאלצת להקים מערכות ניהוליות יחודיות לתת קבוצות.

חינוך: - מנח"י כולל אגף למיגזר הערבי.
- אגף לחינוך החרדי.

תרבות: - אגף תרבות כללי, כולל מורשת ישראל.
- אגף תרבות תורנית.

ח"ן: - פיתוח התמחויות ותקציבים למיגזר החרדי.

ספורט: - פיתוח התמחויות ותקציבים למיגזר החרדי.

6. שרותים במזרח העיר

ישנו פער ניכר ברמת ברמת התשתיות ומערך השרותים בין מזרח למערב העיר.
הפערים מקיפים את כל התחומים החברתיים:

חינוך: חוסרים בתוכניות חינוכיות, העדר שרות פסיכולוגי, מחסור במשאבים לתכניות הכשרה למורים ועוד.

חברה ונוער: מחסור בעובדים קהילתיים, טיפול חסר בנוער חסר מסגרת, שרות חסר לקשישים, לרבות הפעלת מועדונים, בעיית סמים.

ספורט: פעילות מצומצמת בתחומי הספורט, בין היתר בשל מיעוט המתקנים.

רווחה: פריסה מוגבלת של לשכות רווחה, מחסור בעובדים מקצועיים, מחסור במערך סידורים מוסדיים לאוכלוסיות מיוחדות.

תרבות: היקף קטן של שרותי תרבות.

שפ"ע: חוסרים בגנים, פינות משחקים לידלים, תחזוקת כבישים ירודה.

בכדי לחזק את הקשר ולקיים את מחויבותנו, נדרשים אנו להפנות משאבים למזרח העיר, שכן לא די בתקציבי פיתוח שיבטיחו צמצום פערים פיזיים.
העירייה זקוקה למשאבים כספיים שיאפשרו מתן מערך שרותים עירוני משלים בתחום, באופן הולם.

7. ירושלים כעיר בירה - ירושלים בירת ישראל הינה מוקד מערכת השלטון המרכזי בישראל ומשמשת גם בירת העולם היהודי. היא משמשת מוקד עליה לרגל של מדינאים. לעירייה יש הוצאות מיוחדות, בכדי להבטיח את אירוחם הראוי ולאפשר את נידותם בין מוקדי הביקור באופן סדיר. הדבר כרוך בביצוע עבודות ואספקת שירותי: ניקיון, תחזוקה, תחבורה ועוד.

הדבר מסב למערכת העירונית עלויות מיוחדות.
הדבר רק יגבר ויעצם, עם כניסתנו לעידן של אירועי שנות ה-50 ואירועי שנת האלפיים.

8. ירושלים והבעיה הבטחונית - העירייה משקיעה בחיזוק הבטחון הפנימי של תושביה, בתקנים ובאמצעים בייחוד בשכונת התפר ואף במוסדות עירוניים רבים. זאת ללא פיצוי מוגדר, בדומה לפיצוי שמשרד הבטחון מעניק למשל לישובי קווי העימות.

9. שרותי דת - בירושלים קיימים ריכוזים גדולים של ציבורים דתיים המחייבים אספקת מערך שרותים בתחום שרותי הדת. חלקה של העירייה בתקציב המועצה הדתית מסתכם, לדוג' ב - 1.2% בשנת 1996 לעומת 0.45% בתל-אביב. במונחים כספיים, הפער בין 2 מספרים אלה הינו כ - 10 מיליון ש"ח.

דרכים ואמצעים לסייע לירושלים

1. הגדלת מענק איזון - מהתקציב משרד הפנים, לפי חלקנו היחסי, כדרישת סף.
2. יצירת מענקי בירה במשרדי ממשלה יעודיים.
  - ♦ רווחה - קביעת מענק בירה בהיקף של 25 מיליון ש"ח.
  - ♦ חינוך - הגדלת מענק הבירה לרמה של 25 מיליון ש"ח, במקום כ - 10 מיליון, כיום.
  - ♦ תרבות - קביעת מענק בירה לתרבות.
3. הגדלת תקציב הפיתוח - תקציב הפיתוח המיוחד של משרד הפנים מסתכם ב - 39.3 מיליון ש"ח. כשני שליש ממנו מרותקים לטובת תקציב פיתוח הכבישים העורקיים. נדרש להגדילו, לפי חלקנו היחסי, לפחות.
4. השלמת פערי תקצוב - מימון שרותים ממלכתיים, כגון: שרותי כבאות והצלה, שרותי בריאות הציבור ימומנו ע"י הממשלה, לפי מחויבותה החוקית.

כבישי רוחב

כביש הר הצופים

הכביש תורם לשיפור זרימת התנועה והקטנת עומסי תחבורה המתנקזת לעיר ממעלה אדומים והשכונות הצפוניות.
נדרש לאשרו במסגרת פרויקט הכבישים העורקיים המשותפת למשרד התחבורה לעיריית ירושלים.

כ ל ל י

כביש הר הצופים הינו חלק מתוכנית הטבעת המזרחית של ירושלים ומהווה ציר רוחב במערכת הטבעת המזרחית וייתן פתרון תנועתי חשוב לתושבי מעלה אדומים, אשר יגיעו ישירות לכביש מספר 1, שלא באמצעות צומת הגבעה הצרפתית.

הכביש עובר מצומת אל-זעאאיים במזרח דרך הרכס של הר-הצופים, במנהרה באורך של 500 מטר, ויוצא באיזור כביש האוניברסיטה - נחל אגוז ומתחבר לכביש 1 (עירוני). סלילת הכביש תהיה הדרגתית בשלבים, באופן שכל שלב יענה מיידית, עם השלמתו, לצרכים קיימים.

קטעי הביצוע הצפויים:

1. קטע שדרות האוניברסיטה - רח' מרטין בובר - סלילת כביש חדש ברוחב שני נתיבים ורמפה היורדת ברוחב מרטין בובר.
2. קטע המינהרה - בשלב ראשון תכרה רק מינהרת אחת עם שני נתיבים ותהיה דו-סטריט.
3. מינהרה - מעלה אדומים - סלילת קטע כביש עם 4 נתיבים שיקושר בצומת מרומזרת לכביש מעלה אדומים.

תועלות ושימושים של כביש הר הצופים

1. הקטנת עומסי תנועה על הכניסה מצפון לעיר - הקשר של מעלה אדומים לעיר ירושלים מתבצע דרך צומת הגבעה הצרפתית, הפקוק בלאו הכי. גידול הביקושים בצומת עקב הגדלת האוכלוסין בשכונות צפון העיר, רק מחמירה את התנועה הכבדה על צומת הגבעה הצרפתית.
2. דרך שרות מכביש הטבעת המזרחית - כביש הטבעת המזרחית מיועד להסיט תנועה העוברת מכיוון צפון - דרום, ומתנקזת למרכז העיר (כביש 1 - עירוני). כביש הר הצופים ישמש דרך גישה לאזורים הצפוניים לעיר מבלי שהרכבים יאלצו לעבור בקטעים הדרומיים או הצפוניים וייצרו עומסי תנועה מיותרים.
3. גישה נוספת לקמפוס הר הצופים והר הזיתים - הכביש ירחיב את דרכי הגישה לקמפוס בהר הצופים ולהר הזיתים, מכיוון ירושלים דרך רמפת רחוב מרטין בובר.

עלות הפרויקט: 25 מיליון דולר.

נערכה בדיקת כידאיות כלכלית שהוכיחה כי הכביש כלכלי.

כביש הטבעת - המזרחית

כביש הטבעת המזרחית

הכביש הינו אחד מאבני היסוד של פיתוח מערכת הכבישים העורקיים בעיר על רקע הסדרי השלום - חיוניותו, גם מן האספקטים - הבטחוני והפוליטי לירושלים הופכת להיות כבדת משקל.

עלות רב שנתית: 75 מיליון דולר בשלב א'.
נדרש לאשר הפרוייקט כפרוייקט לאומי.

כללי

כביש הטבעת המזרחי הינו חלק מהתפיסה הכוללת של מערכות הכבישים והתשתית למאה הבאה, בראיה של תפקוד העיר כעיר בירה בעלת אוכלוסיה גדולה וכעיר מטרופולין. תכנון כביש אינו רק תכנון של ערוץ תחבורה, אלא תכנון של אזור שלם, שהופך להיות נגיש ומחייב ראייה כוללת של פיתוח עירוני.

מטרות הפרוייקט: כביש הטבעת המזרחי הינו חלק מהפריסה החדשה של כבישים ראשיים בעיר, אשר הוצעה ע"י תוכנית אב לתחבורה לירושלים רבתי. במערכת זו משמש כביש מספר 4 כציר מרכזי בכיוון צפון - דרום, לכל אורך העיר. במקביל, כביש טבעתי מרכז את התנועות העוקפות את האזור המרכזי של העיר. הכניסה לעיר מכביש הטבעת היא באמצעות כבישי רוחב. כביש הטבעת הוא הכביש המהיר שיקיף את כל ירושלים רבתי ויהיה הכביש אשר אליו וממנו תנוקז התנועה הפנים עירונית.

תועלות ושימושים של כביש הטבעת המזרחית:

1. ברמה של תנועה מטרופולינית בכיוון צפון - דרום - פיתוח הכביש יאפשר חיבור בין שכונות וישובים בצפון ירושלים לדרומה ויספק חיבור נוח ומהיר עם העיר עצמה או עקיפתה, בציר רמאללה - בית לחם, ובכך להקל על התנועה בכביש מספר 1 - עירוני.
2. ברמה של תנועה מטרופולינית בכיוון מזרח - מערב - לחבר ישובים קיימים ומתוכננים הנמצאים מזרחית לירושלים עם המטרופולין: אדם, עלמון, חיזמא, מעלה אדומים, אזור התעשייה במישור אדומים, קידר ורמת קדרון.
3. ברמה של תנועה בין-עירונית - לספק קשר ישיר בין העיר מעלה אדומים והאזורים הנמצאים ממזרח לה, בבקעת הירדן ועבר הירדן המזרחי, לבין ישובי שפלת החוף, אם באמצעות עקיפה מדרום (ציר רבת עמון-עזה) או מצפון, דרך כביש מספר 9 או מספר 17 (בית חורון לת"א).
4. ברמה של תנועה עירונית - לתפקד ככביש שרות במרחב בו הוא סלול, הכולל כפרים, שכונות ערביות ושכונות יהודיות, קיימות ומתוכננות. הכביש, על חיבורי הרוחב שלו, יקשר שכונות וכפרים אלה בינם לבין עצמם ויחברם למרכז העיר ולמערכת התחבורה העירונית הכללית.
5. ברמה של פיתוח אורבני - סלילת הכביש תשמש מנוף אורבאני לפיתוח האגן המזרחי של העיר וגבולה עם המדבר, תוך שימור ערכיו הנופיים וההיסטוריים היחודיים.

כבישים מחברים לירושלים (45,39)

כביש 45

סלילת הכביש - ירושלים - גבעת זאב - מודיעין - בן שמן חיונית כדי לפתח ולבצר הקשר של ירושלים עם מרכז הארץ. הישענות על כביש 1 ארצי המתקרב למיצוי קיבולתו מסוכנת לעיר.
במע"צ קיימות תוכניות זמינות לביצוע.
נדרש לשחרר תקציב לביצוע מייד!

כ ל י

כביש מספר 45, המתוכנן ככביש מהיר, הינו אחד מהכבישים החשובים ביותר, שיקשר את שפלת החוף עם ירושלים ובהמשך עם יריחו וירדן.
תאור התוואי ואפיון הדרך:
תוואי הדרך באורך כ-30 ק"מ מתחיל במערב באזור מחלף בן שמן (בין כבישים 1,6), פונה מזרחה ומגיע לאזור מודיעין. מאזור מודיעין ועד לאזור גבעת זאב עובר התוואי לאורך נחל מודיעים. בהמשך הוא מגיע לאזור עטרות, שם הוא מתחבר לכביש מספר 4, העירוני.
הכביש יהיה דו-מסלולי, בעל שני נתיבים בכל מסלול ואי הפרדה מרכזי. צפוי ש-10 שנים לאחר הפעלתו הוא יורחב ויהיה בעל 6 נתיבים.
את הכביש המהיר, מספר 45, ילווה כביש מספר 443 (קיים), שיתן שרות לכל שימושי הקרקע באזור. הכביש הינו באחריות מחלקת עבודות ציבוריות (מע"צ). התוכניות קיימות ומוכנות לביצוע מייד. רק הקצאה תקציבית תאפשר התחלת ביצוע!

תועלות ושימושים של כביש 45

1. **כביש מהיר נוסף לירושלים** - הקשר בין ירושלים למערב ישראל מוגבל רק לכביש מהיר אחד כיום. כביש 45 יחבר את איזור השפלה, נתב"ג, דרך כביש חוצה ישראל, עם בירת ישראל.
2. **הסטת עומסי תנועה** - כביש זה שימש חיבור נוסף ועיקרי לירושלים, יעתיק את מרכז הכובד של התנועה מהאזור הצפוף בכניסה לירושלים לכיוון כביש 4 הירושלמי, המאפשר נגישות טובה למרכזי האוכלוסייה והעסקים של ירושלים (כל תכנית האב לכבישים של ירושלים נשענת על כביש זה).
כתוצאה מכך, ירושלים לא תשען על כביש מספר 1 ארצי בלבד, המתקרב לגבול הקיבולת שלו. במקביל יופחת הסיכון שכל תאונה או חסימה בכביש מספר 1 ארצי תנתק את ירושלים ממרכז הארץ.
3. **נגישות לעיר מודיעין** - הכביש יאפשר נגישות לעיר מודיעין, הנשענת בעיקר עליו, כדרך שתחבר אותה הן לשפלה והן לירושלים. ללא כביש זה לא תוכל העיר מודיעין להתפתח.
4. **כביש בינלאומי** - הכביש שימשיך מירושלים לכיוון יריחו וגשר עבדאללה לירדן, ישמש ככביש בינלאומי ויענה לצרכים התעבורתיים המתהווים במרחב.
5. **פיתוח אורבני איזורי** - הכביש יתרום לפיתוח איזורים נוספים במרחב, כגון: גבעת זאב, בית חורון, מודיעין ועוד.

מצב סטטוטורי:

אישור הקטע באחריות הוועדה המחוזית מרכז. הבקשה הוגשה לאישור סטטוטורי במסגרת תכנית מתאר ארצית מספר 31 א', ואושרה לאחרונה ע"י המועצה הארצית. הקטע ממודיעין עד גבעת זאב אושר במועצת תכנון עליונה (במ.ת.ע. יו"ש) לקטע מגבעת זאב ועד לכביש מספר 4 הירושלמי יש תוקף סטטוטורי.

מצב בפועל

1. הקטע עד למודיעין - בביצוע.
2. קטע מודיעין ירושלים (דרך עטרות) - עד דרך רמאלה + כביש 4 צפון - ישנה הוראת ביצוע. יש לקדם ולהאיץ הביצוע.
3. קטע ירושלים - משור אדומים - לא מתקדם.

כביש 39

כביש רוחב ארצי, חדש בין ירושלים לעיר אשדוד בתוואי עמק רפאים, צור הדסה, עמק האלה, קיריית מלאכי, אשדוד.

לכביש חיבורים עיקריים לעיר המתפתחת בית שמש לכביש חוצה ישראל (כביש מס' 6).

הכביש מתוכנן ע"י מע"צ ברמה של תיכנון מוקדם וניתן להביאו לכדי ביצוע תוך שנתיים.

הכביש מיועד לחבר את ירושלים בציר הדרומי לשפלת החוף.

חיבור ירושלים לבית שמש חיוני בציר עורקי כדוגמת כביש 39 בשל:

* הציר לבית שמש דרך שער הגיא לא יעמוד בעומד הצפוי כתוצאה מצמיחתה של בית שמש.

* כביש 39 חיוני לליזוק הקשר והתלות בין ירושלים לבית שמש. ויצור זיקה מטרופוליטנית של העיר בית שמש לירושלים ולא לשפלה.

עלות הכביש

קטע כביש בין ירושלים לבית שמש, אורכו 25 ק"מ ועלותו כ- 200 מיליון ש"ח
קטע הכביש בין בית שמש לקיריית מלאכי עלותו כ- 100 מיליון דולר.

העירייה מבקשת מועדת השרים להנחות הנוגעים בדבר לסיים את ההליכים הסטטוטריים ולקדם התיכנון עד להוצאת המכרז.

והדר ומטה שבט

1:50,000

עיריית ירושלים
חשבתקה למדעית תבנית
היקושים
23.1.97

מגמת אדריכלות

מגמת אדריכלות

בית סגור ומטה שבט

בית סגור ומטה שבט

מגמת אדריכלות

מגמת אדריכלות

מ. ל. פ. ד. ל.

1:50.00

ירושלים
מדינות פ. פ. פ.
מ. ל. פ. ד. ל.
23.

